

1992.
VIII. évf. 6. (59.) szám
Ára: 65 Ft

video

magazin

**Az érzékek
birodalma**

**TWIN
PEAKS
VISSZATÉR**

**TESZT:
SIEMENS,
SONY,
FISHER,
ITT-Nokia
KÉPMAGNÓK**

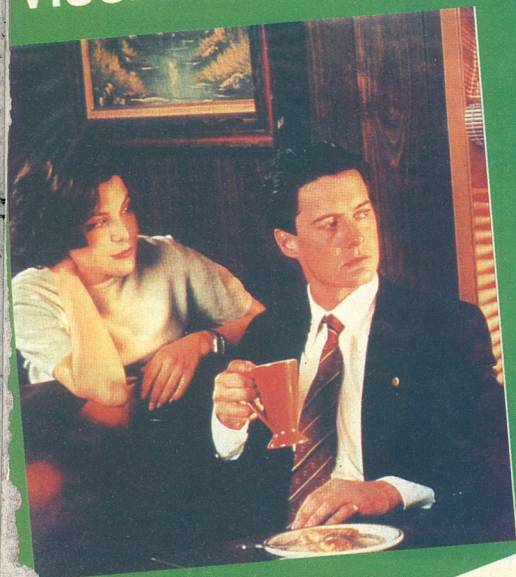
**GEENA
DAVIS**

**Az alkalmi
sztár**

Rejtvénypályázatunkon

NOKIA

fordert nyerhet

MÉG TUDJUK FOKOZNI!

Öt, négy, három...

Már számoljuk vissza a napokat, amikor az HBO hétvégi műsora vadonatúj, különleges programokkal bővül. A képernyőn először tűnik fel, és a kicsik kedvence lesz Babar, az elefánt, aki az életről mesél. A természet és a tudomány bűvárai a National Geographic Felfedező sorozat segítségével alámérvülhetnek a ritkok birodalmába. Késő esti izgalom felhőtt nézőinknek: pokoli kísértés, aminek nem lehet ellenállni! Ne feledje, június 12-től mindez így együtt, csak az HBO-n látható.

A kábelerőfizetők már ma élvezhetik az HBO műsorát.
Keressen fel bennünket személyesen vagy telefonon:

HBO
MOZI A TÉVÉBEN

Kedves Olvasó!

Májusban Magyarország csatlakozott a műholdas távközlés európai rendszeréhez, az Eutelsathoz. A másfél évtizede alakult szervezetnek hét műholdja van, s hamarosan már tíz lesz. Sugárzási rendszere elvileg félmillió európai polgárt tud elérni. E csatlakozás lehetőséget teremt arra, hogy belátható időn belül huszonnégy órás magyar televíziós adás szorhassa be Európát. Erre annál is inkább megvan minden esély, mert tavasszal biztató technikai kísérletek folytak. Egy ilyen égi csatorna egynégyes bérleti díja körülbelül félmillió forint, amelyet a magyar műsori sugárzó szervezeteknek, vállalkozásoknak kell majd fedeznie. Hogy melyek is lesznek ezek, állami vagy magántelevíziós társaságok, arra elviekben a készülékfelben lévő törvények adhatják majd meg a választ. Remélhetően azonban már néhány éven belül újabb, ráadásul magyar nyelvű műholdas tv-program közül válogathatunk mi, tévézőzők és videóbarátok, határon innen és túl.

Egyebek mellett e műholdas kísérletről is olvashat lapunkban, s kérem, ne kerülje el figyelmét: most induló rejtvénypályázatunkon, ha szerencsés, akár kamkordert is nyerhet!

Falus Tamás

Főszerkesztő: Falus Tamás

Művészeti vezető: Cziflerszky Attila

Képszerkesztő: Fejér Gábor

A szerkesztőség és levélcíme:

1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.

Telefon: 201-0166, Telex: 22-5138

Fax: 201-1925

Kiadja

Pergamen Rt®

Felelős kiadó:

Belán Gábor vezérigazgató

Nyomdai előkészítés:

HEPTA Grafikai Stúdió

Műszaki vezető: Maros Pál

Nyomás: Kossuth Nyomda

Fv.: Székely Károly vezérigazgató

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a Kiadónál,

bármely hírlapkézbesítő postahivatal-

nál, a Posta hírlapüzleteiben és

a Hírlapelőfizetési és Lapellátási

Irodánál (HELIR) 1900 Budapest,

XIII., Lehel u. 10/A, közvetlenül vagy

postautalványon, valamint

átutalással a HELIR Postabank Rt.

219-98636, 021-02799 sz.

pénzforgalmi jelzőszáma

HU ISSN 0237-5141

video

magazin

Vakációs videóválaszték gyerekeknek • Esernyőtrükk •	5
De hová tűnt a 7. század? • Mindent megmutatunk	6
Frédi és Béni • Turpi Úrfi	6
Végzetes utóhatás • Melyik nőt válasszam? • A „nap”	7
Éjfél emlékek	7
Olimpiai videó-arcfépcsarnok	8
A trükk birodalma XI.	9

A trükk birodalmának rejtvénye	13
Teszt: kínálat monóban	14
Rendezte: Jonathan Demme	18

Az érzékek birodalma I.	23
------------------------------	----

Keanu Reeves, aki túljutott a Holtponton	26
Twin Peaks visszatér	28
Angyalszívűtől Miss Marple-ig	30
Magyar jel az égből	31
Az LGT-től a J LX-ig	32
Felhívás	33
Sikerlista	34
Böngésző	36
Az ideális rosszember – Jack Palance	37
Egészítse ki videógyűjteményét értékes filmekkel	38
Hírözön	39
Cannes-i filmlesen	42
Geena Davis – az alkalmi sztár	44
Szamorajók fejedelme • Meneküljetek... nyomozunk	46

ELEGÁNS FORMA

Ha március 9. és július 24. között ITT Nokia televíziót vásárol,
és beküldi blokkmóslátót a Selectronichoz, aranyérmét nyerhet!

AZ ÉREM MÁSİK OLDALA

ITT NOKIA

Bátor és büszke, mint a sas, erős,
mint a fekete tigris, hatalma istenhez fogható.

Egy emberfeletti hős fantasztikus kalandjai.

A VADAK URA

KARD ÉS VARÁZSLAT

(THE BEASTMASTER)

Színes, szinkronizált amerikai fantasy

JOHN
CUSACK

ANJELICA
HUSTON

ANNETTE
BENING

Csábítás. Árulás. Gyilkosság.

Ki nevet majd a végén?

LOVÁK SVINDLEREK

(THE GRIFTERS)

Stephen Frears filmje.

Martin Scorsese produkciója.

Színes, szinkronizált amerikai thriller

A tengeralattjáró

Eljött az ő ideje ...

(DAS BOOT)

Színes, feliratos német háborús film

VIDEO PREMIER JÚNIUS 11.

*Igazságot tesz a törvénnyel szemben,
erőt vesz az erőszakon,
derít lop a harcoló sűrűjébe:*

A TOLVAJOK FEJEDELME

KEVIN COSTNER

ROBIN HOOD

A TOLVAJOK FEJEDELME

(ROBIN HOOD - PRINCE OF THIEVES)

Színes, szinkronizált amerikai kalandfilm

MICKEY
ROURKE

ERIC
ROBERTS

DARYL
HANNAH

AZ ALVILÁG PÁPÁJA

Ne merj ujjat húzni vele!

(THE POPE OF GREENWICH VILLAGE)

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

JAKUZÁK

100 évvel ezelőtt még úgy hívták őket: szamurájok.

(THE YAKUZA)

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm

ÜGYNÖKEINK:

InterFilm

1054 Bp. Steindl I. u. 6.
Tel: 111-7440

Video Nivo

1081 Bp. Köztársaság tér 10.
Tel: 113-9837

Oxi

1096 Bp. Haller u. 24.
Tel: 133-2406

S.I.COOP Kft.

1147 Bp. Lócsey utca 12/b.
Tel: 164-2055

Gaumont

Esernyőtrükk

Pierre Richard

Két egymás mellett lévő iroda óriási félreértés kiindulópontja: Grégoire, a kissé flúgos színész tévedésből megbízást kap a mafiózóktól egy iparmágnás megölésére...

Shines, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Gert Fröbe
Rendezte: Gérard Oury
93 perc

1940 májusában már javában dúl a háború, amikor három francia katona mindent elkövet, hogy remekül érezze magát, elszakadván fogságba esett századuktól...

Szines, szinkronizált francia-olasz vígjáték
Főszereplők: Jean Lefebvre, Pierre Mondy, Alain Doutey
Rendezte: Robert Lamoureux 85 perc

Gaumont

De hová tűnt a 7. század?

mais où est donc passée la 7e compagnie ?

Szines, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Miou-Miou
Rendezte: Georges Lautner
98 perc

Gaumont

PIERRE RICHARD
MIOU-MIOU
JEAN-PIERRE MARIELLE

on aura tout vu!

UN FILM DE
GEORGES LAUTNER

CHARIÈRE SCÉNARISSE ET RÉALISATEUR DE
FRANCIS VEBER

GAUMONT INTERNATIONAL PRODUCTION 1990

Mindent megmutatunk

François ügyfogyott reklámfotós, akit barátja rá akar venni, hogy írjon pornóforgatókönyveket. Ezzel azonban François meglehetősen ingoványos talajra lép...

Szines, szinkronizált francia vígjáték
Főszereplők: Pierre Richard, Miou-Miou
Rendezte: Georges Lautner
98 perc

Vakációs videóválaszték gyerekeknek

945 Ft/
darab

Megrendelőszelvény

Név: .....
Cím (irányítószám): .....

Postai utánvétellel megrendelem az alábbi szines, szinkronizált rajzfilmkazettákat.

.....
.....
.....
.....

A kazetták a kft. irodájában megvásárolhatók.
Nyitva tartási idő: 8-16 óráig
HELIKON VIDEO Kft.
Bp. XIV., Várna u. 12-14. 1149
Tel.: 252-4660/14, 15 Telefax: 184-2117

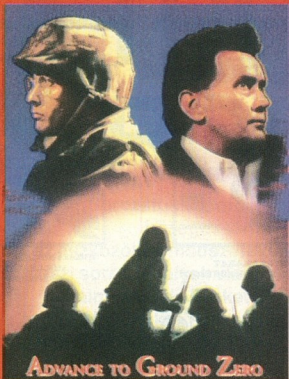

A filmeket megtalálja a Video Nívó ügyfélszolgálat is: 1081 Budapest, Fiumei út 25. Tel.: 1135-241

**Hőseinket
már
megtalálja
a videó-
kölcsonzókben!**

WIN

Végzetes utóhatás (Advance To Ground Zero)

Az Egyesült Államok kormányának kísérleti nukleáris robbantásai után három évvel egy orvos a pusztító utóhatások tanulmányozása közben szembekerül a hatalommal, melynek az az érdeke, hogy ezek a hatások titokban maradjanak.

Színes, szinkronizált amerikai filmdráma, 1991
Főszereplők: Martin Sheen, Emilio Estevez
Rendezte: Peter Markle
95 perc

Melyik nőt válasszam?

Archie és barátai tizenöt év után egy hétvégén összegyűlnek, hogy felelevenítsék iskolai emlékeiket. Archie legnagyobb gondja, hogy melyik nőt válassza a sok közül: a szőke Bettyt, a barna Veronicát, esetleg pénzügyi tanácsadóját, a szép Pamet?

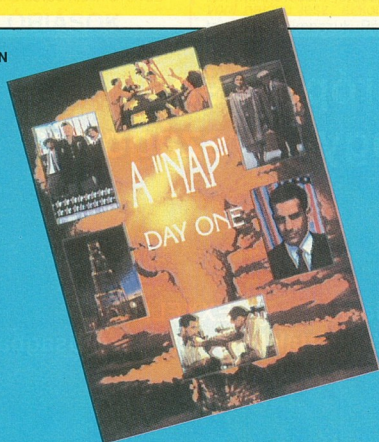
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték, 1991
Főszereplők: Christopher Rich, Lauren Holly
Rendezte: Graham Cottle
95 perc

WIN

WIN

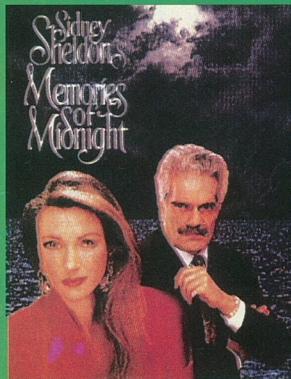
A legjobb filmek történetét az élet maga írja. 1945-ben a második világháború a végéhez közeledett. A japánokat azonban az amerikaiaknak még megadásra kellett bírniuk. A kérdés az volt, miként tegyék ezt. Újabb csapatok küldésével, vagy az atombomba ledobásával. És eljött a „Nap”...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1989
Főszereplők: Brian Dennehy, David Strathairn, Michael Tucker
Rendezte: Joseph Sargent
185 perc

Éjféli emlékek

Önkívületi állapotban találunk rá Katrine-re, a fiatal szépségre. Amikro felébred, Görögországban találja magát és múltjára nem emlékszik. Constantin, egy dűsgazdag ember védőszárnyai alá veszi, s egy irodában helyezi el dolgozni. Itt lassan emlékezni kezd: Férfijére, annak szeretőjére, s arra, miként próbálták őt eltenni láb alól...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Jane Seymour, Omar Sharif
Rendezte: Gary Nelson
185 perc

WIN

A Video 2000 címe:
1142 Budapest, Rohonc u. 3.
Tel.: 251-1093

Olimpiai videó-arcképcsarnok

Az eddigi 123 magyar olimpiai aranyérem történetét dolgozza fel az *Olimpiai arcképcsarnok* címmel most megjelent videókazettasorozat. A sportszerető videózók gyűjteményébe kíváncsi sorozat a Magyar Olimpiai Bizottság támogatásával, a Televideo Kiadó és az MTV Telesport együtt-

működésével jött létre, Dobor Dezső szerkesztésében. A tízrészes összeállítás sportáganként gyűjti csokorba az aranyérmek, az aranyérmesek történetét: archív filmek, korabeli és napjainkban készült riportok, kortársi visszaemlékezések idézik fel a jeles, magyar győzelmekkel járó olimpiai napokat. A Magyar Televízió

OLIMPIAI ARCKÉPCSARNOK

A VIZEK KIRÁLYAI: HAJÓSTÓL DARNYIG

75

KÉSZÜLT A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARCKÉPCSARNOK

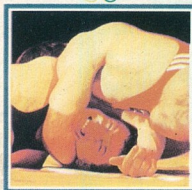
AZ ARÉNÁK HŐSÉI: ATLETÁINK A CSÚSON

75

KÉSZÜLT A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARCKÉPCSARNOK

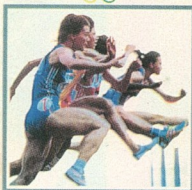
ÉSZ, ERŐ ÉS AKARAT: DIADALOK A BIRKÓZÓSZÖNYEGEN

75

KÉSZÜLT A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

OLIMPIAI ARCKÉPCSARNOK

KIRÁLYNŐK SZÁRAZON ÉS VÍZEN: HÖLGYATLETÁINK ÉS ÜSZÖNŐINK SIKEREI

75

KÉSZÜLT A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

archívuma 1972-től teljes, így az azóta szerzett valamennyi olimpiai arany televíziós közvetítése videóra kerülhetett. A müncheni olimpia előtti győzelmeket egykori filmfelvételek, rádióközvetítések őrzik.

Ilyen teljességgel, mint amelyet most e videósorozat kínál, még soha nem volt lehetősége a sportbarátoknak, hogy videókönyvtárba archívumként, lexikonként polcukra helyezték a magyar olimpiai aranyak képanyagát. A Televideo márkaboltjaiban, kazettánként 1625 forintért már kapható a sorozat első négy fejezete, műsoronként kö-

rülbőlul hetven-hetven percnyi hosszúságban.

Íme az egyes fejezetek címei: *A vizek királyai: Hajóstól Darnyig; Királynők szárazon és vízen (Hölgyatletáink és úszónőink sikerei); Ész, erő és akarat (Diadalok a birkózószőnyegen); Az arénák hősei (Atletáink a csúcson); Bunyó, bunyó... és súlyemelés; Aranylabda (Labdarúgás és vízilabda); Aranyfényű pengék; A férfiaság igaz próbája (Öttusa, sportlövészet); Szerek és ember; Aranyos lapátok*

És következik Barcelona...

EXXELL®

Európa után Magyarországon is

EXXELL®

Kiváló minőségű EXXELL EHQ
videókazetták különféle hosszúságban

EXXELL®

Másolók, filmsokszorosítók figyelmébe:
Az EXXELL videókazettát kiváló mechanikai tulajdonsága és a betöltött szalag profi minősége alkalmassá teszi filmsokszorosítók magas szintű igényeinek kielégítésére.

További információkkal állunk rendelkezésükre!

Címünk: EXXELL Video-Audio Rt.

7633 Pécs, Pellérdi út 55.

Telefon: 72/11-390, Telefax: 72/15-574

A TRÜKK BIRODALMA

Molnár Miklós H.S.C.*

XI.

Sorozatunk a fotó- és filmtrükkök bőséges tárházából azokat az eszközöket, módszereket, fogásokat veszi sorra, amelyek videokamerához is alkalmazhatók. Ezeket az ismereteket azok a videóosok is hasznosíthatják, akiknek nincs fotós vagy filmes „előéletük”

PERSPEKTIVIKUS TRÜKKÖK

Szemünkhez nagyon sokban hasonlít a kamera objektíve. A távolba vezető párhuzamos vonalak a képen szintén összetartókká válnak, és a hozzájuk közelebbi személyhez viszonyítva a távolabbi azonos méretű ember kisebbnek látszik.

ÓRIÁSOK ÉS TÖRPÉK

Már a film hőskorában felismerték, hogy a távlat szabálya csodás felvételekre alkalmazható. A francia Georges Méliès (nevét már a stoptrüknél is megemlítettük) fekete háttér előtt jelenített meg óriást és törpét. Előbbt

közeli, utóbbit távolról fényképezte, és a képen egyidejűleg szerepeltette őket. A fekete környezet miatt nem volt érzékelhető a szereplők közötti távolság, ezért hihetővé vált a kép.

Ha megfelel elképzelésünknek, hogy az egész képméret kitöltő fekete tér felvételünkön elvont hatású lesz, akkor Méliès trükkjét alkalmazhatjuk. Például az a célunk, hogy a totalban az óriás a törpe mellett álljon. Valójában az óriást játszó szereplőt a kamerához közel, a liliputit alakított távol helyezzük el. A totalt magát a háttérben kívül a padlót is fekete anyaggal kell beborítani. Arra törekedjünk, hogy csak a szereplők legyenek megvilágítva, a fekete felületről vegyük le a fe-

Előnyös a szereplők világos ruházata. A kamerát egészen a talajszintre tegyük, ebből a szögben alig érzékelhető a szereplők közötti távolság mélységbeli különbsége. Ha szükséges, a közelebbi szereplőt állítsuk kissé magasabbra, úgy, hogy a fekete anyag alá néhány centiméter vastagságú magasító lapot (pl. deszkát) helyezzünk. A lényeg: a képen egy magasságban legyen a szereplők cipőinek talpvonala, ezáltal úgy látszik, mintha egymás mellett állnának. Gondot jelenthet a nagy területű fekete környezet kialakítása. Ha nincs a képen nagy mozgás, akkor a szereplők mögött egy-egy kisebb fekete háttér is elegendő. A még hiányzó felületet a kamera előtt fekete papirosokkal maszkoljuk ki.

Előfordul, hogy nem tudjuk eléggé távol elhelyezni a liliputit játszó szereplőt. Ilyen helyzet adódik, ha például a kis emberkét a könyvespolcon akarjuk szerepeltetni, ugyanakkor a nála nagyobb méretű szereplőt pedig a polca mellett állva. Ebben a helyzetben a trükkhöz szükséges fekete háttér magától keletkezik, megpedig a könyvektől, sőt árnyékként vetülve a polc hátsó falára. Az 1. ábra szerinti elhelyezéssel az állványon lévő kamera elé kb. 45°-os szögben félig áteresztő tükröt rögzítünk. (A speciális tükrökről már szóltunk ez év márciusi számunkban.) A polcon játszó szereplőt a tükröből kell látnunk, ezért a kamerától oldalt, 4–6 méter távolságra olyan magas emelvényre állítsuk, hogy kissé alulról lássuk. Mögé akkora fekete háttérrel helyezzünk, ami mozgásához elegendő.

A tükröből látszódnó egyéb zavaró részletek kitakarása a kamerához közel, fekete papirosokkal történik. Ha a kamera enyhén alulról mutatja a polcot, ezzel kivédhetjük a trükk kritikus területét, azt, hogy a szereplő nem ott áll, ahol látjuk. Ehhez csak annyit kell tennünk, hogy a szereplő lábának alsó részét eltakarjuk egyenesre végott fekete papirosal a polc élének vonalában.

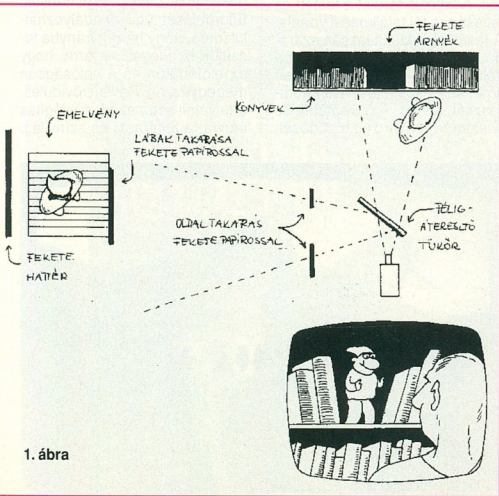
Törpe és óriás egy képen szerepeltetése szabadban könnyebben megvalósítható. A

2. ábra

trükkfelvételre az a helyszín a legalkalmasabb, amiből a néző nehezen következtethet a valódi méretekre. Ilyen például a sziklás vagy fátlan, tizenkét tá. A total beállításához szintén a talpovonalak képbeli magasságára kell ügyelni. Lásd 2. ábra. Szabadban úgy korrigáljuk a perspektívát, hogy a közelebbi szereplőt kissé magasabb helyre állítjuk, és az előteret mindkét szereplő talpvonalaig kitakarjuk helyszínen található kövekkel, földhányással. Ha a kamerával egészen a talajszintről forgatunk, alacsony előtértaítás is elegendő.

Példánkban a szereplők összehozása, egymás felé irányuló mozgása akkor lesz természetesebb, ha nem reális, hanem képbeli helyzetüknek megfelelően játszanak. Az ilyen típusú trükkök megkötöttsége, hogy a liliputit játszó szereplő nem mehet az óriást alakító szereplő elé, mert az óriás eltakarja és rögtön kiderülne, hogy valójában mögötte van. (Kivéve a félig áteresztő tükrös megoldásnál, ahol a törpe áttetsző lenne, ha kilépne a fekete árnyékból.)

1. ábra

* A szerző a Magyar Televízió 54 éves operatőre, a Hungarican Society of Cinematographers (H. S. C. = Magyar Operatőrök Társasága) tagja

3. ábra

Gyakran egyetlen szereplő van a trükkös beállításban, ezért csak a díszlet és a kellekék óriás vagy kicsiny méretezésével érhetjük el, hogy a néző liliputi embereket vagy óriást lásson. Célzerű az illúzió más módon is erősíteni – az óriás felvételtől a nézőszögből nagy látószögű objektívtől és alacsonyra helyezett horizontvonalal készítjük. A liliputit pedig felülről, kissé telés látószöggel távolról és magas horizontvonalal vegyük fel. Természetesen az egyértelmű megjelenítést a maszk, a jelmez, a világitás és a hang is segíti.

Perspektívikus trükknél az élességet ne bizzuk az automata, kézzel állítsuk be. (Az automata, nem tudja, hogy a két szereplő közötti mélységbeli távolság első harmadára kell állítani a fókusz, mert így lehet jól kihasználni az élességi zónát.) A trükk miatt kellő mélységélességre van szükség, hogy egyformán éles legyen a közelebbi és távolabbi szereplő. Ismeretes, hogy a legnagyobb mélységélesség teljesen leszűkített blendével és a varió nagylátószögű helyzetében érhető el.

PERSPEKTIVIKUS EGYESÍTÉS

Az előtérmotívumot úgy is komponálhatjuk, hogy a háttérben lévő motívummal szokatlan helyzetbe kerüljön. Ilyen egyszerű perspektívikus vagy távlati egyesítést alkalmaz például az olaszországi Pisában járó turista. Ka-

merájába nézve megkeresi azt a bizonyos szemszögöt, ahonnan útitársának ezek „hozzáér” a távoli ferde toronyhoz, hogy megtámassza...

Más esetben gondosan ügyelünk a kompozícióra, különösen, ha szereplőnk háttérben például villanyoszlopok láthatók. – Csak nehogy valamelyik a fejéből nőjön ki!... – mondogatjuk magunkban a „szabályt”. És ha megtörténe, és ha tudatosan így komponálnánk? Próbáljuk meg egyszer, humoros formában – mi minden „nőhet ki” szereplőnk fejéből. Például épületkupola, mely szokatlan kalapként hat, gomolygó gőzfelhőt kibocsátó kémény, mely szereplőnk zseniségét árulja el vagy a 3. ábrán látható utcai lámpabúra Judit fején, mely úgy szerepel koronaként, mintha ő nyerte volna meg... Felvételemen Judit mögött a lámpa méterekkel távolabb van, de a perspektívikus egyesítés közelebb hozza.

A perspektívikus egyesítés csúcsát az alábbiakban tárgyalt trükkök jelentik.

ÜVEGFELVÉTEL, ÜVEGFESTMÉNY vagy ELŐTÉR- FESTMÉNY

(Angolul: Glass shot, Glass work, németül: Glassaufnahmen, Glasmaerei, Glasgemälde.)

Filmekben gyakran alkalmazott trükk. Eredete 1905-ig nyúlik vissza. Egy kaliforniai régi gyar-

udvart úgy tettek vonzóvá a filmben, hogy a gazos, bokros területet kamera elé helyezték, üvegtáblára festett látványos részletekkel takarták ki.

Az üvegre készített festmény természetesen nemcsak arra jó, hogy a háttér zavaró képrészleteit eltüntesse, hanem általa minden fantáziaszűlte motívum megvalósítható. A tájba belefesthetünk leomlott viaduktot, épülő felhőkarcolót vagy fantasztikus alakú hegyeket. Előjáróban gyorsan megjegyezzük, csak akkor gondoljunk megvalósítására, ha a realista stílusú festésben kellő gyakorlatunk van (vagy van, aki segít ebben).

Az alábbiakban egy jellegzetes példával illusztráljuk a trükkfelvétel fontosabb lépéseit. A 4. ábra az 1987-ben készült Ekkehard című nyugatnémet tv-filmsorozatból való, melynek magyarországi helyszínein Duda László díszlettervező vár-üvegfestményeit e cikk szerzője vette felme. Az előre kiválasztott helyszínen jóval a forgatás előtt a kamera elé rögzítettünk 1–2 méterre egy hibátlan üveglapot, mely az egész képmézőt kitöltötte. A kamerától való távolságát úgy kellett meghatározni, hogy a felvételekor használatos blendeértékén a mélységélesség az üvegtől egészen a távoli hegyig, azaz végtelenig terjedjen. Arra is számítani kellett, ha a felvétel idejére beborul az égbolt és nyitottabb blendével kell dolgozni, akkor is kellő mélységélesség maradjon. A kamera magasságát úgy választottam meg, hogy a festmény alatt majd elérjen az előtérben mozgó szereplő. Csak a keresőn átnézve lehet bejelölni az üvegen a vár helyét. Egyébként nemcsak a várépület, hanem a közvetlen alatta elterülő erdőrézset is megfestésre került. A kritikus terület a festett és valóságos táj találkozási vonala. A festékek közül a lassan száradó olajfesték az előnyös, mert a változó világítás miatt könnyen lehet korrigálni a festmény kontaszjtát, színét. Az üvegtábla és a festmény zavaró tükröződését,

csillogását úgy szüntetjük meg, hogy a kamera elé fekete anyagot feszítünk ki, és csak akkora nyílást hagyunk rajta, melyen ki tud nézni az objektív. Az üvegfestményt oldalról kell megvilágítani. A 4. ábra felvételekor olyan szögben állt az üveg, hogy a napfényt nem használhattam, ezért megfelelő szín hőmérsékletű lámpákra volt szükségem. A cselekmény szerint lovasokkal lovas-kocsi közeledik robogva a földúton. Az első próba után kiderült, hogy a felszállo por a vár „mögé” kerül. Ez pedig egyet jelent a trükk leleplezésével. Ezért mentőlejtőket felloszoltattuk az utat. A másik „veszélyt” a bogarak jelentették, amelyek előszeretettel telepedtek le az üvegen. Ellenük nem tehattünk semmit, viszont a stábból többen „figyelőszolgálatot” vállaltak, hogy leállítsák a felvételt, ha „légiveszély” lenne. A kamera apró keresőjében ugyanis nehezen ellenőrizhető a bogárveszély...

ELŐTÉRFOTÓ

A perspektívikus egyesítéshez olóvaló kivágott fotóalakzatot is használhatunk. Ez lehet eredeti színes fénykép és szintén alkalmas a jó nyomdatechnikával készült kép (újságból, prospektusból). Ha a fotó kivágás a kompozíció széléig kiér, akkor képen kívül tartóalványhoz rögzítsük. Célzerű a fotó hátoldalára merrevitésként szilárd lapot ragasztani, a kép fehér élét pedig, ahol szükséges, vízfestékkel fessük be. A kompozíció belsejében elhelyezett kivágott előtérőt raggassuk üveglapra. Kivételes esetben, főleg belső térben, ahol nincs légmozgás, nagyon vékony (0,06 mm átmérőjű) horgászdamidálakra erősíthetjük. Elfordulását úgy akadályozhatjuk meg, hogy három irányba feszítjük ki. Figyeljünk arra, hogy az előtérőt és a valóságban megegyezzen a távlati rövidület, a felvételi szemszög, a világítás iránya, a kontraszt és színvilág.

ELŐTÉRMAKETT vagy KIEGÉSZÍTŐ MAKETT

(Angolul: Hanging miniature, németül: Vorsatzmodell.)

Az a produkció, amely régi korban játszódnó történetet dolgoz fel, egyre nehezebben talál megfelelő külső helyszínt. A mai világ nyomainak eltakarására fel lehet építeni korabeli épületelemeket, de ezt nem mindig szükséges eredeti méretben elkészíteni. Az előtér-festményhez, előtértozohoz hasonló célt szolgál az előtér-makett. Ez utóbbi megépítése ugyan munkai igényes, viszont előnye, hogy az előbbieknél sokoldalúban használható fel, bármilyen napszak világításához megfelel.

Akinek türelme és kellő gyakorlata van apró dolgok barkácsolásához, annak nem okozhat gondot épületrészeket modellezése. Először egyszerű felületekből álló előtér-makettel kísérletezzünk,

például kökerítéssel, oszloppal, falfelülettel. Később jöhetnek a bonyolultabb feladatok. A filmekben előszeretettel használt plafonmakett elkészítését pontos tervezés előzi meg. Ismeretes, hogy a műteremben építész díszlet csak oldalfalakból áll. A rendezői elképzelés olykor megkívánja, hogy a teremdiszletnek mennyezete is legyen. A valódi méret helyett (mely drága és a világítási lehetőségeket is korlátozza) olcsóbb az előtér-makett. 1984-ben forgattam a Századunk című történelmi tv-filmsorozat egyik epizódját. Ebből való az 5. ábra, mely azt a jelenetet mutatja, amikor Horthy a kormány tagjaival tanácskozik a Vár egyik szalonjában. Azaz a műteremben, ahogy ez a 6. ábráról is látszik, melyen Duba László díszlettervező a miniatűr csillárt ellenőrzi. Az is látható, hogy nemcsak a plafon, hanem a falak díszburkolata is előtér-makett.

Végezetül a perspektívikus egyesítés megkötöttségéről is

szójtunk. A trükk feltétele, hogy csak mozdulatlan kamerával készíthetünk felvételt. Ha ugyanis a variáló közelíténnk, (az egyre nagyobb gyújtótávolság miatt) csökkenne a mélységélesség. Természetesen vannak kivételes helyzetek, amikor nem látjuk az életszerűségi hiba. A másik fajta mozgásnál, a svenknél (az állványfej forgástengelyénél előbb-

re nyúló objektív miatt) a közelben lévő üvegfestmény (előtértoz vagy előtér-makett) a képen elmozdul a háttérhez képest. Profi célra speciális kameraállvány létezik, mellyel horizontálisan és vertikálisan is lehet svenkelni. Ezen a kamera úgy van elhelyezve, hogy az objektív központja egybeesik az állványfej forgási központjával.

MODELL FELVÉTELEK LASSÍTÁSA

A múlt század végén Amerika Spanyolországgal háborúzott Kuba miatt. Az amerikai Vitagraph operatőrei – Albert J. Smith és J. Stuart Blackton – semmimondó, unalmas felvételekkel tértek vissza a háborúból. Állásuk veszélyben forgott, ezért Blackton rábeszélte társát, hogy forgassák le a Santiago öbölbeli csatát trükkfelvétellel, titokban. Az öböl úgy készült, hogy felordított faemelyint kibélelték vitrolavászáronnal és teleengedték vízzel. A távoli part hegyeit a vászonra festették. Az öbölben ágyúzó csatahajók modellek voltak, amiket nagyon szellemesen állítottak el. Az amerikai és spanyol flottai hajóiról üzletben vásároltak eredeti fényképeket, ezeket körütrjúk mentén kivágták, majd ráerősítették egy-egy falapozat oldalára, hogy úszni tudjanak a vízen. A víz alatt vezették be a hajókba az elektromos vezetékeket a feketé lóporadagok felrobantására. A hullámokat egy ventilátor állította elő. A nagyobb hatás kedvéért a felvétel alatt Blackton és egy alkalmazott fiú szivarfüstöt fúj a hajók közé. Mire a csata véget ért, mindketten rosszul lettek. A kábel szivartól. Ekkor dohányoztak először. De nem hiába hoztak „áldozatot” – sikerült, az újságok dicsérték a helyszíni/tudósítót. Nyilván a kezdetleges vetítési technika volt az oka, hogy a kritikusok nem vették észre, csálással van dolguk.

Ismert dolog, hogy a hajómodell körüli hullámzás, a robbanás és a szivarfüst mozgásának sebessége jelentősen eltér a valóságtól. A modell méretéhez képest ezek túlságosan gyorsan mozognak. A problémát a filmek idővel megoldották, felvétellek lassítva veszik fel a jelenetet. (Erre pontos számítások szolgálnak, különböző léptékű modellekhez más-más felvételi sebesség szükséges.)

Nos, a mai videóés hasonló problémával találja szemben magát, ha otthon kamerával utánozni szeretné például az említett tengeri csatát. A videokamerával ugyanis nem lehet lassítást végezni csak egy speciális átirógépen, az eredeti felvételt átmásolásakor. A hajótrükkfelvételéről azért nem kell le-

mondanunk (csak a robantásokról). Kivágot hajófotót ragasszunk üveglapra, mögé valódi hullámzó víz hátteret komponálunk, és a cikknkben az üvegfelvételnél már leírt módon vevjük fel. A módszer csak távoli hajó ábrázolásához alkalmazható, mivel közelről látható a hajótest oldalán végigördülő hullámzás. Ha a hajót mozgásban akarjuk felvenni, ehhez az üveglap alá vajatot kell készítenünk, hogy ebben lassan oldalra tudjuk csúsztatni. Ha régi gőzhajóról van szó, füstjét az üvegre festjük olajfestékkel. A nagyon távoli füst mozgása olyan lassú, hogy gomolygása nem okoz észrevehető változást 6–10 mp alatt, amíg a snitt látható.

Filmekben néha nem alkalmaznak a modellfelvételnél lassítást (holott indokoltan vélnék), mert a képbén ugyanakkor színészi játék is van. Például egy várat látnak, tetején zászló leng, több pontjáról füst gomolyog felfelé, a vár alatt pedig szereplők mozognak. A felvételhez a várat kicsiben építik fel, előtér-makettként használják. Nos, ha a zászlót apró méretben helyeznek a makettre, az bizony nem úgy lobogna, mint az igazi, és a füst is túlságosan gyorsan szállna fel. Ezért az a megoldás, hogy az eredeti méretű zászlót, a rúdjal együtt a valódi távol-ságra, messzire helyezik el, úgy, hogy illeszkedjen a makett tornyával. Hasonlóan távolra helyezik a füstöt kibocsátó dobozokat is.

Némely esetben a lassított felvétel tájmakett helyszíne víz alatt építhető fel. Például a vulkánikus hegyet vizálló anyagból készíthetjük, festjük és akváriumába telepítjük. Mögé homogén anyagú háttér tegyük. A hegy üregébe belehelyezünk egy spirituszos festéket tartalmazó dobozt, melyből lassan felfelé áramlik a vízben a „vulkánikus felhő”. Ugyancsak víz alatt valószínűleg meg a szárazföldi talajra zuhanó tárgyak lassított effektje és más katasztrófasítnetek.

Júliusi folytatásunkban többek között szó lesz egy különleges amerikai trükkéről, amely miatt a producerudvát alá helyezték. Következik: A trükk birodalmának XII. része, a háttérvetítés és a háttérbehelyesítés.

6. ábra

BROADCAST ÉS PROFESSZIONÁLIS BERENDEZÉSEK RENDKÍVÜL
GYORS SZÁLLÍTÁSSAL, KEDVEZŐ ÁRAKKAL!

ÚJ GÉPEK

CAMERAS

BVW-400P HAD CAMCORDER 4.470.000,-
BVW-300A SP CAMCORDER 3.489.000,-
BVW-507A SP CAMCORDER 3.491.000,-
DXC-537PK CCD CAMERA 1.115.000,-
EYW-327PK H18 CAMCORDER 1.066.000,-

VTR-S

PVW-2800P BETACAM RECORDER 1.770.600,-
PVW-2600P BETACAM PLAYER 1.290.000,-
BVW-75P BETACAM RECORDER 3.490.000,-
BVW-65P BETACAM PLAYER 3.004.000,-
BVW-60P BETACAM PLAYER 2.229.000,-

LENSES

CANON J 14 X 8,5 727.000,-
FEJENON J 4 X 8,5 PEO II 703.000,-

TRIPPODS

SACHTLER VID 14 III
213.000,-
SACHTLER VID
18 PK III
485.000,-

Áraink
listaárak,
és az ÁFA-t
nem tartalmazzák.
Felsorolásunk csak
töredéke a teljes
kinálatti listának.
Minden berendezést
garanciával és szervizháttérrel
kinálunk.

Bizalommal forduljanak hozzánk
TBC, Mixer, Feliratozó, Accumulátor,
Videokazetta, Monitor stb. beszerzésével is.

HASZNÁLT GÉPEK

VTR-S

BVW-75P BETACAM RECORDER 2.811.000,-
BVW-70P BETACAM PLAYER 2.520.000,-
BVW-60P BETACAM PLAYER 1.744.000,-
VO-9850 U-MATIC RECORDER 776.000,-
VO-9800 U-MATIC PLAYER 484.000,-

CAMERAS

BVP-7P CAMERA 1.357.000,-
DXC-M7 PK CAMERA 969.000,-
DXC-3000 APK CAMERA 581.000,-

DIGITAL EFFECTS

GENESIS ACT-3 3D 1.938.000,-
VPS-500 DVE 969.000,-

EDITING
CONTROLLERS

BVE-600 582.000,-
RM-440 88.000,-

Minden
használt
berendezés
garantáltan
bevizsgált,
felújított vagy
DEMO készülék.
Bármilyen igény szerinti
használt berendezés beszerzését
is vállaljuk.
Az összes használt készüléket –
eredeti műszaki paraméterek mellett –
szükített garanciával árusítjuk.

MAGNEW®

1103 Budapest, Gyömrői út 60-62.
Tel.: 157-4888 Tel./Fax: 147-0371

**A TV-TÉVÉ műsora kábelben az alábbi
területek helyi csatornáin vehető:**

BUDAPESTEN:

Bartók Ltp-i és Tétényi Köz. Tel. Kult. Egy., BIN Kft., Lakatos úti Lakótelepi Kábeltelevé, CITY Kábel Belvárosi Kábeltelevíziós Kft., Csángó-Gidófalvy Lakótelepi Alapítvány, EUROSAT Betéti Társaság, EUROSAT Híradástechnikai BT. – Csepel, Erzsébet és Sorokság Községi TV., Gelka-SAT Kft., INKA Kft., Jókai Lakásfenntartó Szövetkezet, Mátyáshegyi Televízió, Óbuda Televízió, Smirgli Egyesület, SZÍV TV., Tétényi Promontor Kábeltelevíziós Kft., Tomori úti Lakótelep, TV-11 (Kelenföld), TV-11 (Gazdagrét), XV. kerületi Községi Televízió, Vizaifogó Lakásfenntartó Szövetkezet, Zuglói Kft. Videostúdiója

VIDÉKEN:

Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békés, Békéscsaba, Bonyhád, Budakeszi, Cegléd, Csót, Dabas, Dunakeszi, Edeleny, Erdőkeres, Esztergom, Fehérgyarmat, Gödöllő, Gyöngyös, Győr, Hévíz, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Kéthely, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa (Soltvadkert), Komárom, Komló, Kondoros, Lenti, Makó, Marcali, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Mohács, Nova, Oroslány, Pannonhalma, Pécs (Harkány), Pécsvárad, Pilis, Pilisvörösvár, Siklós, Siófok (Sióvíll), Siófok (Foki hegy), Sopron, Szarvas, Szeged, Szálhalombatta, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentés, Szolnok, Szombathely (Kőszeg, Sárvár, Vasvár), Tápialombmárton, Tiszaújváros, Várpalota, Veszprém, Zalaapáti, Zánka, Zirc, Zsámbok, Debrecen, Dunaújváros, Pécs

A Tv-tévé műsora már 669 360 otthonban látható!

V-8 300-as

kamkorder a főnyereménye most induló háromrészes rejtvénypályázatunknak, mely a XIII. részes A trükk birodalma című sorozatunkhoz kapcsolódik. A helyes megfejtők között **30 darab Maxell 180 perces VHS kazettát** is kiosorolunk.

Önök nincs más dolga, mint helyesen válaszolni három fordulón át a rejtvény kérdéseire. A kérdések alatt öt lehetséges feleletet talál, melyek közül csak az egyik helyes. Válassza ki a helyesnek ítélt választ, és sorszámát írja be az oldal alján található szelvény megfelelő sorába. Ha figyelemmel kísérte és kíséri a sorozatot, a kérdésekre könnyen tud felelni!

Figyelem! Kérjük, hogy a kitöltött szelvényt **ebben a hónapban még ne küldje be**, hanem várja meg a következő két forduló kérdéseit is, s a júniusi, júliusi és augusztusi számunkban megjelenő szelvényeket kitöltve, azokat **egyszerre** juttassa el szerkesztőségünkbe borítékban, vagy levelezőlapra felragasztva, 1992. szeptember 15-ig. Pályázata csak ebben az esetben lesz érvényes. A sorsolást szeptember második felében tartjuk, a nyertesek névsorát és a helyes megfejtést októberi számunkban közöljük.

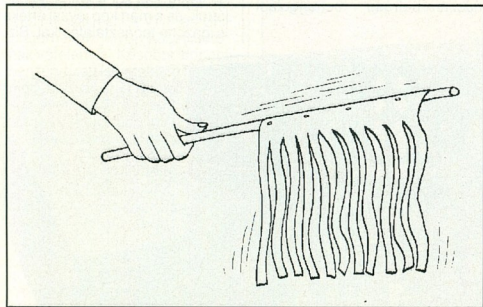
Címünk: Video Magazin szerkesztősége, 1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.

A Video Magazin korábbi példányai a szerkesztőségben megvásárolhatók vagy telefonon megrendelhetők.

Sikeres játékot kívánunk!

„A” KÉRDÉS:

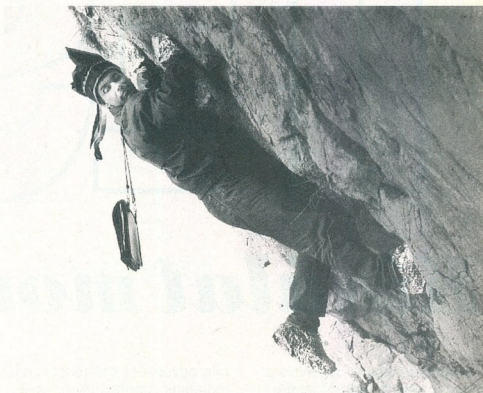
Trükk sorozatunk melyik **hónapban** említette meg a **rülef** használatát? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámát**.

1. Február.	4. Május.
2. Március.	5. Április.
3. Január.	

„B” KÉRDÉS:

A videójelenetben a különleges adottságú Victoria bemutatja, hogy kifelé dőlő sziklatalon is tud mászni. A felvételhez milyen **eszközökre** volt szüksége? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámát**.

1. Víz alatti tokra a kamerához és halriasztó pisztolyra.
2. Erős horgászdamilszalakra és rudakra.
3. Speciális tapadási kesztyűre és cipőre.
4. Két tükköre tartóállványokkal.
5. Semmilyen eszközre.

„C” KÉRDÉS:

A videójelenetben az alvó Juditból áttetsző alakban felkel álombeli énje. Milyen **hiba** fordulhat elő a trükkfelvételnél, amit csak később, a videófelvételek összezsuztatásánál, a képkeverésnél veszünk észre? Jelölje meg az alábbiak közül a helyes válasz **sorszámát**.

1. Elfelejtünk polárszűrőt használni.
2. Az első felvétel után a polárszűrőt nem fordítjuk el 90°-kal.
3. A második felvétel előtt véletlenül elmozdul a kamera az állványon
4. A félig áteresztő tükkör véletlenül elmozdul.
5. Nem fordulhat elő hiba.

A 30 db kazetta az
A.C. Telecom Agroconnect – Kereskedelmi Kft. ajándéka.
 (Címük:
 1125 Budapest,
 Szarvas Gábor u. 1.
 T.: 1762-363)

1992 június
 I. forduló

A	B	C
---	---	---

video

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Kínálat monóban

Tesztrovatunkban – számítva olvasónk eltérő érdeklődésére – mindig is igyekeztünk az egyre bővülő kínálatnak és készülékeknek megfelelően minden kategóriáról képet adni. Választásaink – egy-két műszakilag is érdekes csemegetől eltekintve – mindig olyan készülékekre estek, amelyek várhatóan nagyobb mennyiségben kerülnek forgalomba.

A videókészülékek sokszínűsége, különösen az egyre érkezőbb tulajdonságokkal rendelkező kamerák felvonulása, vagy az egyszerűbb, olcsóbb típusok megjelenése, melyek mellett mi sem mehetünk el szó nélkül, óhatatlanul az hozta magával, hogy korábbi tesztleink szinte állandó szereplői, az asztali videók háttérbe szorultak. Mai tesztünkben éppen ezt a hiányt kívánjuk pótolni hat újabb típus bemutatásával. Persze, mint mindig, most is van némi csalafintaság a dologban. Tesztalanyaink közül két típus: az **SLV-216EE** és az **SLV-416EE** a Sonytól származik és igazi családot képeznek, áramköri felépítésük és – mint később látnuk – műszaki jellemzőik is csaknem azonosak. Az eltérés csupán abban rejlik, hogy a 216-os kétféles, míg a 416-os négyfejes.

Négyfejes a **Siemens FM 705QI** és **FM 705KI**, és a **Fisher P 1400DK** is, míg a **Nokia VR-3732 VPS** három fejével középutón jár. Ez utóbbiaknak viszont az a sajátossága, hogy levéve a készülék burkolatát, szembetűnő a belső azonosság. Nem véletlenül, hiszen a tulajdonképpeni anyaggyár a **Sanyo**, mellyel korábbiakban is szoros kapcsolatban álltak az előbbi márkák, ám a **Sony SLV-282** is innen került ki. Külső designban azonban határozottan eltérnek a készülékek, és szolgáltatási körük is némileg különböző. A Nokia által kifejlesztett ASO plusz áramkör a VR 3782 VPS szolgáltatási körének része, míg az alap ASO áramkört a Fisher P1400 DK-ban alkalmazzák. A készülékek szolgáltatási kör-

ben egyébként sok rokonvonalat mutatnak, gondolunk az indexelési rendszerekre (ami elsősorban a videoklipek kedvelőinek fog jó szolgálatot tenni), és szintén praktikusak, a közelgő olimpiára gondolva, a különböző fokozatú lassítási, képkockázási lehetőségek, melyek a sportrajongóknak igazi elemzési lehetőséget nyújtanak. No, de nézzük a készülékeket.

A **Siemens FM 705QI** és **FM 705KI** új készülécsalád tagjaként jelenik meg a közeljövőben a hazai piacon. A két típus szolgáltatási köre teljesen azonos, a különbség csupán a QI-es típusjelzésnél a beépített VPS (Video Program System) dekódernél van, az előre programozott felvétel csak akkor indul, ha az adó által kisugárzott azonosító jelek megjelennek. Egyes műholdas adásoknál már ma is lehet szerepe e dekódernek, s mivel a videomagnó sem rövid távú beruházás, így ennek idővel létjogosultsága lehet. Az **FM 705-ös** négyfejes videomagnó, így lehetőség van félszebeességgel történő felvételre és lejátszásra is, de csökkenthető a szalagsebesség 1/5-től 1/25 értékig, és mód van egyes képléptetésre és állóképre

is. Ez utóbbi minőségét stabilnak és jónak találtuk, csak időközönként tapasztaltunk enige zavarcikókat a képbén. A függőleges képbizonytalanság, képremegés kiszűrésére a készülék hátlapján is található egy piciny potenciométer. A mechanika egyébként gyors indítású, a befűzött állapotban lévő szalag újraindítások kevesebb mint két mp alatt megjelenik a kép, s mint ahogy az ilyen mechanikáknál már ismert, az elektronika figyelni a szalagon lévő trackingjeleket és kijelzőn mutatja a lefutott műsoridőt. Ez egyben – mint ahogy az már a rendszeres olvasók előtt, más készülékek kapcsán ismert – lehetőséget ad üres szalaghelek megtalálására is, mivel a számláló addig „fut”, amíg műsor van a szalagon.

További szolgáltatás az automatikus fejtisztítás, melynek kapcsán mindig megemlítjük, hogy ez nem jelenti a gyengébb, rossz minőségű kazetták használatát. A tracking, vagyis a sávkövetés az **FM 705-nél** lehet automatikus vagy digitális.

A készülék hangolójegysége frekvenciaszintézeres, ami automatikus és közvetlen csatornaszám-beírású behangolást

teszt lehetővé, természetesen mód és szükség is van VHF csatornákra a kézi beállításra, hangoláspontosításra is. Így módon 49 csatorna állítható be. Későbbi időpontban, egy éven belül hat program állítható be, de mód van naponta azonos időben történő felvételre is.

A tudományok közül még illik megemlíteni, hogy a bekapcsolt videomagnó a tv-képet „lezajtalanítja”, vagyis ha nincs a tv felé átadott műsor, akkor a képernyő kékre váltja, és OSD (On Screen Display) üzemben előre programozásnál a kék háttérben megjeleníti a beállított időket.

Szót kell ejteni az indexjel szerinti keresésről (99 azonosító jel rögzíthető a szalagra), a végtelenített, vagyis ismételt lejátszásról, és a hozzáférés-lejtásról is.

A kezelőszervek egyébként a készülék alsó felében egy leghajtható ajtó mögött található, s bár hozzáférhetők és megfelelően kezelhetők, a funkciók nagy része a távvezérlőn is megtalálható. A távvezérlő egy LCD-s kijelzővel rendelkezik, melyen az időbeállításokat el lehet végezni, és ezek az adatok gombnyomással átvihetők a videóba. A távvezérlő a négy évnél nem idősebb Siemens tv-k funkcióit is képes vezérelni. Az AV jelek fogadása és kiadása Scart csatlakozás keresztül történik.

A láttó kép rajzolata biztos és tiszta volt. A függőleges vonalak bontását 250 sor körüli értékben láttuk, és a mért kép jel/zej értéke is igazolta tapasztalatainkat. Biz-

tosak voltak a szürke, vagyis a gradációs skála lépcsői is, jó volt a kép színhűsége. Long play üzemben, vagyis felezett sebességnél sem volt számottevő a videóátvitel-csökkenés, amit meg erősítettek szubjektív értékeléseink is; gyakorlatilag a sorbontás ez esetben sem ment 225–230-as érték alá. Az állókép jó minőségéről már szóltunk, s hasonlóan kedvező tapasztalataink voltak az egyes képleptetésnél és lassított üzemenél is. A beállítások mindig pontosak voltak, képértáblából eredő zavarokat nem, csak enyhé zavarószíkokat tapasztaltunk. Hangban is a VHS adta értékeket produkálta a 705-ös.

A hangfrekvenciás átvitel 55 Hz-nél indul, és 7 dB-es szintváltozással határolva normál sebesség mellett 12 kHz-ig tart. Az alsó tartomány a félsebességnél alig változik, viszont felső tartományban 7,2 kHz-re szűkül, ezen belül azonban az átvitel egyenletes. A jel/zaj viszonyt átlagosnak ítéltük, a nyávogásérték viszont korrekt, ami kiegyenlített, gondos mechanikára utal. A tapasztalt adat félsebességnél is elfogadható, bár itt már észre lehet venni tartott hangoknál a bizonytalanságokat.

A Fisher FVH-PI400DK megjelenésében teljesen eltér a készülékszalag jaitól. Míg a Siemens konvencionálisabb, de kecses vonalú készülék, addig a Fisher robusztusabb, határozottabb vonalat követ. A kezelőszer-vek itt is egy lehajtható ajtó mögött található, elhelyezésük nem bonyolítja túl kezelőjük dolgát. A sávkövetés digitálisan állítható, és van képesség-állítási lehetőség is, bár ennek alkalmazása csak gyengébb másolatoknál indokolt. Igen praktikus viszont, hogy a készülék frontoldalán a lehajtható ajtó alatt helyet kapott egy RCA pár a videó és audio jelek fogadására. A hátlapon szintén RCA csatlakozók találhatók a bemeneti és kimeneti jelek kezelésére. A megfelelő bemenet az előlapon lévő kapcsolóval választható ki.

Hangolása folyamatos, memóriagyűjtése 39 állomás beprogramozását teszi lehetővé, tunerje alkalmasá teszi a VHF és UHF csatornákon kívül kábelszatór-nák vételére is. Későbbi időpontban tervezett felvételekre hat memóriahely áll itt is rendelkezésre egy éven belül, és mód van naponta azonos időpontban történő felvételek készítésére is. Hasonlóan a 705-ös Siemens típusokhoz, a mechanika a PI400DK-nál is gyorsbefűzéses, és átteker-cseléskor is a szalag lazán a fejek előtt fut, ami biztosítja az elteit vagy átteker-cselt idő folyamatos figyelését, és egyben lehetővé teszi az üres szalaghely kezdé-
tének gyors megtalálását is. Állókép, képleptetés, lassított lejátszás ennek a készüléknek is sa-
játja, és minőségét stabilnak, jól kiértékelhetőnek láttuk. A fejtsz-
títórendszer a Fisherben is meg-

SZOLGÁLTATÁSOK				
Típus	SIEMENS FM705QI, FM 705KI	FISHER FVH-PI400DK	NOKIA 3732 VPS	SONY SLV216EE/SLV416EE
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK				
Vételi színnormák	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM	PAL, SECAM/NTSC lejtász.
Vételi hangnormák	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT	CCIR, OIRT
Forgófejek száma	4	4	3	216-nál 2/416-nál
Hálózati feszültség	220–230V, 50Hz	220–230V, 50Hz	220–230V, 50Hz	110–240V, 50Hz 4
Méreték (szél. x mag. x mélys. mm)	360x85x342	360x103x355	360x85x353	430x87x363
Tömeg (kg)	5,7	5,7	5,7	5,7
Játékidő (E240-es kazettával, perc)	240/480	240/480	240	240 és 240/480
Gyors képkérés (előre-hátra)	5x/9x	9x/9x	9x/9x	7x/7x
Átteker-cselési idő (előre-hátra)	245/245	245/245	249/245	/132
SZOLGÁLTATÁSOK				
Lassítás	1/5–1/25	1/5–1/25	1/5–1/25	1/5–1/25
Gyorsítás				x
Állókép	x	x	x	x
Képről képre léptetés	x	x	x	x
Képbévágás				x
Utóhangosítás				
Képesség-állítás		x		x
PROGRAMOZHATÓSÁG				
Azonnali felvétel	x	x	x	x
Napi programok száma	6	6	6	8
Programozható napok száma	1 év	1 év	1 év	1 hónap
Naponta ismételhető program	x	x	x	x
Hetente ismételhető program				x
Programban csatornaválasztás	x	x	x	x
Óra kvarcvezérléssel	x	x	x	x
Biztosítás hálózatkimaradás esetére VPS	csak QI-nél		x	x
AUTOMATIKÁK				
Memóriastop	x	x	x	
Automatikus sávkövetés	x	x	x	x
Visszateker-cselés	x	x	x	x
Ismételtes szalag elejéről				x
Indexkeresési rendszer	x	x	x	x
Elteltidő-kijelzés	x	x	x	x
Kazetta azonosítás				x
KÜLÖNLEGESSÉGEK				
Sztereó hang (állófej)				
Hi-Fi sztereó hang				
Hátralévő szalagidő kijelzés				x
Automatikus fejtszítás	x	x	x	x
Gyorsbefűzés	x	x	x	x
Hozzáfértés-leltítés	x	x	x	x
Távvezérelhető funkciók (magnó)				x
+ csatornabehangolás	x	x	x	x
+ időprogramozás	x	x	x	x
+LCD kijelzés	x	x	x	x
+ egyéb				x
TV-funkciók				
CSATLAKOZÓK				
Antenna be/ki	75 Ohm/coax	75 ohm coax	75 ohm coax	75 ohm coax
Video be/ki	Scart	1+1 RCA ³ /RCA	Scart	1+1RCA/RCA
Hang be/ki	Scart	1+1 RCA ³ /RCA	Scart	1+1RCA/RCA
Mikrofon	nincs	nincs	nincs	nincs
		x elől és hátlapon is videó és audio fogadás		x elől és hátlapon is videó és audio fogadás

található, mint ahogy az időbeál-
lítások a képernyőn is megjelenít-
hetők. Egyre több készüléken –
mint ahogy ezen a típuson is –
van monitorgomb, ami azt jelenti,
hogy videónézés közben be lehet
tekinteni a tv-csatornába is. A
szolgáltatások közül végül itt is
szót érdemel az indexkeresési

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Típus	SIEMENS FM 7050I, FM 705KI		FISHER FVH-P1400DK		NOKIA 3732 VPS		SONY SLV 216EE/SLV 416EE	
	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
Vételi csatornák/frekvenciák (MHz)	VHF 1-12 kábel- és hipercsatornák UHF 21-69	46,5-	VHF 1-12 kábelcsatornák	44,1- 302	VHF 1-12 kábel- és hipercsatornák UHF 21-69	44,7-	VHF 1-12 kábelcsatornák	40,6-111,4 103,4-301,2
RF (antenna) érzékenység 20 dB jel/zaj viszonyra (ohmV)								
RF kimeneti csatornák	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39	30-39
RF kimeneti szint (mV)								
RF kimeneti impedancia (ohm)								
Video kimeneti szint (V csűcs-csűcs)	1±0,2	1,05	1±0,2	1,1	1±0,2	1,1	1	1,04
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	75	75	75	75	75	75	75
Video jel/zaj viszony (dB) SP	43	45	43	44,5	43	45	44	44
LP	-	43,5	-	43	-	43,5	-	43
Sorbontás (sor) SP	240	140	240	240	240	230/255	-	235
LP	-	225	-	225	-	225	-	220
Hang jel/zaj viszony (dB) SP	-	48	-	48,5	-	48	-	52
LP	-	47	-	47,5	-	47	-	49,5
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz) SP	-	55-12	-	55-12	-	55-12	-	42-10,5
LP	-	53-7,3	-	52-7,2	-	53-7,1	-	42-6,5
Nyávogás hangban (±%) SP	-	0,15	-	0,15	-	0,15	-	0,18
LP	-	0,2	-	0,22	-	0,2	-	0,32

ASO pluszszal

rendszer és a reteszelési funkció. Akik kevésbé járatosak a videó-magnók világában, röviden az index-jelek lényegéről: a videó minden új infótárolt teszt a szalagra egy láthatatlan jelet, melyhez egy számot lehet rendelni 1-99-ig. Lejátszók ezeknek a számoknak a segítségével lehet gyorsan visszakeresni a kívánt kezdetet.

A P1400DK-ban két reteszelési funkció van: az ismételt lejátszás és a hozzáférhetetlenség biztosítása. Ez utóbbi lehetővé teszi, hogy a magára hagyott videókat például a gyerek ne kapcsolja be tanulás helyett.

A távvezérlő a Fishernél is LCD kijelzős és lehetőséget nyújt a magnó és csatornaváltási funkciókon kívül a programozásra is. Minőségijellemzői szinte azonosak a Siemensenél tapasztaltakkal.

A Nokia 3732 VPS döntőt előlaponl tartalmaz a hagyományos ITT vonalat, hiszen ennek a három butének az elmaradása a névből csak a gyártónév módosulását jel, mint ahogy arról áprilisi számunkban bővebben esett szó. Szolgáltatási körben a készülék jelenti a legnagyobb különbséget az előbbiekhöz képest. E készüléken is 39 állomás programozható be, lehetőség van kábelcsatornák vételére. Későbbi időben történő programozott felvételek kezelésére befizetésére 6 időpont írható be, és van naponta azonos időpontban történő felvételi lehetőség. Index-

kereséssel is kiválaszthatók a felvételkezdetek, de nincs félszebeségű felvétel és lejátszás, mivel a 3732 VPS 3 fejes videómag. Ez a harmadik, vagyis segédfej viszont ennek a típusnak is jó előképet és képlátsíási lehetőséget ad. A lassítás természetesen itt sem egy lassított folyamatos mozgást jelent, hanem 1/5-1/25 sebességű szakaszos „kockokkázásos” lejátszást.

A Nokia a 3732-ben is alkalmazza az ASO plusz kapcsolást, mely Nokia-szabadalom. A kapcsolás viselkedését áprilisi számunkban, a VR-3782 kapcsán elemeztük, és akkor az ASO-val történt felvételeket ismét ASO-val lejátszva a képet kissé túllövésnek ítéltük, némileg egyedi, beállítási hibát sejtve a látottak mögött. Most újra készítettünk egy felvételi sorozatot a határozott értékelésre.

Az ASO áramkör, amely közvetlenül a videófejt után következik, tulajdonképpen analizálja és fázisileg teszi a frekvenciamodulált jelet. Azt az ismert hibát korrigálja, hogy az alacsony frekvenciás jelek nagy amplitúdóval, nagyobb feszültséggel; a magasabb frekvenciás jelek, vagyis a finom részletek az éles átmenetek kis amplitúdóval, tehát kisebb feszültséggel jönnek le a szalagról, eltérő futási idővel. A feszültség függvényében a kapcsolás kelleitelt az alacsony frekvenciás komponenseket, összehozza a finom átmeneteket, a rajzolat tisztább lesz. Ez volt az alap ASO kapcsolás, mely tehát egy aktív oldalsáv-optimalizálást jelent. Az ASO pluszról tovább finomítottak, az aktív fáziseltolást elektronikus szabá-

lyozzák és a jelszintet is az idő függvényében határozzák meg. A kapcsolás felismeri a drasztikus zajokat, és ilyenkor sáv-szélesség-csökkenéssel szűkíti ugyan az átvitelt, de javítja a jel/zaj viszonyt. Maga az elvevezés aktív oldalsáv-optimalizálást jelent, jól fedve azt a beavatkozást, amit ez az áramkör a videófejtében produkál.

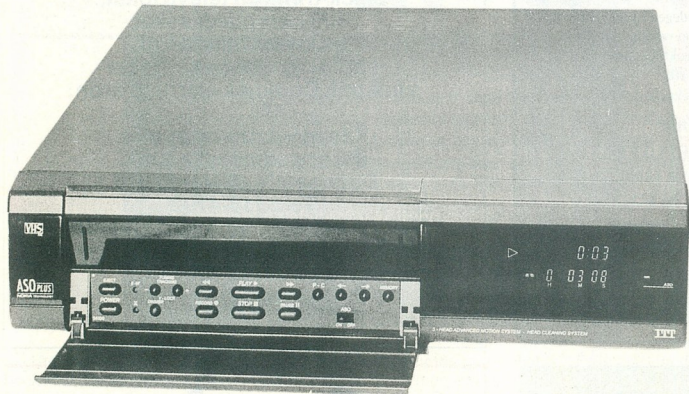
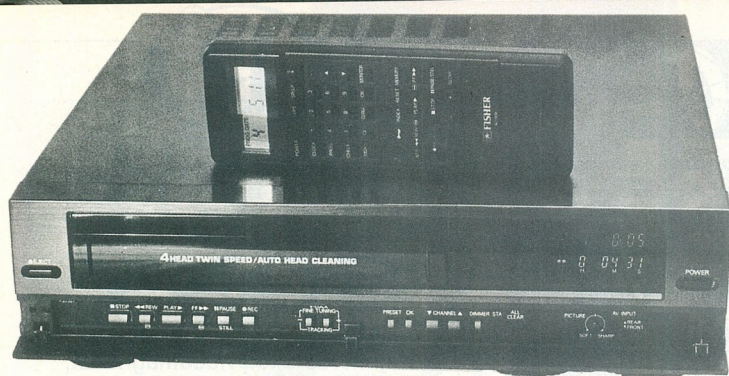
Mivel az ASO nem felvételtöravatkozik be a videómagnába, értelemszerűen másoláskor célszerű ezt a készüléket választani lejátszómagónak, bekapcsolt korekcióval. Tetszjének során lejátszókészüléknek tehát a Nokia 3732-t választottuk, míg a felvételt a Sony SLV-416EE-vel készítettük. Ezt megelőzően azonban referenciaként közvetlen generátorral és szalagról is vettünk fel a Nokián kívül a Sonyra is. A szalagra felvételeket a Philips PM5518 képmintagenerátor segítségével készítettük. Az egyszerűbb kiértékelés miatt ezek között volt különböző frekvenciájú burstjel, színásv, hálóábra, pontrajzolat és színscikábrába ültetett kör. A videóanyagban volt gyengébb felvétel és kontrasztos új anyag.

Az eredmények szembevetődnek, és különösen generátorról jól kiértékelhetőek voltak. A felvételek első lejátszása során mindkét készüléken jók voltak a színek, az átmenetek tisztának éreztük, a burstlábra 2,8 MHz-es lépéscsójé mind a Sonynál, mind a Nokiánál (kikapcsolt ASO plusz állásban) látszott, de érezhető volt az erős szintcsökkenés. Magyarul; a vonalakat egyértelműen látni lehetett, de halványabban voltak, mint a kisebb frekvenciák raj-

zolatai. Ebben az összevetésben egyébként valamivel a Sony mutatkozott jobbnak, mint ahogy a pontstruktúra vizsgálatakor is a fekete háttérben lévő fehér pontok rajzolata is a Sonynál volt határozottabb, a Nokiánál jobban „kendőtek”. Abban a pillanatban azonban, hogy bekapcsoltuk az ASO pluszt, minden határozottabbá vált. A 2,8 MHz-es burstjel (ennek a frekvenciának megfelelő függőleges vonalak rajzolata) határozott lett, sőt a 3 MHz-es lépcsőt is lehetett látni. A pontrajzolatban a képelemek kerekétek lettek, a hálóábra vonalai élesek és szembetűnő volt a változás a színscikábrában lévő körnél is, ez is éles és határozottabb lett. De láttunk azért mást is. A pontok – igaz hogy halványan –, de követte egy szellemképszerű újabb pont, a hálóábránál is látunk szellemképet, és a körnek is voltak halvány utóhullámai. Ezzel együtt ez a kép határozottan jobb volt, bár nem tagadjuk, kritikusan szemléltük.

A mesterszalagot utána átjártztottuk a Fisherre ASO pluszszal, majd visszateltük a Nokiába újra ASO pluszszal történő lejátszása. Arra voltunk kíváncsiak, mi jelentek egymást követő ASO plusz korrekció. Ezt tettük azért is, mert annak idején a Nokia 3782 VPS-ének kapcsán túllövésnek éreztük a képet és egyedi hibágyanakodtunk. Nos, igen halványan most is felfedezettünk egy újabb szellemvonalat, ezt azonban csak kritikus helyzetekben lehetett érezni, és kikapcsolt ASO állásban nem volt benne a képbén, ugyanakkor a másolat jobban volt, mint ha ASO plusz nélkül készült volna

Régi filmeknél a javulás kiugróan látható. Különösen feliratos, gyengébb másolatoknál határozottak a vonalak, jól olvashatók, a látvány magáért beszél. Az is igaz persze, hogy az ilyen gyengébb, nagyobb felületeken jelentkező színzajoknál – vagyis ahol nem zajbeütésről van szó – a mi tapasztalataink szerint némileg erősödött a háttér-„moaré” is.

Összességében az ASO plusz jól vizsgázott, és látható a minőségjavulás a VHS átvitelben. A stuttgarti „Video” magazin hírei szerint folyamatban van az SGS-

Thomson Mikroelektronik fejlesztésében egy parányi chip fejlesztése, mely megnyitja az utat a kamkorderekben történő alkalmazására.

Az előbbieken közvetve már esett szó az *Sony SLV 416EE*-ről, lássuk közelebből is az új készülékelőadót. Első ránézésre nem sok különbséget mutat a két modell, a sokfunkciós kijelző mellett van egy Jog Dial gombra emlékeztető nagy tárcsa, valójában ennek elfordításával lehet mindkét irányba gyorscsévélni és gyors képkérését végezni, illet-

ve ez foglalja magában a lejátszás és „pillanatállj” gombokat. Érdekes megoldás, hogy visszacsévélésre van még egy „szuper-gyorsító” gomb is. Ennek alkalmazásával a 180 perces kazetta 132 mp alatt az elejére ér. Ilyenkor az egyébként mindig befűzött szalagot a mechanika visszafűzi a kazettaházba, és visszapörgeti kb. 6/8-ad részig, ekkor újra a fej köré vezet, és az utolsó szakaszt méltóságteljes nyugalommal fejezi be. A mechanikába itt is beépítették az automatikus fejfeltöltő rendszert, a kijelző mutatja a

lefutott és a hátralévő szalagidőt. Van képélesség-állítás, és lehet a zajos képen „zajtalanítást” végezni, de ez bizony átvitelromlással jár. Indexkeresés van a Sonyknál is. Későbbi időpontra 8 program írható be, és lehetőség van naponta vagy hetente azonos időben történő felvételre. A hangolás képernyőn menürendszerrel történik, ami némi gyakorlattal praktikusnak kezelhető. S ha praktikumról esett szó, a távvezérlő, ha különösebb említést nem is érdemel, de azt igen, hogy bizonyos Sony tv-ek is lehet vele vezérelni.

A 216 és 416 közötti fő különbség egyébként az, hogy az előbbi két fejet, az utóbbi pedig 4 fejet tartalmaz. Ez utóbbi nemcsak a PAL illetve SECAM anyagokat tudja félsebességgel felvenni és lejátszani, hanem az NTSC felvételeket is lejátsza normál és félsebességgel (EP). A másik fontos eltérés, hogy a 416-nál a hátlapon lévő RCA ki- és bemeneteknél kívül az előlapon is került egy videó és audio RCA fogadás, így másoláskor nem kell hátul dugaszolni.

A megfelelő bemenet kapcsolóval választható ki.

Mindkét készülék tud állóképet, képleptést, és 1/5–1/25 lassítást és kétszeres gyorsítást is. Az SLV-416 emeltett szolgáltatásait korrekten és rendszeresen találtuk, állóképe tiszta volt, ha lett volna képrengés, ennek állítására külön szabályzó szolgált volna, az SLV-216-nál azonban a két fejből következően ezen tudományokra kevésbé lehetett építeni. A képből jelentős zavarok maradtak, amelyek lépétekör, lassításkor változóan fedték el a képtartalmat.

Mindkét készüléknel a behelyezett kazettával azonnal befűzi a mechanika, de az első indításnál a stabil zajmentes lejátszásra 3–4 mp-re van szükség, amíg a digitális tracking (sávkövetés) a legoptimálisabb helyet megtalálja.

A készülék színhiúségét jónak találtuk, a visszajátszott képen mind generátorról, mind felvételtől a színek tiszták és telítettek voltak. A sorbontás – ábra alapján – mindkét minta, normál sebesség mellett, kb. 235–240 sornyi bontást produkált, ami félsebességnél a vártnak megfelelően, kb. 220 sorra esett vissza. Egyébként a zajtalanító áramkör is ennyire viszi le a bontás értékét, igaz, ennek használatára egyébként is csak kritikus (kritikán aluli) esetekben kerül sor.

Hang szempontjából mindkét minta 10,5 kHz körüli átvitelt nyújtott, ami az SLV-416-nál félsebességnél értelemszerűen csökken.

Mindkét készülék kezelhetősége praktikus, a 416-nál – akár csak a Fishernél – az előlapon lévő bemenet tesz jó szolgálatot.

a **TELEHOLD**

a Magyarországon fogható műholdas tv-műsorok közül a **LEGTÖBBET** és a **LEGRÉSZLETESEBBEN** közöl.

Áprilistól új külsővel, az eddiginél is bővebb tartalommal:

SKY ONE, CHILDREN'S CHANNEL, N3, HBO (amerikai mozcatorna), EUROSPORT, SCREENSPORT, SUPER CHANNEL, Lifestyle, CNN, MTV Europe, TV 5, RTL 4, SAT 1, RTL Plus, PRO 7, TELE 5, 3 SAT, 1 PLUS, OSZTRÁK 1, OSZTRÁK 2, MTV 1, MTV 2, CSEH TV (F1), SZLOVÁK TV (STV), TV Zágráb, Belgrádi TV.

- Részletes tartalomismertető az eredeti, idegen nyelvű címmel, a színészek, rendezők nevével, a gyártási évvel stb.
- A műholdas televíziózással kapcsolatos praktikus információk, frekvenciátáblázatok, technikai tanácsok stb.
- Ingyen hirdetési lehetőség magánszemélyeknek.

Legyen az előfizetőnk!

KILENCET FIZET – TIZENKETTŐT KAP

Kilenc hónapot fizet – egy évig kapja

12 HÉT INGYENES!

TELEHOLD

Rendelje meg vagy keresse szerdától az újságárusoknál!

INFORMATÉKA KFT

1067 Bp. Teréz krt. 31.
(volt Lenin krt. 85.)
Tel.: 132-2562, 131-1986
Fax: 131-1786
Telex: 202701 ifkfh

Videóirodánk:
7826 Pécs Béri Balogh Ádám u. 3.
Tel.: 7225-545
4024 Debrecen Béke u. 51.
Tel.: 52/21-568

Panasonic NV-FS100 videomagnó **158 000 Ft**

Panasonic NV-F10 CCD-s kamkorder (8xZOOM) **124 900 Ft**

Panasonic AG-450 S-VHS kamkorder

(az MS-1 ipari kivételé)

Reklámáron: **bruttó 205 000 Ft**

Professzionális fémtáska: **32 000 Ft**

MIXEREK ÉS FELIRATOZÓK **Bruttó ár. Ft**

WJ-MX10E video-audio mixer (összetett PAL videójel) **199 000**

WJ-MX-12E video-audio mixer S-VHS (S-VHS és összetett PAL videójel) **299 000**

WJ-AVE3 video-audio mixer (S-VHS és összetett PAL videójel) **199 000**

VW-CGZE feliratozó (M7...MS1...) **26 500**

WV-KB13 feliratozó (MX12 mixerhez) **41 800**

WJ-TTL5 feliratozó (AVE3, AVE3 mixerhez) **41 800**

Használt videostúdió-berendezések adás-vételének közvetítése.

Europa International

RAMOVILL

Új

SONY

márkabolt a belváros szívében. Kamkordereket, videómagnókat, black-trinitron televíziókat, HIFI berendezéseket és kiváló minőségű audio-és videókazettákat kínálunk Önöknek elérhető áron.

Készpénzfizetés esetén 6% engedményt adunk. Budapest V., Galamb u. 6.

Tel.: 118-4792

Nyitva: hétfő, kedd, szerda, péntek 10-18, csütörtök 10-19, szombat 10-13.

Szuper

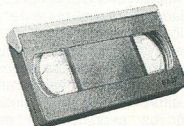
Minden rejtvény nyer!
Szuper rejtvénymagazin – kapható az újságárusoknál!

JANCSI ÉS JULISKA

A mesetörténet szexfilm változata

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel megrendelhetők: LUX VIDEO, J+J/06 1241 Budapest, Pf. 278. FÓKUSZ Video, 1062 Budapest, Andrásy út 107. INTERFILM Kft., 1054 Budapest, Steindl I. u. 6. Video Nivo Ügynökség: 1081 Budapest, Köztársaság tér 10. S. I. Coop Kft. 1147 Budapest, Lőcsei u. 12/b.

VHS STÚDIÓKAZETTÁK

Video másolók, Reklám Stúdiók figyelem!

Professzionális VHS Stúdiókazetták beszerezhetők a Holland Rt-től.

Eredeti BASF-PRO-HG szalag és ház.

A kazetták megrendelhetők postai utánvétellel is. Kérje tájékoztató árlistánkat!

Postai cím: ☒ Holland Rt. Budapest 1992
Tel.: 185 3755 Fax: 166 7641

HOLLAND

MINTABOLT: VII. ker. GARAY U. 45. TEL: 182 6489

JONATHAN DEMME

Mint megannyi sorstársa, Jonathan Demme is Roger Corman keze alatt „szöké-
kent szárbá”. Corman az amerikai filmvilág talán legérdekesebb figurája, magá-
nyos bölénye, aki szinte egymaga biztosítja a nagy stúdiók szakember-utánpótlá-
sát. Sajátosan egyedi módszert fejlesztett ki: a főiskolák és egyetemek filmes
tanszékeinek környékén vadászva, csalhatatlan érzékel szúrta ki a tehetsége-
ket, akiknek azután a korlátlan lehetőséget kínálta. Igaz, az alkotói szabadság-
nak ára van, az alacsony költségvetés, a rövid határidő és a legendásan kevés
bér. Mégis, a kitörni vágyó, zabolázatlan gyerkőcök örömmel hajtották fejüket az
igába, hisz tudták, a Corman-féle iskola kiváló ugródeszka, nagyszerű ajánlóle-
vél lehet számukra.

Az 1944-ben, a Long Island-i Rockville Centerben született Demme már rendelkezett némi filmes tapasztalattal, mielőtt a Corman-féle csapat tagja lett. 1970 óta dolgozott különböző olcsó B-produkciókban, melyek közül a barátjával, Joe Viola rendezővel közösen készített filmjei emelkednek ki, különösen a *Kemény angyalok* (1972), amely *Kuroszava Akira A vihar kapujában* (Rashomon, 1950) című klasszikus mozijának Amerikába átültetett road-movie változata. E filmeket Demme producerként és társíróként jegyezte. 1974-ben készítette első önálló játékfilmjét, a *Börtönterrort*, ezt a szürrealista elemekkel tarkított börtönfilmet, majd Corman kedvenc műfajában, a gengszterterfilmben dolgozott. Az *Őrült mama* (1976) története Arkanszasban játszódik 1958-ban, amikor is a címsze-
replő és lánya cserkészzi végig az állapotot. Nyomukat véres áldozatok, kirabolt bankok, s néhány kitűnő epizód jelzi.

gyakrabban nyílt lehetőség a filmkészítésre, sőt még a tv-
hez is meghívták egy Columbo-
epizód megrendezésére. Az ebben az időszakban for-
gatott filmjei közül főleg a *Tó-
rékeny* (1976) aratott szép
szakmai sikert. Az 1979-es
Utolsó öleléssel viszont nem-
ligen dicsekedhet. A Murray
Bloom regényéből ké-
szült thrillert ugyanis inkább a
minden idők egyik legzavaro-
sabb, legrosszabb „borzongá-
jának” büszke címével lehetne

illetni. Érdekes módon az
amerikai kritikusok többsége a
Demme-filmet, melyben egy
volt CIA-ügynök harcol a ki
tudja, ki ellen – Roy Scheider
szenvedésével –, a Hitch-
cock-mozik örökösének tart-
ják, bár hiányolták belőle a
nagy mester fekete humorát.
A film talán egyetlen említésre
méltó epizódja a jól megterve-
zett végkiéjelet, amikor a vég-
ső kergetőzésre a Niagara-víz-
esés alatti barlangrendszer-
ben kerül sor.

Mindnyájan jól ismerjük Melvin
Drummer történetét. Ő az a
Utah állambeli benzinkutas,
aki azt állítja magáról, hogy
1968-ban fölvette a sivatag-
ban a sérült Howard Hughes-t,
s visszavitte Las Vegasba. A
különc milliárdos pedig hálá-
ból megtette vagyonra hason-
lővezetőjének. Hogy mi igaz a
történetből és mi nem, azt senki
sem tudja, egy viszont biz-
tos; a bíróság az erről szóló
dokumentumot az örökösök
kérésére érvénytelennek nyil-
vánította. Persze senki ne szá-
mítson arra, hogy Demme el-
játssza a döntőbíró szerepét, s
hiteles információkkal szolgál-
a sztoriról. A film nem foglal áll-
ást, egyszerűen csak egy ra-
gyogó életkép az ilyen Drum-
marokat kitermelő alsóbb osz-
tályok édeskés, álmódzó vilá-
gából. Fordulatos, mulatsá-
gos, s a végén rettentően meg-
ható. Mert Demme jól tudja,
hogy akármilyen törékeny és
naiv legyen is az egységű lélek
álma, ez az, ami tartalmat, ér-
telmet ad életének. Lehet,
hogy Hughes tényleg hagyott
pénzt Melvinre, az is lehet,
hogy nem, de a rendező úgy

A kedvező fogadtatásnak kö-
szönhetően Demmének mind

It begins with an ancient riddle. It ends at the edge of Niagara Falls. In between there are 5 hours' work. Solve the mystery. Or die trying.

LAST EMBRACE

Utolsó ölelés Janet Margolinnal, Roy Scheiderrel

állítja be – s ebben nagyszerű segítőtársai a színészek, Paul LeMat (Melvin) és Jason Roberts Jr. (Howard) –, hogy ők ketten egyfajta lelki rokonságban vannak, nagy fantazőrök, akiket elnyel az amerikai pusztaság.

A *Melvin és Howard* (1980), amely az 1980-as New York-i fesztivál nyitófilmje volt, megalapozta Demme további karrierjét. Neve egy csapásra ismert lett a kritikusok és a közönség körében, nem hiába nyerte el az Amerikai Filmkritikusok Szövetségének (AFSZ) a legjobb operatőri munkáért, valamint a New York-i Filmkritikusok Szövetségének a legjobb rendezésért járó díját. Amúgy a film két Oscart is összegyűjtött: egyet a legjobb forgatókönyvért, egyet pedig Mary Steenburgen bájos, rendkívül érzelm gazdag játékaért.

Bármily meglepő, egy tv-filmet leszámítva, több mint három éves szünet következett. 1984 azonban a nagy visszatérés éve lett. A rendező két filmmel is előrukkolt. Egyfelől a Talking Heads *Stop Making Sense* című koncertfilmjével bizonyította a zene iránti érzékenységét, fogékonyságát (ezúttal az AFSZ-nek a legjobb dokumentumfilmnek járó díját

Valami vadság:
Jeff Daniels, Melanie Griffith

söpörte be), másfelől megmaradt a régi, kedves, humanista stílusa mellett. A *Váltott műszak* a maga természetes, egyszerű, hétköznapi módján próbálta feszegetni a férfiak világába betörő nők problémáját. Ezt követte a *Valami vadság* (1986), ez a szeretlen, egy kicsit szexi, kicsit véres road-movie. Hőse a különc külsejű és viselkedésű *Melanie Griffith*, aki felcsipi a kishivataltok *Jeff Daniels*t, hogy töltsenek együtt egy közel sem hétköznapi kalandokkal zsúfolt hétvégét. A megszokott környezetből kiszakított kispolgár

vergődését látjuk, aki először találja magát szembe Amerika másik arcával; az erőszak, a kegyetlenség virágzó paradicsomával.

Angela De Marcónak minden megvan, amit csak meg lehet venni a tisztára mosott pénzből. Csak azt nem tudja, hogy amikor a férje „munkába” megy, hazajön-e vacsorára, vagy csak óvadék ellenében engedik szabadlábra, esetleg

egy langyos vízzel teli fürdőkádban végzi. Mit ad isten, a maffiózó „apucival” ez utóbbi történik, lévén elkövette élete első és egyetlen tévedését, jögot formált a főnök tulajdonára, egyszerűbben szólva a bárányjére. *Angela (Michelle Pfeiffer)* így egyik pillanatról a másikra szabad lesz, hogy új életet kezdjen, feltéve, hogy a banda és az FBI is úgy akarja. „Az, hogy férje „sáros” volt, nyilvánvalóan csak növeli a kihívást” – mondja Demme a *Keresztanya* (1988) című filmjének hősről. „*Angela jól élt a pénzből, amihez vér tapadt.*

Filmjei

KEMÉNY ANGYALOK

(Angels Hard as They Come, 1972, producer, társíró) r: Joe Viola

A FORRÓ DOBOZ (The Hot Box, 1972, p, ti) r: Joe Viola

BÖRTÖNTERROR

(Caged Heat, 1974, forgatókönyvíró, rendező) Gordiusz

ÖRÜLT MAMA (Crazy Mama, 1975, rendező)

A LÖVÖLDÖZŐ BOLOND (Fighting Man, 1976, fi, r)

TÖRÉKENY (Handle With Care, 1976, r)

GYLKOSSÁG À LA CARTE

(Columbo: Mord à la carte, 1977, epizód a TV-sorozatból, r)

UTOLSÓ ÖLELÉS (Last Embrace, 1979, r) TV, Intervideo

MELVIN ÉS HOWARD (Melvin and Howard, 1980, r)

VÁLTOTT MŰSZAK (Swing Shift, 1984, r)

STOP MAKING SENSE (1984, r)

BELE AZ ÉJSZAKÁBA (Into the Night, 1984, szereplő) r: John Landis

CSALÁDFA (A Family Tree, 1985, TV, r)

VALAMI VADSÁG (Something Wild, 1986, r) TV

HAITI DEMOKRÁCIÁRÓL ÁLMODIK

(Haiti Dreams of Democracy, 1987 dokumentumfilm, r, p)

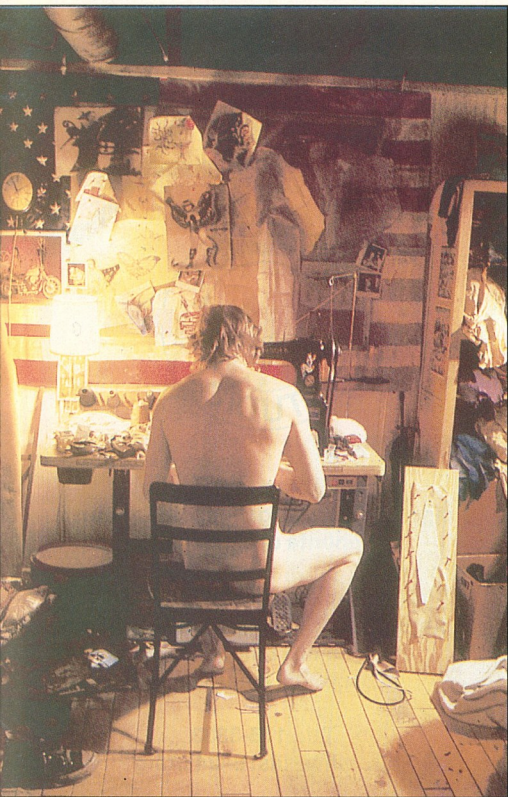
ÁTÚSZÁS KAMBODZSÁBA (Swimming to Cambodia, 1987, r)

KERESZTANYA (Married to the Mob, 1988, r) ZOOM

MIAMI BLUES (1990, p) r: George Armitage

A BÁRÁNYOK HALLGATNAK

(The Silence of the Lambs, 1991, r) moziban bemutatott

Most egy tudatos döntés eredményeképpen elhatározza, hogy ettől a pillanattól kezdve jó lesz. Ez azonban nem olyan egyszerű, mint ahogyan hangzik. Ezen a napon és ebben a korban, amikor minden szinten korrupció vesz minket körül, megpróbálni jónak lenni, sokak számára örültségnek tűnhet."

A cinikus, romantikus gengsztervígjátékok egy kökemény lélektani thriller. *A bárányok halgatnak* (1991) követte. Egy szabadlábban lévő pszichopata örülten keres az FBI, aki rendre megnyúzza áldozatait. A cég viselkedéstudományi részlegének vezetője úgy gondolja, hogy egy korábbi páciensük, az emberevő – Anthony Hopkins játssza – talán segíthet a megrekedt nyomozásban. Dr. Hannibal Lecter esetleg rendelkezhet információval a tettesről, ezért beosztottját bizza meg

a kapcsolatfelvétellel. Clarice – Jodie Foster – előtt pedig fokozatosan feltárul egy elmebeteg gyilkos lelkének feneketlen mélysége. Thomas Harris káprázatos agyszüleményét zseniális érzékkel teszi hihetővé, valódivá a rendező. Egy pillanatra sem csúszik ki kezéből az irányítás, nem lankad a figyelem, a mester biztos kézzel adagolja a gerincvelő-bizsergető izgalmakat.

Filmje az idei Oscar-kiosztáson fantasztikus sikert aratott, mind az öt főkategória díját (legjobb film, rendező, színész, színésznő, forgatókönyv) elhozta, ilyen pedig eddig mindössze kétszer (1934 és 1975) fordult elő az Akadémiai Díj több mint 60 éves történetében. Demme egyszer és mindenkorra beírta nevét a filmtörténetbe.

Természetesen butaság lenne mindent az ő zsenialitására

Michelle Pfeiffer a Keresztanyában

A bárányok halgatnak: íme a gyilkos...

Demme kiruccanása: Columbót is rendezett (Peter Falk)

val magyarázni. Ő is tudja, s állandóan hangoztatja is, hogy a filmezés csapatomunka. Nagyon örül annak, hogy az idők során remek munkatársakra akadt. Személye körül egy többé-kevésbé állandó csapat alakult ki, amelynek tagja többek között a producer Ron Bozman, Kenneth Utt és Edward Saxon, a látványtervező Kirsti Zea, a jelmeztervező Colleen Atwood, a vágó Craig McKay, a színész

Charles Napier és Paul LeMat, valamint az elmaradhatatlan operatőr, Tak Fudzsimoto. De mellettük Demme nem feledkezett meg a régiekről sem. Nemes gesztus volt részéről, hogy *A bárányok...* egyik epizódszerepének eljátszására egykori tanítómesterét, Roger Cormant kérte fel.

A tanítvány túlszárnyalta mesterét.

Szilágyi G. Gábor

A TV TÉVÉ

rendszeresen jelentkező műsorai:

csütörtök 18.00–22.00

- 18.05 Sráckarika
18.30 A természet világa, angol ismeretterjesztő sorozat
19.00 Power kapitány, magyarul beszélő amerikai sorozat
19.40 Sláger és horoszkóp

20.00 Magyarul beszélő sorozatfilm

- 21.00 Trans World Sport különleges sportok
21.30 Civilpálya, az Önkormányzatok műsora
Végállomás, beszélgetés a villamoson
Ellenpontok, Rózsa Péter műsora

Ismétlés vasárnap 8.00–12.00 óráig

péntek 20.00–24.00 óráig

- 20.05 Szórakoztató magazin
A hónap vendége, Divat, Sport, Testbeszéd

Sztárok – hazai könnyűzene vendégekkel

- 21.00 Nagyjátékfilm, szinkronizált mozifilmek
22.50 Keresztkérdések – Mester Ákos műsora
Politikai biliárd – Frey Tamás műsora

Ismétlés vasárnap 20.00–24.00 óráig

A részletes műsort a Teletext 190. oldalán olvashatják!

A Telesystem Rt. a műsorváltoztatás jogát fenntartja.

A TV-tévénem előfizetéses program, keresse a kapcsolatot!

TELESYSTEM

1922 Budapest, Pf. 59.

Jöjjön be hozzánk! Megéri!

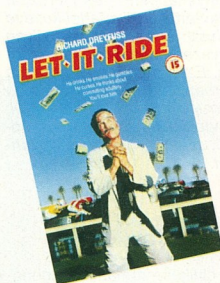

videótékája a legnagyobb
magyarországi forgalmazók filmjeivel,
naponta új filmekkel!

Cím: Budapest, Hűvösvölgyi út 64.,
a szinkronstúdió bejáratánál, az 56-os
és 29-es busz megállójában,
jó parkolási lehetőséggel.

Tel.: 176-3333

Nyitva tartás: 6–24 óráig

Az érzékenek birodalma

Szex, pornó,
mozi, videó

1

Ön, Kedves olvasó – e sorok írójához hasonlóan – látott már szex és/vagy pornófilm(ek)et. Talán még azt a kijelentést is megkockáztathatjuk, hogy videó-készülékének megvásárlása után az egyik első kazetta, melyet megtekintett, ilyen jellegű volt. Mindez teljesen érthető!

Az előző évtized végén az erotika, a szex és a pornográfia ügye hirtelen a magyar társadalom egyik égető kérdése lett. A könyv- és újságpiacon, a moziforgalmazásban, a videókölcsonzésben, a peep show-k és a szexipar látványos megjelenése sokak számára valóban sokkoló volt. Az előző korszak mesterséges prudériája, a kultúrpolitika szintjére emelt áll- szemérme szinte szükség- szerűen váltott ki ilyen túlzott reakciókat.

Hirtelen jött szabadság

A cenzurális korlátok eltűnése és a hirtelen kapott szabadság, a „most már mindent lehet” érzése részben megmagyarázza a több mint két évtizedes késéssel fellángoló hazai szexhullám kivételes intenzitását is. Az „örög” videók persze addigra már nyilván voltak az egészen, ök már a nyolcvanas évek közepén átesetek a maguk szexkorszakán, de a nagyközönség szélesebb köre – legálisan – ekkortájt kölcsönözhetette ki az első szex- és pornókazettákat, ekkor nyíltak az első szexmozik Budapesten, megjelent a magyar Playboy, egyre többen tudták fogni az RTL+ és a SAT1 adásait, ahol péntek és szombat este a hetvenes években készült puha német szexfilmek kínáltak összehasonlítható alapot a friss természellel. A kezdeti lelkesedést, a kazetták hihetetlen sebességű cseréáramlása a három napig tartó csodákhoz hasonlóan általában gyorsan elmúlt, és tapasztalataim szerint csak a műfaj oadaadó hívei őriznek meg – minden eshető-

Egy különleges film a közelmúltból: Henry és June

ségre készen – két-három szex- és pornófilmmel többlet gyűjteményükben. Ugyanakkor a mindenkori új videók mindig biztos – bár egyre kisebb – piacot jelentenek a szexipar számára. Becslések szerint a hazai kazettaállomány mintegy 5 százalékát teszik ki az ilyen jellegű filmek, és egy 1990-es kutatás szerint a kedvelt műfajok között a 7–8. helyet foglalják el, jóval lemaradva az akciófilmek, a krimik, a vígjátékok, a zenés filmek, a horror, sőt még a rajzfilmek mögött is.

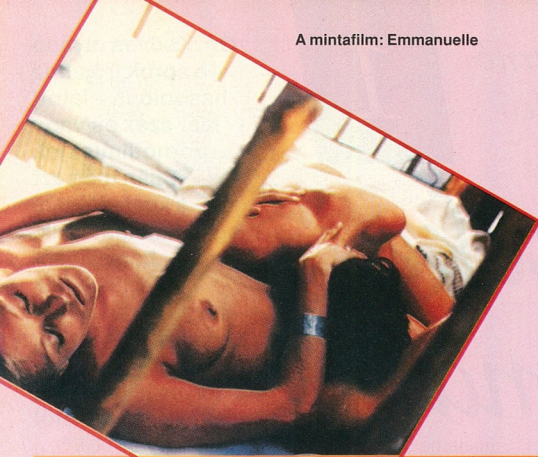
Mi az erotika?

Az emberi szexuális ábrázolása egyidős a művészetekkel, ám a fotográfia, nem sokkal később pedig a film megjelenése

új távlatokat és lehetőségeket nyitott. A vizuális művészetek korábbi statikus ábrázolásmódjaival szemben a film első ízben tette lehetővé a szexualitás dinamikus, folyamatos szerű, tehát a valósághoz legközelebb álló bemutatását. Szexfilmek már a század első éveitől kezdve készültek, de a műfaj igazi áttörése a hetvenes évekre esik. Mindez természetesen nem választható el a korszak amerikai és nyugat-európai szexuális forradalmától, illetve az ezzel egyidőben mind erőteljesebben jelentkező nőmozgalom felfutásától. A cenzúra visszaszorulása, a pornográfiaival kapcsolatos látványos angolai és

amerikai perek sorra jelzik e folyamat szakaszait. Angliában például – ahol a *Lady Chatterley szeretője* óta haladó hagyomány az erotika és a szex bírósági értelmezése – a hetvenes évek elején az úgynevezett Williams-jelentés az alábbiak szerint próbált meg különbséget tenni erotika és pornográfia között: „erotikus az olyan szexuális témájú műalkotás, amely az érzelmekre és nem csupán a cselekedetekre utal, amelyben az ábrázolásmód esztétikai alapon megítélhető”. A közérkölcös harcok védelmezőinél azonban erősebbnek bizonyult a piac. A tömegtermelésre berendezkedő szexipar a hetvenes években sorra nyerte az ütközeteket, és egyre tágította az

A mintafilm: Emmanuelle

fantáziák, amelyek tárgyiasítják, eszközként kezelik, lealacsonyítják, megalázzák, kiszákmányolják a női nemet. Ha azonban közelebről megvizsgáljuk, a műfaj ekkoriban készült, ma már klasszikusnak számító filmjeit, azokban érdekes módon egyáltalán nem passzív, alávetett nőfigurákkal találkozunk.

A két irányzat

A hetvenes évek elejétől a nyíltan szexközpontú filmek két irányzata bontakozott ki majd-

Goodbye Emmanuelle – egy folytatás a sok közül

elfogadhatóság határait minden területen. Ez volt a szex és pornómozik nagy virágkora, a hatvanas évek ifjúsági ellenkultúrája által sikerre vitt tabudöntő szexuális forradalom kereskedelmi kiaknázásának időszaka. A filmgyártók például hamar rájöttek, hogy ugyanazt a filmet legalább kétszer el lehet adni, így a tucattűvek-ből mindig elkészült egy kemény és egy vagy több puha változat, amit azután az adott ország cenzurális viszonyaitól függően a pornóhálózatban vagy „rendes” mozikban forgalmaztak.

Íratlan pornóesztétika

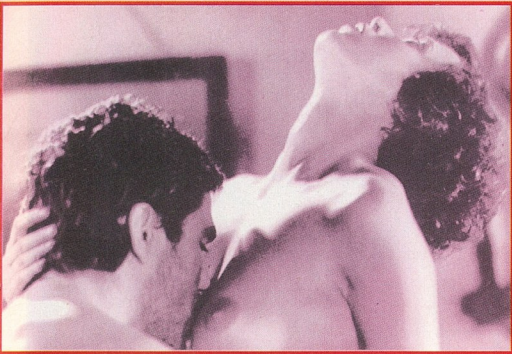
A szex és a pornográfia a mai nyugati társadalmakban a fe-

minista mozgalom tevékenysége nyomán már régen nem esztétikai, hanem elsősorban hatalmi kérdés. A nemek közötti kapcsolat egyenlőtlenségét, a nők elnyomását, gazdasági és fizikai kiszolgáltatottságát a feminista teoretikusok – a prostitúció mellett – erőszettel illusztrálják a pornográfia példáján. A pornográfia az elmélet, a nemi erőszak pedig a gyakorlat – mondja az egyik közkezdvelt jelszó. A pornográfia célja a férfiuralom demonstrálása és fenntartása, a nő alávetett szerepének rögzítése. Ezt húzza alá a pornográfia íratlan esztétikája is, amely mindenekelett a férfiantázia vágyait hivatott kielégíteni. A szex- és főként a pornófilmek feminista elemzői szerint ezek a filmek férfiak számára készült vágykitöltő

nem egy időben. Az első csoportba az úgynevezett puha filmek (soft-core, skinfläck) tartoznak, amelyekre a meztelenség és a szimulált szex jellemző, a másodikba a kemény pornó (hardcore), amelyben a szereplők valódi nemi aktusokban vesznek részt. Az első típus mintadarabja az *Emmanuelle* (1973), a másodikiké a *Mély torok* (Deep Throat 1972). Az *Emmanuelle* volt az első olyan szexfilm, amely széles körben népszerűvé vált és kereskedelmi sikert aratott. Az *Emmanuelle*-figura által megtestesített Érzéki Nő a mindenkorai férfialmok kedvelt archetipusa, a nemek közötti hagyományos szereposztást felrúgó, szexuálisan aktív Nő ideálja. Az *Emmanuelle* 1. története ezt a szerepváltást követi nyomon, a kielégítést, szexuálisan frusztrált

Az a bizonyos alkotás:
Lady Chatterley szeretője

Erotikus fantáziák –
Olaszországból

diplomatafeleség átalakulását nyitott, az érzékiség minden formája iránt érdeklődő, szinte férfimódra „ragadozó” Nővé. Mindezt egzotikus környezetben, a Távol-Kelet mesés, gondtalan luxusvilágában, egy jól menő utazási iroda nagy költséggel forgatott referenciá-filmjének képi világával megtá-mogatva meséli el. Az Emmanuelle a szexuális szabadság (és szabadság) felhőtlen dí-cséréte, a problémátlan női emancipáció reklámfilmje, az évtized szexfilmjeinek példaa-dó műve, amelynek a későbbi-ekben számos folytatása és variánsa (például a Fekete Em-manuelle) született.

Mély torok

A Mély torok, Gerard Damia-no munkája a hetvenes évek

elejének egyik legtöbbet vita-tott filmje volt, amely az idők során önmagán túl mutató je-lenséggé nőtte ki magát, a maga idejében állandó tár-sasági vitatéma volt, manap-ság pedig a műfaj egyik kul-tuszfilmjeként tartják számon. A film sikere a hardcore por-nográfia társadalmi elismerte-tésének fontos mérföldköve volt, és a főszereplő Linda Lovelace a film bemutatásá-nak évében a közvélemény-kutatások szerint Amerika második legismertebb sze-mélyisége lett. A mindössze 25 000 dollárból forgatott film 50 milliós bevételt hozott, ami leginkább annak köszönhető, hogy az óriási hírvérés nyomán az amerikaiak tekinté-lyes része – életében először – elment megnézni egy *ilyen* filmet. Még a hollywoodi elit

egy része, így például *Eliza-beth Taylor* és *Sammy Davis jr.* is azt nyilatkozták, hogy látták a filmet.

A pornó hirtelen felkapottá vált, divatba jött. A Mély torok, amellet, hogy – az Emmanuelle-figurához hasonlóan – az aktív, a folyamatokat irányító és kézben tartó „férfias” nőtti-pusztette meg hőszévé. Egy ké-nyes tabut is kikezdett. A film főszereplője egy sajátos fizio-lógiai képтелenség áldozata, aki egy „érdeklődő” orvos se-gítségével felfedezi, hogy kie-légülésre csak orális szex se-gítségével képes. A Mély torok tabudöntő „üzenete” szerint a szexuális érintkezésnek ez a formája – a közhiedelemmel ellentétben – kölcsönös öröm-forrás lehet.

Nagy Zsolt

Nem! Ne is próbálkozzanak a név helyes kiejtésével. Úgy sem sikerül. Napjaink egyik felkapott hollywoodi sztárja Keanu Reeves apai ágon hawai származású, ahol különlegeseek a kiejtések.

„Bejrútban születtem 1966-ban. A szüleim bohém világljáró emberek voltak, és éppen Bejrútban jártak, amikor világra jöttem. Szerencsére onnan Torontóba mentek, mert különben a libanoni hadseregben kellett volna szolgálnom, hiszen bejegyzéseik szerint ott születtem. Libanont azonban anyám nagyon unalmasnak találta, ezért telepedtek le Kanadában. Anyám angol-szász származású, apám kínai és hawai család gyermeke. Jól szituált család vagyunk. Van két kisebb húgom, de én már 16 éves korom óta önálló életem élek.”

A fiatalember ifjú koránál is fiatalabbnak látszik. Igaz, hogy 183 cm magas, csupaizom és ideg, ragyogó fekete haja van és rendkívül jóképű, mégis örök kölyöknek látszik. A producerek, rendezők, ezt kihasználva, rendszerint diák szerepeket osztanak rá. Karrierjét azonban televíziós reklámfilmekben, majd kisebb sorozatokban kezdte.

„Csupán a forma kedvéért megkérdeztem anyámat: Mama, mi lenne, ha filmszínész lennék? Ő erre azt felelte: nem bánom. Tedd azt, amihez kedved van!”

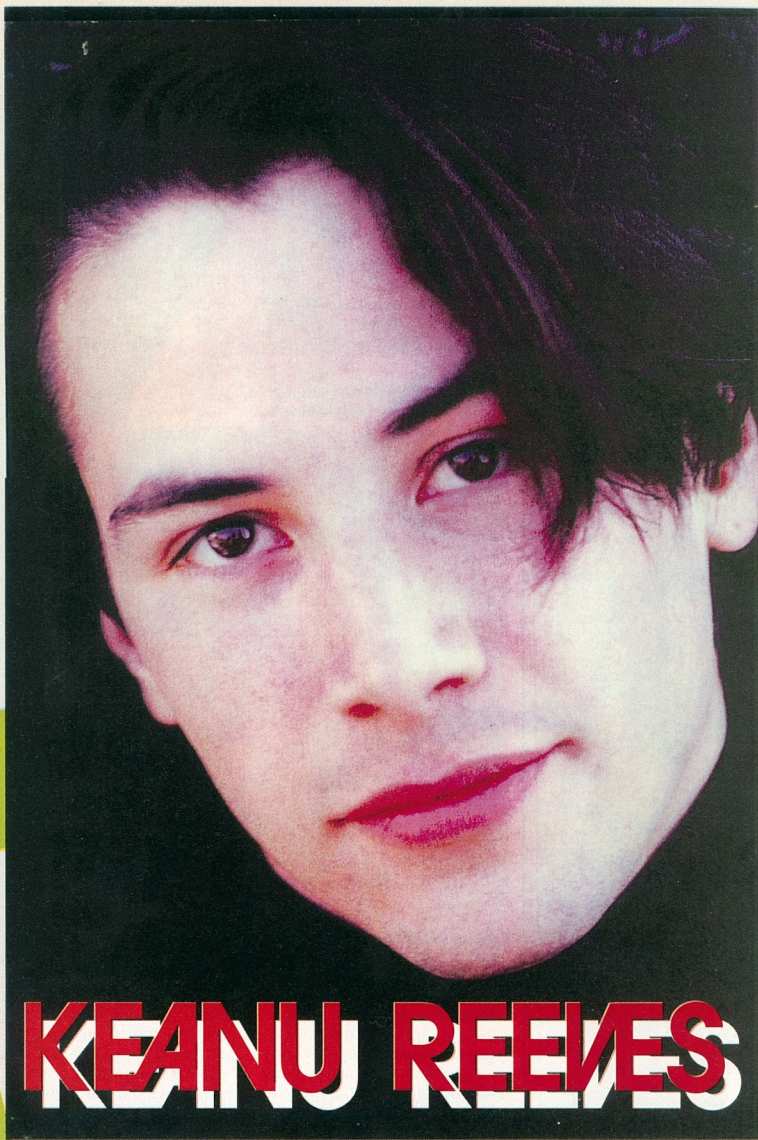
20 évesen otthagyja a televíziózást, és Los Angelesbe költözik, mert ott nagyobbak a lehetőségek.

„Soha nem kellett különösebben törődöm a karrieremmel. 1986-tól filmezek, de négy évvel ezelőttig senkit sem érdekeltem különösebben. A szerepeket pófára osztották. Én meg figyeltem, és megpróbáltam játszani.”

Keanu különben hawai nyelven „hűvös hegyi szellőskét” jelent és Kiahunnak kell ejteni. Persze barátjának, Patrick Swazey-nak sem mindennapi a vezetéknéve... Keanu első filmjét éppen Patrickkel készítette, 1986-ban. *Youngblood* (Fiatal vér) volt a címe. A filmben kihasználták, hogy balkezes. A verekedési jelenetekben nagy előnyt jelentettek váratlan, balról jövő ütései... Még ugyanabban az évben készült *River's Edge* (Folyópart), ebben egy serdülő fiút játszik, aki iskolatársnője különös halála után elhatározza, hogy kinyomozza a tettest.

A *Bill* and *Ted's Excellent Adventure* (Bill és Ted úrkalandjai) filmben egy fiatal pilótát alakít. Sikere oly nagy, hogy a következő évben 1988-ban már négy filmet készítettek Keanuval.

Permanent Record (Állandó kénszenlé): ebben szintén diák, aki

KEANU REEVES

Aki túljutott a Holtponton

barátjának rejtélyes öngyilkosságát kutatja. A *Prince of Pennsylvania* (Pennsylvania Hercege) vígjátéka a mai ifjúság bolondos szerelméiről, melyben Keanu egy indián–amerikai félvérrel alakít. És jött a *Veszedelmes viszonyok* (Dangerous Liaisons). A világhírű filmben *Michelle Pfeiffer*, *Glenn Close* és

John Malkovich a partnerei. Keanu játssza a fiatal romantikus szerelme.

„Ezért a szerepért meg kellett küzdenem. Ha nincs *John Malkovich*, aki mellettem szavaz, akkor a meghallgatás után nem biztos, hogy én kapom a lovagot. Rettenetesen be voltam rezelve. A pár-

bajlajelenettel kellett vizsgáznom. Azt sem tudtam, mit beszélnek, hogyan mozognak, csak csorgott rólam a veríték. Éreztem, hogy ez a film a nagy lehetőség.”

Az 1988-as év negyedik filmje a *Vásott Szülők* (Parenthood) című vígjáték, melyből kiderült, hogy Keanunak van humora.

„Ez a film húgaim kedvence. Magam részéről borzalmasnak tartom. Bezzeg Steve Martin! Mi csoda színész, te jó Isten! Azt hiszem, Emilio Estevezről kellene példát vennem. Ő a híres Sheen színész-család legkisebbike, író, producer-rendező és nagyon jó színész. Állandóan tanul, képezi magát. Nekem vatta van a fejemen. Egy nagy bunkó vagyok.”

Az *I Love You To Death* (Halálig szeretlek!) 1990-ben készült vígjáték, melyben *William Hurt* a partnere. Ketten arra szövetkeznek, hogy egy féltékeny feleség megbizásából megöljenek egy férfit (a férjet Kevin Kline alakítja.) A férfi hibája: házastársi hűtlenség.

Az *Aunt Julia and the Scriptwriter* (Julia néhen és a dramáiró), ugyancsak 1990-es film. Ebben Keanu egy New Orleansban élő ifjú és lelkes dramáiró. Ideálja a *Peter Falk* által játszott főnöké.

1991-ben két szerepet kapott. Egyikben barátjával, *Patrick Swayze*-vel filmezett ismét együtt a *Holtponiban* (Point Break), a másik *Bill and Ted's Bogus Journey* (Bill és Ted potyautazása), az első Bill és Ted folytatása, úrhajós mese. A *My Own Private Idaho* (Az én saját Idaho államom) friss

nő *Paula Abdul* iránt mutat kitüntető érdeklődést. Keanu egyébként rendkívül zárkózott, ha a magánélete kerül szóba. Legszívesebben hollywoodi otthonában basszusgítáron gyakorol, rocklemezeket hallgat és krimiket olvas.

„Otthonülő típus vagyok. Nem nagyon fogadok el társasági meghívásokat. Az elmúlt években már nagyon odafigyeltem a színészi munkámra, hiszen nem jártam színiskolákban, és műveltségem

aztán vannak összekötetése. Van jó ügynöke, és aztán mindenféle vacak produkcióba becsalják, csak azért, mert pénzt akarnak keresni rajta. Ebből én nem kérek.”

Keanu különben is eléggé bátran és sajátos módon kezeli a törvényeket és a hivatali ranglétrán való helyezkedést. Fittyet hány a sebességhatároltásoknak és piros lámpáknak. Motorján úgy száguld, mint egykoron James Dean. Balesetek sora érte már. A mellkasán már van néhány mély vágás, seborráadás. Bukósikát sem

hajlandó viselni. A divat nem érdekli. Fekete bakancsot és bőrszerelést visel, ezenkívül néhány estélyi öltözképe lóg a szekrényben: „arra az esetre, ha netán valamilyen díjat kellene átvennem.”

Dracula: The Untold Story (Dracula el nem mesélt meséi) a legújabb, a nagyvilágban minap bemutatott filmje. Az Oscar-díjas *Anthony Hopkins* és *Gary Oldman* mellett játszik egy múlt századi történetben.

„Nem érdekel más, csak az, amit éppen csinálók. Ezt kellene az elnököknek és politikusoknak is tenniük. Viszont én színész vagyok. Azt akarom, hogy használjanak. Addig is tanulmányozom az életet, az embereket. Ebből élek, ehhez értek.”

A *Madison Avenue Bohóca* nemrégiben indult produkció. A forgatókönyvben a szerepet már kifejezetten Keanu számára írták! „Engem minden idegesít. Kivéve a filmezést!” Ezt írta szájrúzsral a tükre.

Tatár Eszter

film, a forgatás az év elején ért évéget. Ebben egy „dühöngő ifjú” alakít, aki csupán azért, hogy apját, a polgármestert bosszantsa, prostituálnak megy. Forró szexis jeleneteiben *River Phoenix*-szel bújik egy ágyba. A kanadai homoszexuális klubok egy táncot Keanuról neveztek el és hosszú sorokban álltak elővételben az új Keanu Reeves-filmért, mielőtt még bemutatták volna...

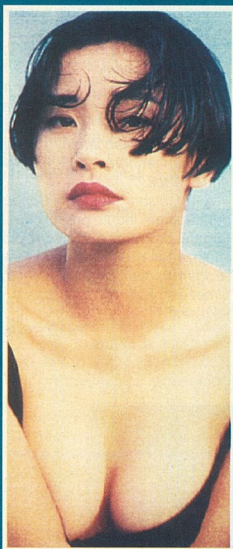
Keanu különben nem a férfiakat, hanem a nőket kedveli! Partnernője és élettársa a *Holtponiban* megismert *Lori Petty*. Igaz, újabb hírek szerint a popénekes-

is hiányos. Így aztán nem sok időm maradt élni. Most már megválogatom filmjeimet. Igaz, nem lehetek túl kényes, mert a legjobb éveimet kell kihasználnom arra, hogy szerződéseket kapjak. Az a lényeg, hogy azt kérdezzék tőlem: »No nú, most mit akarsz csinálni legközelebb?« Bezzeg négy évvel ezelőtt a kutyát se érdekelte, van-e vagy nincs új forgatókönyvem. Azt az egyet tudom, hogy szenvedélyes emberekkel akarok dolgozni! Olyan filmekben, amelyeknek van valamilyen tartalom. Nem akarok az utcáktól elkülönülni. Nem akarom, hogy valamilyen hollywoodi intellektuális dobozba zárjanak. Az embernek akad egy szimpatizáns barátja itt vagy ott,

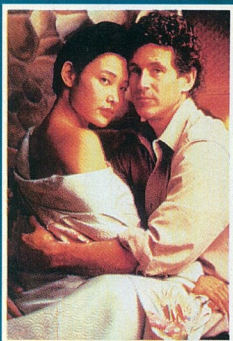

Sheryl Lee (Laura Palmer)

Joan Chen (Josie)

Michael Ontkane (Harry S. Truman seriff, Joan Chen oldalán)

David Lynch-et az amerikai filmrendezők átlagánál jóval nagyobb bizarr iránti érzéssel áldotta meg jó sorsa. Elgondolkodtak már azon, vajon miért vezete el kultikus sikerű tévésorozata, a Twin Peaks egyik főszereplőjét, a szimpatikus seriffet éppen arról az amerikai elnökről, aki néhány hónappal hivatalba lépése után, Hiroshima és Nagaszaki atombombázásának elrendelésével tett pontot a második világháború végére? Vajon miért éppen Harry S. Truman ennek a seriffnek a neve, akinek csapata a békés kisváros rendőrsén mindössze egy butuska, de ügyes titkárnőből, egy holttestek láttán sírva fakadó közrendőröböl és egy indán nyomolvasóból áll?

Persze, ez csak egy név, hivatalnánk a seriffet akár Jimmy Carternek vagy George Bushnak is – Twin Peaksben bármi lehetséges.

Még az is, hogy maga a sorozat feltámad, ami azért nem akármilyen, hiszen a kezdeti örületes siker után, amikor a szállóigévé vált kérdésre – „ki ölte meg Laura Palmert?” – már megvolt a háborzongatóan hihetetlen válasz, hogy tudniillik a saját apja ölte meg Laura Palmert, mivel beléköltözött, mármint az apába, a Bobnak becézett Gonosz. Szóval azután, hogy az alapkérdésen többé már nem lehetett töprengeni – újabban viszont végkimerülésig –, Amerikában annyira visszaesett a sorozat nézőszáma, hogy szegény, gyalázat, levették a műsorról. Brutálisan félbeszakították. Galád módon abbahagyták a sugárzást. Szentséget törték.

Es jellemző módon éppen amiatt marasztalták el, ami miatt annak előtte magasztalták. Hogy... egyszerűen más. Hogy a cselekmény lassan csordogál előre, sok a mellékszál, sőt egyre több, hogy bonyodalomra bonyodalom támad, új meg új, furábbnál furább alakok kerülnek be a történetbe, hogy olyan, mint... a Twin Peaks.

Amikor az ABC oly dicstelen véget szánt a Lynch-eposznak, a hűséges Twin Peaks-rajongók tiltakozó levelekkel árasztották el a tévétársaságot. Hogy jönnék ehhez? Mikor pedig egy sor történés függőben maradt! Kérdések maradtak megválaszolatlanul, ami végül is nem idegen Twin Peaks szellemétől, s ezért jó darabig úgy tűnt, itt a vége. Angelo Badalamenti mágikus hatású filmzenéjét bárki felteheti a lemezjátszóra, s ha lehunyja szemét, az éteri hang előhívja a lassított felvételen zuhongó vízesés vagy a szél himbálta

TWIN PEAKS

visszatér!

jelzőlámpa képét. Tessék beérni ennyivel!

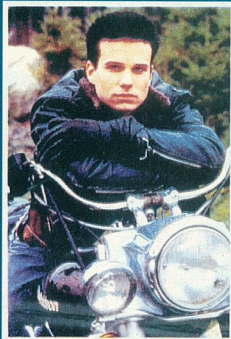
David Lynch azonban megkegyelmezett elvonási tünetektől szenvedő nézőinek. Bedadta a derekát. Közkívánatra elkészítette a tévésorozat folytatását, egész estés mozifilmként. Ez már önmagában is merész vállalkozás, hiszen inkább fordítva szokták, mozifil-

meket darabolnak fel, nyújtanak szét a televízió kedvéért, de hát Lynch az Lynch, ő más. Új filmje a Twin Peaks: *Fire Walk With Me* (Tűz, járj velem) címet kapta.

Ugyanúgy, ahogy a két magyarul is megjelenő Twin Peaks-könyv (Laura Palmer titkos naplója, illetve Dale Cooper magnószalagjai) is ravasz csavarással azt adja, ami nem nagyon volt a filmben, amiről inkább fantáziálni lehetett, a nemrég bemutatott folytatásban sem csupán az szokatlan, hogy képernyőről ugrik mozivászorra, hanem az is, hogy ez a folytatás valójában: előzmény.

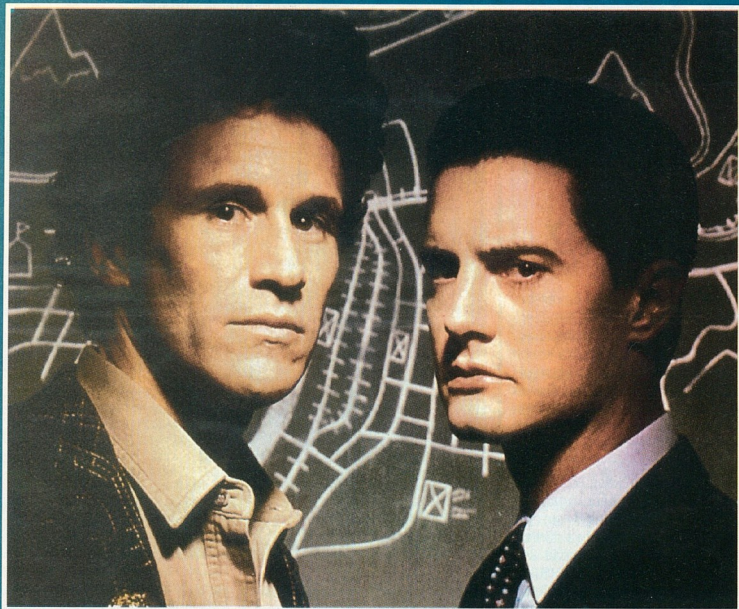
Nem előre viszi a nézők emlékezetében még frissen élő történetet, hanem visszatér. Lepergeti az ártatlan kislánnyól romlott nővé lét Laura Palmer életének utolsó hetét.

James Marshall (James Hurley)

Sherilynn Fenn (Audrey Home) és Kyle MacLachlan (Dale Cooper)

Boyle (Donna), James Marshall (James), Ray Wise (Leland Palmer), Russ Tamblyn (Jacob doktor), s a süket és kiabáló FBI hivatalvezető, Gordon Cole szerepében feltűnik maga David Lynch is, a film társírója és rendezője (aki egyébként a tévésorozat legtöbb epizódjának rendezését kedves kollégáira hagyván is képes volt egységes egészet alkotni). A legújabb film sem nélkülözi a tévésorozatra jellemző műfaji keveredést, a thriller, a horror, a krimi, a komédia és a dráma elemeinek, a reálisnak és a természetfelettinek ezt a sajátos, televízióban pedig aztán végképp példátlan elegyét, amely a Twin Peaks-t Twin Peaksszé tette. Lynch sorozatából sokan fognak lopni, sokan fognak tanulni belőle, de még egy ilyet nehezen fognak csinálni.

A mozibemutatót követően a Tűz... alighanem visszatér a képernyőre is és előbb-utóbb megjelenik videón is (ahogy a sorozat epizódjai is kaphatók kazettán), és persze azok a csatornák, amelyek az eredeti sorozatot vetítették, nem tehetik meg, hogy kihagyják a mozifilmét. A kör ezzel bezárul – azaz bezárulni látszik.

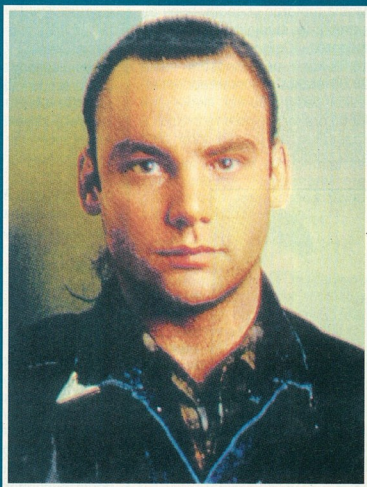
Mert David Lynch új filmje – ez már Twin Peaks-tradíció – elvarratlanul hagy néhány szálat. Hogy a nézőt izgalomban tartsa, magának pedig nyitva hagyjon egy ajtót és kapaszkodót teremtsen, ha netán valamilyor egyszer mégis kedve támadna visszalátogatni kedvenc fikatív városkájába.

Fiktív? Ahogy vesszük. Ilyen nevű helység ugyan valóban nem létezik (bár valakik még megalapíthatják), viszont egy részletesebb Amerikai-térkép tanulmányozása során az ember rábukkanhat Idaho állam barna foltjában, a Sziklás hegység vonulatai között egy Twin Peaks nevű hegyecsúcsra: 3182 méter magas, és nincs olyan nagyon messze (a két vízészére utaló nevű Twin Falls városkától). David Lynch Idahóban nevelkedett, ismeri a terepet.

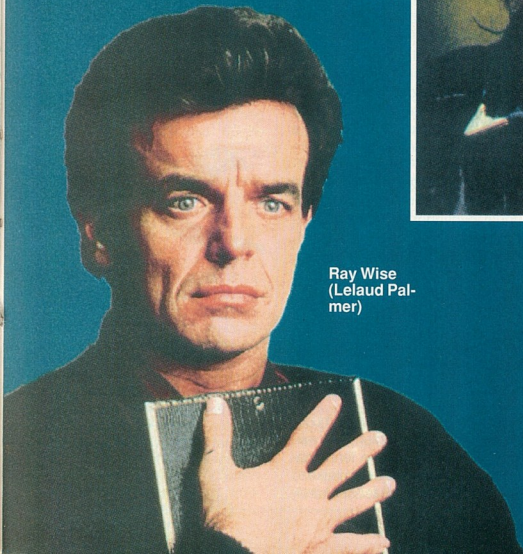
Onnan kezdve, hogy az eredeti sorozatban csak megemlégett Teresa Bankst megölik a Washington állambeli Wind Riverben. Teresa Banks az a lány, akiről nyomozása kezdetén Cooper különleges FBI-ügynök beszél.

A mozifilmben természetesen felvonul a tévésorozatban megismert szereplőgárda zöme, így Sheryl Lee (Laura Palmer), Kyle MacLachlan (Dale Cooper ügynök), Laura Flynn-

A seriff és Cooper ügynök

Eric Da Re (Leo Johnson)

Ray Wise (Leland Palmer)

Szőnyei Tamás

Az Angyalszívtől Miss Marple-ig

Egy esztendeje, 1991 júniusában indult el a TV-tévé műsorfolyama, s ma már a heti kétszer négyórás adásoknak 669 ezer háztartásban láthatják.

A Macro-Vision Kft. és az Általános Értéktörvényalkotta Telesystem Rt. önállóan szerkeszti, gyártja és terjeszti műsorait. Mivel a frekvenciamotororium csak a földi sugárzású országos rádiós és televízióállomások működését korlátozza, a TV-tévé sajátos módon kezdte meg tevékenységét. Műsorait videokazettára sokszorosítja, s azt juttatja el a főváros kerületeibe és a vidéki településekre, a helyi bekábelt háztartásokban foghatók díjmentesen, dekódor használatá nélkül.

A legújabb felmérések szerint, ahol a TV-tévé műsorait látni lehet, ezer megkérdészetből 942-en alkalmanként vagy rendszeresen nézik is e programot. Ez azért nem tekinthető meglepőnek, mert a műsor a helyi információs csatornán jelenik meg, amelyen más

időpontokban a körzet ügyes-bajos dolgaival foglalkozó, népszerű helyi adások jelentkeznek. Legtöbbször 20.00 és 23.00 óra között kapcsolnak a TV-tévére, a pénteki adásnapon 22.00 és 23.00 óra között is sokan látják a kábelen érkező műsort.

A *Rózsa Péter* felelős szerkesztő és *Born Ádám* művészeti vezető irányításával készülő műsort Mill-es profi technikára rögzítik. A „lapzártá” szerda reggel van, ezt követően a csütörtöki és a pénteki adásnap 4–4 óras műsorait 240 perces FUJI Super HG VHS kazettára sokszorosítják, 120 példányban. E kazettákkal indul újtárra csütörtök hajnalban a Motor Média motoros csapata, hogy eljuttassa a stúdiókba a TV-tévé műsorait. Csütörtökönként este 18.00-kor, péntekenként este 20.00 órakor (a vasárnapi ismétléskor pedig 8.00-kor, illetve este 20.00 órakor) egyszerre indítják a kazettákat az ország több mint száz pontján.

Jón Agatha Christie
krimisorozata Miss Marple-lal

A TV-tévé negyven százalékban saját, hatvan százalékban vásárolt műsorokat tűz programjára. Népszerűek *Frei Tamás* politikai műsorai, az *Itt és most* szórakoztató magazin. Csak a TV-tévé-ben látható a Páger kapitány sci-fi sorozat, s Magyarországon itt mutatták be először *Donald Sutherland* főszereplésével a *Vérrokonok* című filmet és *Mia Farrow*-val *A lány szellemét*. Hamarosan jönnek a *Miss Marple*-krimik: az idős hölgy szülőanyja nem más, mint Agatha Christie.

A képernyőn először a TV-tévé-ben lesz majd látható az *Angyalszív Mickey Rourke*-kal, a *Vasmandarok II.*, vagy a *Vörös zsaru*. Június második felében a washingtoni Worldnet a TV-tévével szervez közös „távkereskedelmi beszélgetést”. A téma a médiák ügye lesz. Június közepétől jelentkezik majd három hetente *Forró Tamás* gazdaságpolitikai összeállításai, a *Privát Profit* a TV-tévében.

Rózsa Péter A szabadság határai címmel indítja el politikai vitaműsorát. A Trans World International jövőtáblái különleges sportmagazinok is adásba kerülhetnek: így például a squash (fallabla) világbajnokság, de lesz strandröplabda és tenisz, különleges feldolgozásban.

A TV-tévé tárgyalásokat folytat a legnagyobb hazai filmforgalmazóval, az Intercommal, hogy ösztönözze a további bővítést a program filmkínálatát.

Mivel a nézők számára a műsor ingyenes, a vállalkozásnak a reklámbévételekből kellene fenntartania magát. Az év elején mutatkozó gazdasági nehézségek nem kerül-

ték el a Telesystem Rt. háza táját sem. A hazai reklámpiac a jelenlegi működési zavarokkal terhelten nem képes eltartani egy olyan vállalkozást, amely a nézők számára készülő ingyenes műsorkörnyezetben próbálja a különböző termékeket és szolgáltatásokat reklámozni. A műsornak azonban hétről hétre el kell készülnie, abban a reményben, hogy talán mégiscsak rendeződik Magyarországon a televíziós jogi helyzete és a frekvenciamotororium feloldása után valóban megvalósulhat az oly sokat emlegetett sokszínű televíziózás, amelyben a közszolgálati funkciókat is felváltó kereskedelmi televízió is versenybe indulhat a nézők kegyeire. Ehhez próbálja a TV-tévé, rengeteg munkával, megteremtieni a gazdasági hátteret is.

Donald Sutherland a *Vérrokonok*-ban

Mia Farrow *A lány szellemében*

Power kapitány, a sci-fi siker

Évi félmilliárd forintért

Magyar jel az égből

A fiatalabbak már nem is emlékezhetnek a néhány évvel ezelőtti vitákra, engedélyezték-e a nyugati műsorszóró műholdak vételét. Mai ésszel szinte felfoghatatlan. Pedig a „szocialista” országok is tervezték, hogy felbocsátanak műsorszóró műholdat, ám ez nem valósult meg.

Ellentétben Nyugat-Európával, ahol magára valamit is adó ország vagy állami, vagy magántőkevel sugároz(tat) saját nyelvén műsorokat. Előbb-utóbb Magyarországnak is lépnie kellett, s ez idén tavasszal végre megtörtént. A tárgyalások természetesen már jóval korábban megindultak.

FOGLALT ASTRA, SZABAD EUTELSAT

„Két nagy műholdas társasággal, Az Astrával és az Eutelsattal folytatunk szakmai és üzleti megbeszéléseket” – mondja Nagy Albert, a Magyar Műsorszóró Vállalat kereskedelmi és közönségkapcsolati osztályának vezetője. „Az Astra sugározza az RTL, SAT 1, Pro 7, 3SAT és még jó néhány programot. Az Astra két műholdotváltató műholdja együttesen 32 programot sugároz.”

A két műhold közül az Astra nyálkáját Nyugat-Európa irányulják. A vételi lehetőség ezért keleti irányban folyamatosan gyengül. Persze Nyugat-Magyarországon vagy Budapesten még így is lehet fogni a jeleket 60–90 centiméteres parabolaantennákkal. A Tiszától keletebbre már el kell a 120–150 centiméteres vevőberendezés. Még így is megérte volna az Astráról sugározni a kísérleti magyar adást, hiszen egy nagyon népszerű műsorszóró műholdról volt szó. Az is mellette szólt, hogy – az említett nehézségeket leszámítva – különösebb állítás nélkül foghatták volna a sugárzott programokat a kábeltevé-társaságok és a parabolaantennatulajdonosok. Csakhogy, mint kiderült, már minden csatornát lefoglaltak – mások.

„Sikereseznek bizonyultak viszont az Eutelsattal folytatott tárgyalásaink” – folytatja Nagy Albert. „Igaz, a vételhez legalább 90–120 centiméteres vevőberendezésekre van szükség, és némi-

leg át is kell állítani a parabolaantennákat, de nagy előnye, hogy a műsorszóró műhold néhány nyálkájába eleve Kelet-Európa irányul. A vételi lehetőség tehát nem romlik úgy, mint az Astra műholdja esetében. Az előbb említett nagyságú antennákkal Magyarországon teljes területén kívüli jó minőségben vehetők a programok Erdélyben, a Kárpátalján, Szlovákiában és délen is.”

ANGLIÁTÓL EGYIPTOMIG

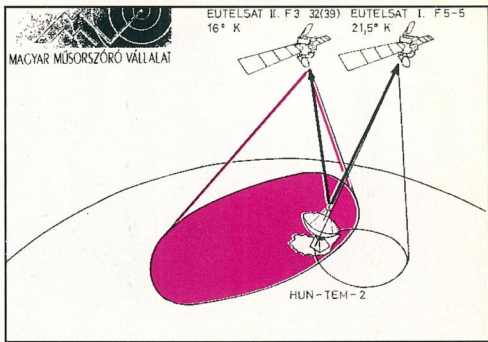
Ez egyáltalán nem (lesz) mindegy a határon túl élő magyaroknak, akik esetleg a majdani hazai anyországi műholdas adásokat szeretnék nézni, vagy arról kívánnak videofelvételeket készíteni, saját magyar filmtekké kialakítva.

A magyar kísérletek nemrégiben az Eutelsat két műholdjával történtek Március 16. és 20. között az I. generációs műholdcsalád 5. tagja, az F5-ös sugárzott. Az ezen használt, úgynevezett keleti sugárzás nyálkát Romániát és Bulgáriát is eléri. A kísérlet második részére március 20. és 27. között került sor. A visszajelzések szerint a jeleket jól tudták fogni, Angliában, Németországban, Hollandiában, Skandináviában, sőt, Egyiptomban is. Igaz, ott már három méter átmérőjű parabolaantennára volt szükség, de ez ott nem számít különlegesnek, hiszen az európai programokat ezekkel a berendezésekkel veszik.

A kísérlet első részében csak számítógépes ábrarozatot sugárzott. Ez a Műsorszóró Vállalat emblémáját, monozkópót és a kísérleti adás felirattal tartalmazta. Ebben a szakaszban sok órán át ezt vehették az érdeklődők.

A második fázisban, a számítógépes ábrák mellett, már a kísérletben részt vevő cégekről is adtak kis, informatív anyagokat. Az az Eutelsat II-es sorozatú F 3-as műholdjáról történt, már napi 24 órában. Ez az úgynevezett szupernyálkák, bár Nyugat-Európa felé irányul, mégsem romlik a vételi minősége keleti irányban oly mértékben, mint az Astra műholdjai esetében.

A kísérleti adás harmadik, befejező szakaszában már 24 órában

sugárzott programokat. Az F3-as műhold másik, széles nyálkájában bocsátották ki a jeleket. Ezt a nyálkától kezdettől fogva európai sugárzásra szánták, és jeleit még a Kaukázusban is lehetett venni. Az árilis 15-ig tartó utolsó szakaszban már „valódi” műsorokat sugárztak.

„Tizenhat stúdiót – az MTV 1-es és 2-es csatornáját is beleértve – kerestünk meg azzal az ajánlattal, hogy részt vehetnek a kísérleti programban” – meséli Nagy Albert. „Egyenként harminc perces anyagokat kértünk a sugárzást engedéllyel rendelkező stúdióktól, igaz, három napon belül. Végül nyolcan küldtek garáncióltan politikamentesen, Magyarországról szóló műsoros videókazettákat. Ugyan Betacam technikával kértük a kazettákat, ám legtöbbször U-Maticon kaptuk. Viszonylag így is elfogadható minőségű képeket sikerült kapjunk. E demokazetták naponta négy-öt alkalommal kerültek adásba. Sugárzottunk magyar filmeket is, először a Szindbadot adtuk, április 4-én.”

TÖRVÉNYEKRE VÁRVA

A kísérleti műholdas adás jeleit a Széchenyi-hegyi tv-adóról továbbították, ám ez nem jelenti azt, hogy automatikusan ez lesz a végleges helye a majdani magyar műholdas sugárzásnak. Addig még sok víz folyik a Dunán, míg megindulhat a végleges program-sugárzás, mivel még legalább három alapvetően fontos törvény hi-

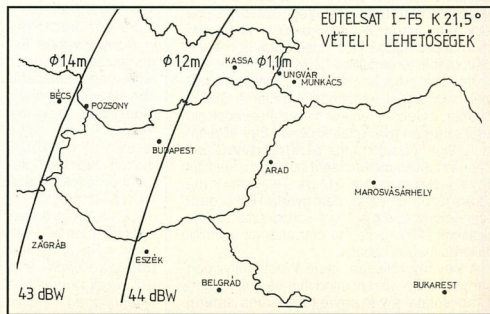
ányzik. A frekvenciagazdálkodásról szóló, a média- és a távközlési törvény. El kell ésszel dönteni, ki juthat a szükséges engedélyek birtokába, mit szükséges ehhez teljesítenie. Magán-állami, esetleg vegyes tulajdonú cégek között dől-e el a későbbiekben a verseny? Mekkora pénzzel rendelkezzen egy vállalat a műholdas sugárzás-hoz? Kinek fizessék a sugárzási díjakat?

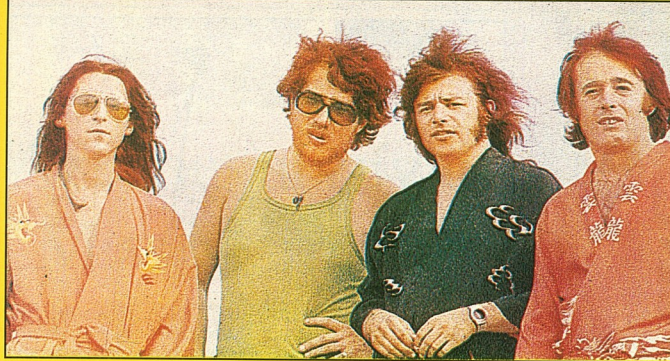
Alaposan elő kell készíteni a műholdas programok közvetítését, hiszen a napi huszonnégy órán át sugározó műholdcsatorna béreletének éves díja – mai áron számolva – félmilliárd forint. Ez az összeg természetesen annyi felé oszlik, ahányan részt kérnek és kapnak a műholdas sugárzásból.

Nagy Albert értékelése szerint a kísérleti adás sikeres volt. A törvényi feltételek megléte esetén és az egyéb műszaki, szakmai követelmények teljesítésével akár fél év alatt megkezdődhetne a magyar műsorszóró műholdas programok sugárzása. Még ennny időre sem lenne szükség az állandó kísérleti adások beindításához.

A Magyar Műsorszóró Vállalat a fejlesztésorozatot saját műszaki fejlesztési tevékenysége részének tekintette. Reméljük, a kísérletek követően idővel valóban beindulnak a magyar nyelvű műholdas adások, melyek haszna felmérhetetlen Magyarország számára.

Bihari Tamás

Az LGT-től a JLX-ig

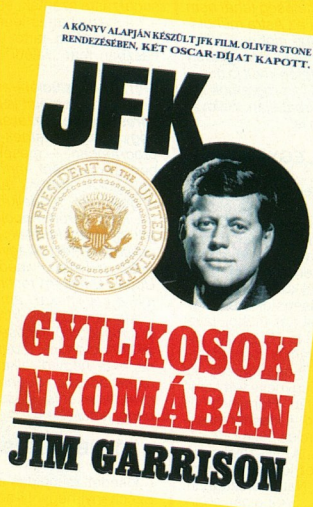
Legutóbb a Locomotiv GT. búcsúkoncertjén láthattuk dobolni Laux Józsefet, aki az elmúlt esztendőben, Los Angeles és Budapest között ingázva, már elsősorban mint üzletember vonta magára a figyelmet. Sikeres könyvkiadói tevékenysége mellett pedig úgy döntött, Magnum JLX-Film-Videó néven videóforgalmazóként is megjelenik a hazai kulturális piacon.

„1985-ben gondoltam először arra, hogy megpróbálkozom a videokiadással Magyarországon, de akkoriban még olyan kevés képmagnó volt az országban, hogy el kellett állnom számdékomtól” – meséli az Omega és az LGT egykori vezetője-alapítója. „Tudom viszont, hogy ma már sok kiadó mőködik idehaza, ám az egészséges konkurencia mindig kedvezően hat a cégekre.”

Amikor 1976-ban az Egyesült Államokba érkezett, még az audió állt élete középpontjában. Az LGT második amerikai nagylemeze megjelenésének megemlékezésére utazott Los Angelesbe. Az LP kiadását tervező ABC lemezársaságot azonban felszámolták, s az ígért zenanyag dobozban maradt. Laux Józsefet eillenben felkérték: legyen stúdió- és koncertzenész. A feladatot elvállalta, és letelepedett a világ filmfővárosában. Idővel megbizták a hangmérnököknek és zenei rendezőknek készülő szakfolyóirat szerkesztésével, miközben hangmérnökként is dolgozott.

A hetvenes évek végén egyre jobban kezdett terjedni a házi videózás Amerikában, s az új profi videotechnika valósággal megmegtette a poprock zene iparát. A muzsikának új életet adott, mind népszerűbbé váló videoklipek új tv-zene-csatornáit is teremtettek. Laux József 1982-ben hozta létre produkciós irodáját, mely reklámfilmek, videoklipek készítését vállalta. A CBS, a Warner, a Geffen Records lemezársaságok előadói számára gyártottak klipeket. Egy alkalommal, 1984-ben saját maga, a Laux and the Cream Cheese fantáziánéző csapat számára is készített egy videoklipeket, melyet a Music Television is műsorára tűzött. E néhány perc gyártási költsége 15 ezer dollár volt, ám egy szupersztár superklipjének elkészítése ma már akár az egymillió dollárt is meghaladhatja.

A Beverly Hillsben, majd West Hollywoodban lakó Laux József mindig munka- mind baráti kapcsolatai révén egyre több filmes ismeretségre tett szert. Ismerősei, barátai között akad-

nak neves sztárok, ismert és kevésbé ismert, ám fontos üzletemberek. A nyolcvanas évek közepén, amikor még korai lett volna a magyar videóüzlet beindítása, ő hozta be a Magyar Televízió számára – ajándékként – a We Are the World című szám szüneteséről szóló filmet, s a Radio Vision cég kelet-európai igazgatójaként az ő révén láthatták a cseh televíziózók Madonna és Bruce Springsteen koncertjét.

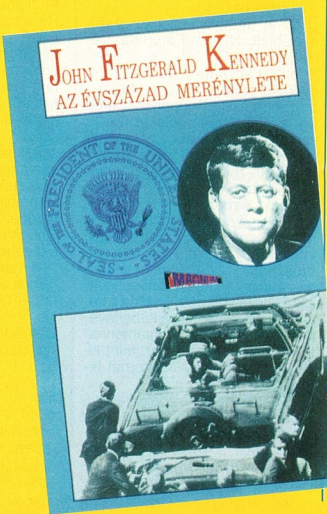
A nyolcvanas évek végén azután mégis megkezdte hazai üzleti tevékenységét az egykori, nagy népszerűségnek örvendő dobos – ám elsőként a könyvszakmában. A JLX Kiadó eddig már vagy huszonnöt könyvet jelentet meg, melyek nagy része az amerikai könyvbestseller listákban is megtalálható. Az időközben megalakult JLX Video-Manager Kft. reklámhordozók tervezését és kivitelezését vállalja, a poszterektől a reklámvideókig.

„Elvileg kliprendezést is vállalok, feltéve, ha tetszik a zene. Eddig egyetlen hazai csapatnak, a Stendhal triónak készítettem videót” – mondja a kiadó- és kft.-tulajdonos. „Egyébként az angol videoklipkészítő iskola híve vagyok. Amerikában minden a trükkre épül. Angliában kevesebb a pénz, de több a jó ötlet.”

Ami pedig a videofilmek kiadását illeti, a hét évvel ezelőtti tapogatózást követően csak néhány hónappal ezelőtt döntött arról, hogy műsoros videokazettával is megjelenjen a magyar piacon. Februárban ott volt Los Angelesben, az American Film Marketen, a filmek, videók egyik legnagyobb vásarán, s már a vásárló szemével nézett alaposan körül. Ennek első eredményei már a videotétek polcain láthatók.

„Olyan filmekkel szeretnék megjelenni, amelyekben sztárok játszanak. Sok, Amerikában már népszerű sztárszínészt azonban idehaza még nem ismernek, s talán csak évek múlva lennének népszerűek. Az ő filmjeikből is akarok bemutatni néhányat videón.” Laux József tervei szerint a Magnum havonta 2-4 műsoros videokazettát jelentet meg, többek között Sean Connery, Burt Lancaster, Jack Nicholson, Bo Derek főszereplésével. Tisztaiban van azzal, hogy a nagy amerikai filmforgalmazók már szerződésben állnak magyar videókiddokkal, de úgy látja, számtalan filmgyártó kínál még jó filmeket, s lehet még bővíteni a magyarországi választékot. Alkalmanként pedig a videó- és könyvkiadás egymással igazítja, hogy a film és a könyv kölcsönös erősítése egymást. Ennek egyik jó példája a John Fitzgerald Kennedyről készített dokumentumfilm megjelenítése kazettán, együtt Jim Garrison Gyilkosok nyomában című kötetével. (E könyv alapján készült Oliver Stone. JFK című Oscar-díjas filmje, mely nem azonos a videón látható dokumentumösszeállítással.) Laux József tisztában van a magyar piaci, feketepiaci körülményekkel. Ha pusztán Amerikában tájékozódott volna a hazai kalóziparról, már akkor sem tud keveset. Mint meséli, a februári film- és videóvásáron az amerikai szakemberek külön előadást szenteltek a kelet-európai feketepiaci helyzetnek. Az amerikai üzletemberek, ha a magyar videókálózokról beszélgetnek, konkrét neveket is tudnak említeni...

„A feketepiac kivédhetetlen, de sikerrel lehet küzdeni ellene” – állítja Laux. „Ebben a küzdelemben, ha a hazai kiadók összefognak, szívesen részt vállalkoz magam is.” Az üdönstült videókázió úgy véli, a kalózok ellenére nyereséges vállalkozás lehet a műsoros kazetták forgalmazása, s minél nagyobb lesz a Magnum használma, annál drágább filmeket tud majd megvásárolni.

FILMESEK, VIDEÓSOK, MOZISOK FIGYELEM!

FILMTERJESZTŐK EGYESÜLETÉNEK MEGALAKULÁSÁRA!

FELHÍVÁS

Napjainkban a filmterjesztés fennállása óta legsúlyosabb válságát éli. A többszere moziállomány jóval ezer alattira csökkent. A felbomlás állapotában van a moziüzemeltetés vállalati rendszerre. A még meglévő vállalatok a legutolsó tartalékaikat élik fel. A mozik önkormányzati tulajdonba kerülése a magárahagyatott-ságot tükrözi.

A kibontakozásban lévő vállalkozói alapra épülő moziság egy-hihetetlen nehézségeket jelent számunkra a régi struktúra levezése, a filmbeszerzéstől kezdve az adminisztráció megszerzéséig. Hasonló a helyzet a videószaki területén is. Szinte minden le-hányában gombamódra szaporodnak és adminisztráció megszer-zer egy településen belül is. Különösen nagy gondot jelent az ellen-örízhetetlennek látszó, tekete másolatok olcsó terjesztése. A fennálló jogszabályok betartásán működő videóterek sorra mennek tönkre a tisztességtelen, működő terjesztés ellen-Kezdeiben volt némi egységre való törekvés a mozi filmek és vi-deófilmek terjesztésében. Később azonban egyre inkább elszar-kadtak egymástól. Legtöbb helyen ellenfélként vették fel a harcot

A közelmúltban történtek megmozdításban. A moziüzemi vállalati rendszer szerveződések a filmterjesztésben is. Egyesület, mely kizárólag a vállalati érdekekre alapozott. Mego-lakult a videóterjesztés és a vállalkozói filmterjesztés és a moziság Országos Szervezete, a VIDOSZ. A Videókezzelet Kölcsönzők en a konkurenciaharc visszavetette a szervezettel. Napjainkban alapvetően szükség szerűnek követel-tes egységére való törekvés.

Törökni kell arra, hogy a vállalkozói filmterjesztés és videószaki területén egymásra találjon. Tudomásul kellene venni, hogy a film hatása a tömegekre nem-csökken, csupán eljuttatása a nézőhöz változott a technika fej-lődésével. Együttesen kell megtalálni a helyét a filmhódor-zónak is, moziknak meg kell találni a helyét a filmhódor-zóna-Asz egyesület a vállalkozói filmterjesztők Egyesületének létrehozását.

Az egyesület célja, feladata:
Az Egyesület a vállalkozói filmterjesztők (mozi és videóterek, to-vábbiakban: filmterjesztők) önkéntes szervezeti tömörítése, amelynek célja és feladata:

1. A filmterjesztéssel foglalkozó természetes és jogi személyek *szakmai érdekeinek és céljainak megfogalmazása és képviselése*.
2. A filmterjesztők és a filmszakma többi ágazata és résztvevője közötti *kapcsolatok fejlesztése, koordinálása és az együttműködés feltételeinek javítása.*
3. A filmterjesztésre vonatkozó *információs rendszerkialakítása, feladatok támogatása és összehangolása.*
4. A filmterjesztéssel összefüggő *szakmai, technikai, oktatási feladatok támogatása és összehangolása.*
5. A filmterjesztés *szakmai és etikai kódexének kidolgozása a szakmai hagyományok és a jelenlegi körülmények figyelembe-vételével.*
6. A *szektorsemlegesség* érvényre juttatása a filmterjesztés-egység területén.
7. *Jogsegélyszolgálat*

A szolnoki Tisza Mozi Kft.-ben megtartott „Mi lesz veled, mozi?” című tanácskozáson megfogalmazódtak azok a problémák, megoldandó feladatok, amelyek az egyesület megalakulásának célkitűzéseiben szerepelnek. A tanácskozás a Tisza Mozi Kft.-t bizta meg a Filmterjesztők Egyesületének megszervezésével. Felvettük a kapcsolatot a budapesti vállalkozói mozisok képviselőivel, akik szintén fáradoznak az egyesület megalakításán. Együttműködésünk alapján elkészítettük az alapszabály-tervezetet. Folyamatban van az alakulóülés megszervezése.

Várjuk tagjaink sorába a vállalkozói mozisokat és videószaki mozisokat, akik biznak az összefogás jelentőségében. Az együttműködés szükségességében. Az egyesületet jelentkezni lehet az alábbi címen:

TISZA MOZI KFT.
5000 Szolnok, Koltói u. 4. T.: (56)44-910

az Egyesület Szervező Bizottsága nevében:
Demeter István ügyvezető

Nyaraljon Krétán!
Magyarország legjobb árán!
Apartmanok, panziók, szállodák
– **Ön választhat.**
Egy hét szállással, repülőjeggyel már 25 000 Ft-tól!
Nyugati színvonal, magyar kísérel.

Ez a szelvény 300 Ft-ot ér!

A Videó Magazin olvasói 300 forinttal olcsóbban utazhatnak a csodálatos görög szigetre, Krétára, ha ezt a szelvényt kitöltve elküldik a West Travel címére: 1537 Bp., Pf. 440.
Telefon és fax: 168-6051, 188-8540

Kérek megrendelőt és tájékoztatót a krétai útról!

Név: .....
Cím: .....
Utazás tervezett időpontja: .....
Elhelyezés: apartman, stúdió, panzió, szálloda – kétszobás, háromszobás (a megfelelőet kérjük aláhúzni!)
Utasok száma ..... ebből 4 év alatti gyermek .....

Videotékák, viszonteladók figyelem!

Székesfehérváron várja Önöket az ALBA VIDEO ügynökség, ahol a *megjelenés napján*, a kiadói árakkal azonos áron és feltételekkel vásárolhatja meg új filmjét.

Sőt! Vásárlóinknak a kiadói kedvezményeken felül további kedvezményeket nyújtunk.

Könnnyen megközelíthető helyen, jó parkolási lehetőséggel várjuk vásárlóinkat. Amennyiben személyesen nem tud eljönni hozzánk, telefonon vagy levélben leadott megrendelését postai utánvétellel teljesítjük.

Jöjjön, hogy segíthessünk időt, pénzt és fáradságot megtakarítani!

Visszatlátásra!

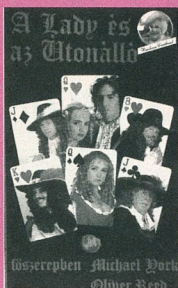
Cím: 8000 Székesfehérvár, Benke F. u. 3.
Telefon: 22/20-678
Nyitva tartás: H–P: 9–16-ig

20

ZOOM

1. A Dolog
2. A félelem városa
3. Farkasokkal táncoló
4. A jövő emlékei
5. Hámis a baba
6. Istenek ivadéka
7. A terror útja I-II.
8. Terminátor
9. Rendőri védelem alatt
10. Benny Hill show

11. Kobold kópék
12. Sissi
13. Menekülés a pokolból
14. Killer Kid
15. Vasangyalok 2.
16. A SAS kommando
17. A halál nem felejt
18. Baseball bikák
19. Dobjuk ki anyut a vonatból
20. A Lady és az útonálló

bmk

Budapest XI.,
Etele (vot)
Szakafits Á. út 55.
Telefon: 186-9444
Nyitva: H-P 9-19,
Sz. 9-12

3

BMK

1. Szerepcseré
2. Szárnyat vagy combját
3. Törvényre törve
4. Az elátkozott család
5. Felszavazták öfelségét
6. Ne folytassa, felség!
7. Házinyúlra nem lövünk
8. A Dolog
9. A Jetson család
10. Acélmagnóliák
11. Gyémántvadászok
12. Darkman
13. A zöldfülű
14. Talpig zúrben
15. Fantomas
16. Mystic Pizza
17. A tigris szeme
18. Delta Force 2.
19. Házibuli I.
20. Tortúra

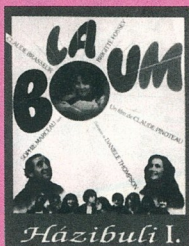
- (Duna Film)
- (Mokép)
- (Intercom)
- (VICO)
- (Mokép)
- (Duna Film)
- (Intercom)
- (Zoom)
- (Duna Film)
- (Videa)
- (VICO)
- (Duna Film)
- (Clint Eastwood)
- (Duna Film)
- (Mokép)
- (Gordiusz)
- (Mokép)
- (VICO)
- (Mokép)
- (Intercom)

13

MOKÉP

1. Bérelj zsarut!
2. Elferdített igazság
3. Zsaru vagy csirkefogó
4. Texasi gladiátorok
5. Ügynök a kofferben
6. Tudathasadás
7. A szórakozott
8. A tegnapi örült éjszaka
9. Oajralépés
10. Machó
11. Magas szőke férfi felesém cipőben
12. A legyőzhetetlen barbár
13. Házibuli
14. Lombikifeleség
15. Lucky Luke
16. Hajtővadászat kánikulában
17. Ászok ásza
18. Balfácán
19. Esernyőtrükk
20. Fantomas

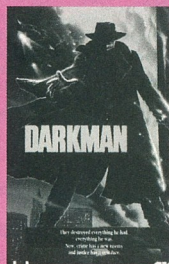

DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

3

DUNA FILM

1. Szerepcseré
2. Botcsinálta angyal
3. Darkman
4. Villamosságék villanófényben
5. Ördögi szekta
6. Intruderek támadása
7. Ne folytassa, felség!
8. A sötétség gyermeke
9. Eddie Murphy show
10. Biloxi blues

11. Törd össze a szívem
12. Az utolsó K, aki még passzióból
13. Talpig zúrben
14. Megint 48 óra
15. Fantom az éjszakában
16. Behúzó
17. Top Gun
18. Élve eltemetve
19. Ghost
20. Kévdencnek temetője

1

VIDEO 2000

1. Queenie 1-3.
2. Gyilkossággal vádolva
3. Bangkok Hilton I-III.
4. Orvos vagy hóhér?
5. Maximális erő
6. Megfontolt gyilkosság
7. Holtivágy
8. Utcai bűnügyek
9. Eredendő bűn
10. Menyasszony feketében

11. Éjfél rettegés
12. Apró föllétek
13. Agymosás
14. Peter Gunn
15. A kölyök
16. Vak félett
17. Harc az életért
18. A nagy menet I-II.
19. Az ember, aki öl
20. Nagypapa karácsonya

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesz-
szük közzé magánzemé-
lyek 100 szónál nem hosz-
szabb szövegű hirdetéseit.
Felhívjuk a Kedves Olvasó
figyelmét, hogy e rovatban
nem áll módunkban közölni
olyan hirdetéseket, amelyek-
ben megvételre ajánlanak
vagy díjazás ellenében ke-
resnek szerzői jogvédelem
alatt álló műsorokat.

Áron alul eladó vagy elcse-
relném Akai SV 600-ra egy
1 hónapos SONY SLV-815
VP sztereó Hi-Fi videomagnó:
hét fej (sp-lp) digitális track-
ing, lcd-s távvezérlő, edit
monitor, kép a képbén
funkció. Érdeklődni 18 óra
után telefonon 06/73/21-691
Vörös.

Garanciális JVC HI-FI sztereó
videomagnó eladó. (JVC
HR-D 830 E E) Jellemzői:
szuper állókép, képről képre
léptetés, utóhangosítás. Tel.:
159-5023.

A video magazin

következő számának tervezett tartalmából:

Sztárportré: Melanie Griffith,
Anthony Hopkins
Rendezte: John Carpenter
Teszt: Színes televíziók
Hurrá, nyaralunk!

4

Nyitva 0-24-ig!

Fót, Városmarty tér 15.
Budapest XIII., Pannónia u. 13.
(T.: 132-5027)
Budapest XI., Fadrusz u. 14.
(T.: 186-7815)
Budapest
XIV., Erzsébet királyné útja 41/a.
(T.: 251-9496)

FOTIFON

1. A Dolog
2. Rendőri védelem alatt
3. The Doors
4. Ne folytassa, felség!
5. A lány albíjje
6. Büntető
7. Ők is a fejűkre estek
8. Spionfióka
9. Törvényre törve
10. Darkman
11. Acélmagnóliák
12. Intruderek támadása
13. Az én kék egem
14. És hamarosan a sötétség
15. Vasangyalok 1-2.
16. Megint 48 óra
17. Ima egy haldoklóért
18. Villamoszék villanófényben
19. Megavil
20. Szerepcsere

- (Zoom)
(Zoom)
(Intercom)
(Duna Film)
(Intercom)
(Video 2000)
(Mokép)
(Intercom)
(Intercom)
(Duna Film)
(Videa)
(Videa)
(Intercom)
(Zoom)
(Zoom)
(Duna Film)
(Gordiusz)
(Duna Film)
(Duna Film)
(Duna Film)

FÉNYSZOLG Videotéka

Budapest VIII., ker. Szizony u. 12.
IV. ker. Megyeri út 224-226.
X. ker., Hungária krt. 5-7.

1. Szerepcsere (Duna Film)
2. Spionfióka (Intercom)
3. New Jack city (Intercom)
4. Intruderek támadása (Duna Film)
5. Scanners II. (Video 2000)
6. Hídeg veríték (Zoom)
7. Balfácán (Mokép)
8. Farkasokkal táncoló (Zoom)
9. Queenie I-II-III. (Video 2000)
10. Ovisszaru (Duna Film)
11. Ötszex (Lux Video)
12. Fantomas (Mokép)
13. Agymosás (Video 2000)
14. Franciás pezsgő (Lux Video)
15. Acélmagnóliák (Videa)
16. Ördögi szakta (Duna Film)
17. Törvényre törve (Intercom)
18. Buja gyertyák (Lux Video)
19. Darkman (Duna Film)
20. Hármán az ágyban (Lux Video)

FOTIFON BONUS

Ha kivágja ezt a szelvényt,
egy műsoros kazetta díjtalan
kölszönzésére jogosít
a FOTIFON bármelyik tékájában

Érvényes 1992. június 30-ig.

A szelvény tagsággal érvényes!

BÖNGÉSZŐ

Böngészgetve a stuttgarti Video monó képmagnóinak táblázatát, úgy tűnik – bár a korábbi táblázatokhoz képest nagy mértékű a változás – a felsorolt típusok mégsem sorolhatók a legújabbak közé. Igazolva látszik a Teszt rovatunk bevezetőjében írt néhány szabadkozó sor: ahogy mi is ritkábban jutunk a monó videókhoz, így máshol is kezdenek háttérbe szorulni ezek a konstrukciók.

Tény, ami tény, a hazai valóság és a táblázat eléggé elszakad egymástól. Az első öt típus a hazai piacon – ismereteink szerint – nem fordult még elő. Az *Universum VR 7192*-nek az igazi szülője, mielőtt valaki törné a fejét, a *Philips*, míg a *Sanyo VRH 120G* némi rokonságot mutat tesztünk szereplőivel (például benne van az ASO áramkör), de mégsem az, amit most láttunk. Helyálló viszont megállapításunk a *Sanyo* termékek korrekt színvonaláról, mint ahogy a *Nokia* készülékek is tisztességes helyezéssel szerepelnek. A táblázatban fellelhető az *Amstrad DD 8904* típusjelzésű készüléke is, amelyet mi is bemutattunk, ez azonban nem került hazai forgalomba.

A *Hitachi*től a *VT-M727E* (Video Magazin 1990. 9. szám) ellenben ma is elérhető hazai kínálatban a *Hitachi* márkaboltjában, reális áron, mint ahogy a négyfejes utóhangosítható *VT-M747* is létezik. A hazai választék egyébként elég érdekesen alakul. Az újabb típusok mellett még ma is fellelhető a *Sony SLV 363EE* (Video Magazin 1991. 5. szám). Újabbán a Porstnál láttunk *Panasonic NV-145*-öt, az

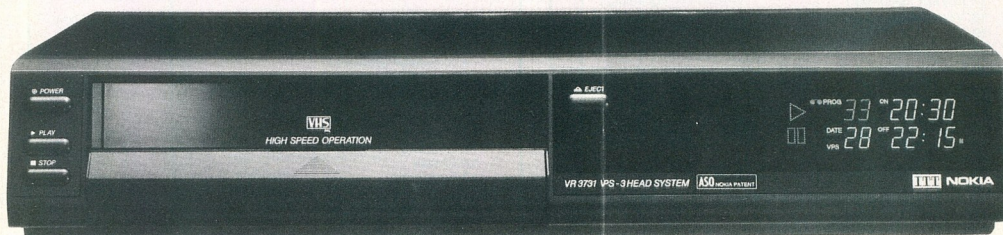
MONÓ KÉPMAGNÓK								
Típus	Rendszer	Irányár DM-ben	Kép	Hang	Szolgáltatások	Felszereltség	Összpontsz.	A magazin minősítése
Sony SLV-415 VP	VHS	1300	32	10	15	5	62	jó
Universum VR 7192	VHS	948	32	12	15	3	62	jó
Grundig VS 790VPT/SAT	VHS	2000	30	11	14	5	60	jó
Sanyo VHR-120G	VHS	850	32	12	14	2	60	jó
Grundig VS 920 VPT	VHS	1150	32	11	13	3	59	közepes
ITT-Nokia VR 3731	VHS	1140	32	11	13	3	59	közepes
JVC HR-FC100ES	VHS	1400	29	11	14	5	59	közepes
Philips VR 211	VHS	830	32	12	14	1	59	közepes
Sanyo VHR 7500G	VHS	1100	30	11	14	4	59	közepes
ITT-Nokia VR 3721	VHS	700	32	12	13	2	58	közepes
Loewe OC 855 M	VHS	1400	28	12	13	5	58	közepes
Philips 20RW7	VHS	800	32	10	14	2	58	közepes
Siemens FM 634 Q 4	VHS	1100	30	11	13	4	58	közepes
Hitachi VT-M845E	VHS	1200	28	12	13	4	57	közepes
Grundig VS 710 VPS	VHS	1050	32	11	12	2	57	közepes
Nordmende V1500C	VHS	1050	29	10	15	3	57	közepes
Schneider SVC 577RC	VHS	800	32	10	13	2	57	közepes
Universum VR 708	VHS	898	32	10	12	3	57	közepes
Metz 9691	VHS	950	32	11	12	1	56	közepes
Saba 6730	VHS	1000	29	11	13	3	56	közepes
Telefunken A932E	VHS	1000	29	10	13	3	55	közepes
Telefunken A920 X	VHS	750	29	11	14	1	55	közepes
Samsung SVX-504	VHS	900	30	11	9	3	53	közepes
Hitachi VT-M725E	VHS	900	28	10	13	1	52	közepes
Universum VR 2310	VHS	800	25	10	15	2	52	közepes
Amstrad DD 8904	VHS	1400	26	11	13	1	51	közepes
Goldstar GSE 1891-P	VHS	950	26	10	11	2	49	közepes
Orion VH-791RC	VHS	800	27	10	9	1	47	közepes

Maximális pontszámok: kép=40, hang=20, szolgáltatások=20, felszereltség=10

ITT-től is több típus található, és az olcsóbb kategóriába tartoznak a *Samsung*, átmenetileg kedvezményesen ajánlott típusai, mint amilyen a *VK 1260* (Video Magazin, 1991. 6. szám).

Példánk persze csak igen szűk keresztmetszetet adnak a kínálatból, hiszen a sokszor emlegetett kereskedelmi sokszínűség itt is

érvényesül. Az áruházak, a korábbi ismert kereskedőházak és a számtalan kft. mellett megjelentek a diszkont áruházak is, általában olcsóbb készülékekkel. Ezek azonban többnyire az olcsó áraknak megfelelő, szolgáltatásban és teljesítményben is egyszerűbb távolkeleti vagy dél-koreai konstrukciókat kínálnak.

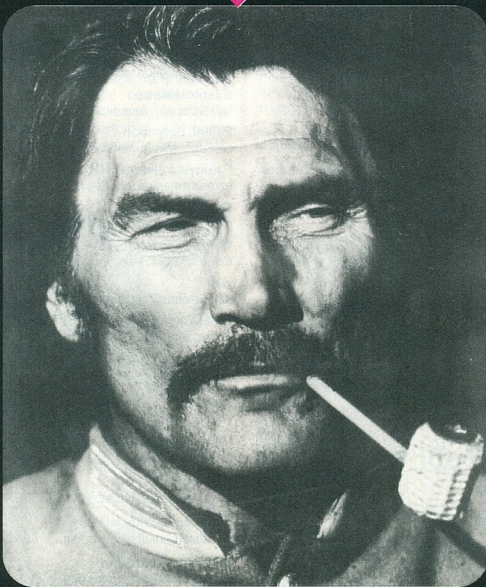
UR 3731

AZ IDEÁLIS ROSSZEMBER

Ismerik-e Jack Palance-ot? Ha megkérdeznénk a magyar átlag mozi- videónézőket, többségnek bizony halvány sejtelme sem lenne arról, ki is ő. Néhányuknak esetleg beugrana, hogy az idei Oscar-gálán ő volt az az öreg szivar, aki a legjobb mellékszereplőnek járó Oscar-díj átvétele előtt egy kis show-t rögtönzött, egy- és kétkézes fekvőtámaszok sorával igazolva, hogy kár lenne még leírni az öreget. Rajtuk kívül a legjobb esetben is csak egy-két ember akadna, aki a név hallatán csettintene egyet a nyelvével, s azt mondaná: hát igen, ő volt az *Idegen a Vadnyugaton* (1953) kegyetlen bérgyilkosa, a *Chato földjének* (1971) indiánvadászatra induló déli tisztje, az *Oklahoma olaja* (1973) gátlástalan üzletembere. Amerikában természetesen más a helyzet, ott minden kis bugris ismeri a nevét, hiszen Hollywood egyik „intézményéről” van szó. Főléleg és hiábavaló lenne őt összemérni a nagyokkal, egy Hoffmannal, egy De Níróval, holott ő is sztar a javából, az akció- és kalandfilmek legendás rosszembere, immár több mint 40 éve.

Jack Palance Walter Jack Palahnuik néven született 1919. (1920). február 18-án a Pennsylvania állambeli Lattimerben. Volt szénbányász, szakács, rádióműszerész és profi bokszoló, mielőtt katonáskodásra adta volna a fejét. A II. világháborúban lezuhant egy bombázóval, a súlyos égési sebek, illetve a plasztikai műtétek nyomai ideális rosszemberré tették őt. A magas, érdekes arcú, különleges figurára Elia Kazan figyelt fel, Palance nála tanulta ki a színészmesterség alapjait. 1947-ben debütált a Broadway-n, majd három évvel később Kazan feszült thrillerjében, a *Pánik az utcákon*-ban lépett először a kamerák elé.

1952-ben és 1953-ban két ízben is Oscar-díjra terjesztet-

Magyarországon bemutatott filmjei:

Pánik az utcákon (Panic in the Streets, 1950) r: Elia Kazan (tv)
Idegen a Vadnyugaton (Shane, 1953) r: George Stevens (tv)
Barabbás (Barabba, 1961 USA-I) r: Richard Fleischer
A fekete farmer (The McMasters, 1970 GB) r: Alf Kjellin
Chato földje (Chato's Land, 1971) r: Michael Winner (Intervideo)
Oklahoma olaja (Oklahoma Crude, 1973) r: Stanley Kramer
Afrika-expressz (Africa Express, 1975) l
r: Michele Lupo (Mokép Videókiadó)
Egyszemélyes bíróság (One Man Jury, 1978)
r: Charles Martin (MOKEP Videókiadó)
Rogers kapitány a 25. században
(Buck Rogers in the 25th Century, 1979) r: Daniel Haller (tv)
Figyelmeztetés nélkül (Without Warning, 1980) r: Gordon Clark (VICO)
Egyedül a sötétben (Alone in the Dark, 1982)
r: Jack Sholder (Intervideo)
Batman – A denevérember (Batman, 1988)
r: Tim Burton (Intervideo)
Irány Colorado! (City Slickers, 1991)

ték fel mint a legjobb epizodistát a *Rejtett félelemben* (Sudden Fear), illetve az *Idegen a Vadnyugaton*-ban nyújtott alakításáért. Ez utóbbi szerep egy csapásra beskatulyázta őt, alvilági figurák, banditák, fegyverek megformálását bízták rá. Előszeretettel foglalkoztatták westernekben és kosztümös kalandfilmekben, például Attilát, a hun vezért játszotta *A pogány jele* (Sign of the Pagan, 1954) című filmben.

Az ötvenes évek végétől kezdve számos külföldi produkcióban is közreműködött. Különösen Olaszországban lett nagyon népszerű, ahol vendégstárként a makaroniwesternek és a rendőrfilmek egyik legfényesebb csillaga lett. Meggyőző, hiteles játéka, árnyalt jellemábrázoló képessége gyakran túlnőtt a kommersz produkciók szintjén, jelezve, hogy Palance azért ennél többre is képes. Ez a felismerés vezetett odáig, hogy a rendezők fajsúlyosabb, drámai szerepeket is kínáltak neki – ilyen volt például Torvald a *Barabbásban* (1961), Fidel Castro a *Chel*-ben (1969), de talán ide sorolhatnánk az erdélyi verszívó *Drakulát* is (1974) –, ám a hangúly természetesen a régi szerepkörön maradt. A már említettekben kívül olyan ismert és neves rendezőkkel is dolgozott, mint Richard Fleischer, Stanley Kramer vagy John Frankenheimer, az európaiak közül pedig Abel Gance, Vittorio de Sica és Jean-Luc Godard szerepel a sorban.

Sokan megkérdőjelezik, hogy az *Irány Colorado!* (1991) öreg cowboya megérdemelten nyerte-e a filmvilág legragosabb díját, az Oscar-díjat. Minden hátsó szándék nélkül ugyan, de feltételezhető, hogy egy kis turpisság van a dologban: Hollywood így hajtott fejet, így köszöntötte a nagyszerű színészt, elismerve életművét.

Egészítse ki videógyűjteményét értékes filmekkel!

A Multi Home Video Kft. a Video Magazinval közös akciót indít értékes videofilmek eladására, elérhető áron!

A videókölszönkök gyakorta vásárolnak több filmet, mint amennyi forgalmukhoz képest szükséges, illetve egyes alkotások számukra idővel feleslegessé válnak. A gyűjtőknek azonban ezek a videók értékek lennének. Ilyen filmekből kínálunk most egy csokorral. E műsoros videókazetták, bár használtak, igen jó minőségűek, s mivel kölcsönzői készletből származnak, kölcsönzési joggal is rendelkeznek. Az alábbiakban felsorolt kazettákat közlétek és magánszemélyek egyaránt megvásárolhatják.

Ha vásárolni kíván, kérjük töltsze ki a lap alján található megrendelőlapot és küldje el a következő címre: Multi Home Video Kft., 1027 Budapest, Csalogány u. 9-11. A kért kazettákat a kft. postai utánvétellel elküldi az Ön címére.

A felsorolt filmek egyelőre korlátozott számban állnak rendelkezésre, az igényeket a kft. a megrendelések beérkezési sorrendjében elégíti ki.

Ha hasonló, főléles, jó állapotban lévő kazettákkal rendelkezik, ajánlja fel a Multi Home Video Kft.-nek!

Alkalmi turista színes amerikai feliratos film	996,-	Clara szíve színes amerikai feliratos film	896,-	Euréka színes amerikai feliratos film	996,-	Manhattan színes amerikai feliratos film	896,-
Amarcord színes szinkr. amerikai film	996,-	Clouseau felügyelő színes amerikai feliratos film	896,-	Exodus színes amerikai feliratos film	996,-	Meggýónom színes, amerikai szinkr. film	996,-
Annie Hall színes amerikai feliratos film	896,-	Csillagporos emlékek színes amerikai feliratos film	896,-	Édentől keletre színes szinkr. amerikai film	996,-	Minden, amit valaha is meg akartál tudni a szexről... színes, amerikai feliratos film	996,-
Barlangember színes amerikai film	896,-	Dodge városa színes amerikai feliratos film	896,-	Fellini: Satyricon színes szinkr. amerikai film	996,-	A missouri fejedáasz színes amerikai feliratos film	996,-
Beat-nemzedék színes amerikai feliratos film	896,-	Doors – Tisztelet Jim Morrisonnak színes amerikai feliratos film	996,-	Felügyelő életveszélyben színes amerikai feliratos film	896,-	A nap birodalma színes, amerikai feliratos film	996,-
Bilincs és mosoly színes amerikai feliratos film	896,-	Dühöngő bika szinkronizált amerikai film	996,-	Graffiti bridge színes amerikai feliratos film	996,-	Nem félünk a farkastól színes, amerikai feliratos film	896,-
Blood kapitány színes amerikai feliratos film	896,-	Eljő a lovas színes amerikai feliratos film	896,-	Gyilkosság telefonhívásra színes szinkr. amerikai film	996,-	New York, New York színes, amerikai feliratos film	896,-
Bonnie és Clyde színes amerikai szinkr. film	896,-	Az elnök emberei színes amerikai feliratos film	996,-	Hair színes amerikai feliratos film	996,-	A nép ellensége színes, amerikai feliratos film	896,-
Casablanca színes amerikai szinkr. film	996,-	Equus színes szinkr. amerikai film	996,-	Halál Velencében színes amerikai feliratos film	996,-	Óriás színes, amerikai feliratos film	896,-

Haragban a világgal színes amerikai feliratos film	896,-	Hálózat színes szinkr. amerikai film	996,-	Hegedús a háztétón színes amerikai feliratos film	996,-	Sárga tengeraltjáró színes, amerikai feliratos film	996,-
Hálgód pokla színes amerikai feliratos film	896,-	Hedegús a háztétón színes amerikai feliratos film	996,-	Sógorom, a zugügyvéd színes, amerikai feliratos film	896,-	Sógorom, a zugügyvéd színes, amerikai feliratos film	896,-
A herceg és a kóristalány színes amerikai feliratos film	896,-	Hedegús a háztétón színes amerikai feliratos film	996,-	A St. Louis-i lélek – Lindbergh színes, amerikai feliratos film	896,-	Szentivánéji szexkomédia színes, amerikai feliratos film	896,-
A híd túl messze van színes amerikai feliratos film	896,-	Imagine: John Lennon színes amerikai feliratos film	996,-	Szerlem és halál színes, amerikai feliratos film	896,-	Tévedés színes amerikai szinkr. film	996,-
Idegenek a vonatok színes amerikai feliratos film	896,-	Ítélet Nürnbergben színes, amerikai feliratos film	896,-	Thelonious Monk színes amerikai film	996,-	Utolsó tangó Párizsban színes amerikai film, feliratos	996,-
A jelölt színes amerikai feliratos film	896,-	Kallódó emberek színes amerikai feliratos film	896,-	Az úgnök halála színes amerikai film, felirattal	996,-	A vad tanúja színes amerikai film, feliratos	996,-
Kallódó emberek színes amerikai feliratos film	896,-	A kívüállók színes amerikai feliratos film	996,-	West Side Story színes amerikai film, felirattal	996,-	Zelig színes, feliratos amerikai film	996,-
A kívüállók színes amerikai feliratos film	996,-	Klute színes, szinkr. amerikai film	996,-	80 nap alatt a Föld körül színes, feliratos amerikai film	896,-	12 dühö ember színes, feliratos amerikai film	896,-
Klute színes, szinkr. amerikai film	996,-	Koldus és királyfi színes amerikai feliratos film	896,-				
Koldus és királyfi színes amerikai feliratos film	896,-	Madárjlesztő színes amerikai feliratos film	896,-				
Madárjlesztő színes amerikai feliratos film	896,-	Madonna, ki ez a lány? színes, amerikai feliratos film	896,-				

MEGRENDÉŐLAP

Cím: Multi Home Video Kft. 1027 Bp., Csalogány u. 9-11.

a kazetta címe ..... darab
.....
.....
.....

Név: .....
Irányítószám, helység: .....
Utca, házszám: .....
(Kérjük olvasható betűkkel kitölteni!)

A megrendelt kazetták árát és a postaköltséget kifizetem.

Dátum: ..... Alírás: .....

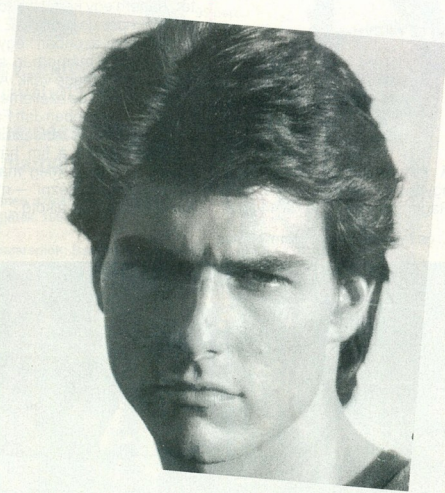
Tisztességtelen ajánlat

akart szerepelni. (Nicole a főszereplője a hazai tévák egyik tavaszi sikerfilmjének, a Bangkok Hiltonnak.) Az élet – és a stúdióvezetők csapata – azonban másképp döntött, a szerepet nem ő, hanem Demi Moore nyerte el. A filmet eredetileg a 9 és 1/2 hét alkotója, Adrian Lyne rendezte volna, ám ő nem vállalta a feladatot. A másik nagy sztár Warren Beatty lett volna, ő viszont Tom Cruise miatt hagyta ott a produkciót. A film ennek ellenére elkészült!

A történet egy ifjú párról szól, akik boldogok, bár szerényen élnek. Ezért, némi töprengés után, elfogadják egy öregedő milliomos ajánlatát, hogy egymillió dollárért megkaphassa egy éjszakára a fiatal, szép feleséget... Ezt a milliómost játszotta volna el Beatty, aki szerint inkább számára kellene egymilliót fizetni hasonló tevékenységért... Az erotikus Lyne helyett a producereknek a forgatókönyvhöz még egy jó rendezőt kell keríteni.

Ez a címe Tom Cruise új mozijának, melyben eredetileg ismét feleségével, Nicole Kidmannel

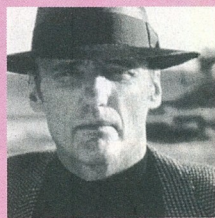

Klub à la Amerika

Az Űrszekerek (Star Trek) című filmsorozat rajongóinak a legnagyobb tábor a Egyesült Államokban: 72 ezer nézője tömörül e sajátos klubhálózatba. Madonna híveinek napi nyolc órában négy főállású alkalmazott válaszol, de az énekes-filmszínésznő rajongói közül csak ötezret könyvelnek el Madonna-klub-tagként. A Robert Redfordért rajongó klubtagok száma mindössze 350-re apadt. De hol vannak már a rajongók a némafilmek nagy sztárjának, Mary Pickford imádoinak számától? A művész nő 1919-ben havonta 18 ezer levelet kapott!

Szelíd biciklisták

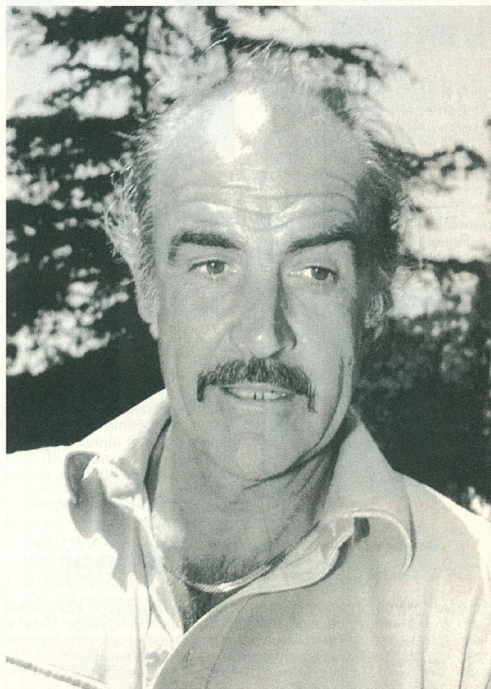
A sikerfilmek folytatódnak: a Beverly Hills-i zsuru III. után már jön a Rollerball II., James Caan-nal a főszerepben. Meglepetésre tervezik a Szelíd motorosok második részét, Dennis Hooperrel. Ebben az egykori főhős fia kel útra, hogy felfedezze az Egyesült Államokat. Motor helyett azonban közlekedési eszközül a biciklit választja.

Connery, a skót...

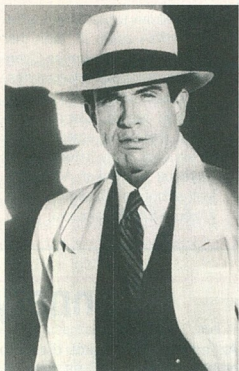
Az edinborough-i skót díszpárgár, az egykori 007-es ügynök sokat tesz Skócia turistaforgalmának fellendítéséért. Így például ő a narrátora annak a videófilmnek, amely Skócia legszebb tájait mutatja be. Egy másik videófilmben pedig skót szerzők verseit szavalja, novellarészleteit ol-

vassa fel, miközben a videokamera Skócia tájait örökíti meg. Eközben azért rendületlenül forgat, s csak úgy ontják a stúdiók főszereplésével a filmeket. Ilyenek a *Medicine Man* (Gyógyyszerés), a *The Sun is Rising* (A Nap felkel) és a *The Broken Dreams* (Törött álmok).

Beatty kudarca

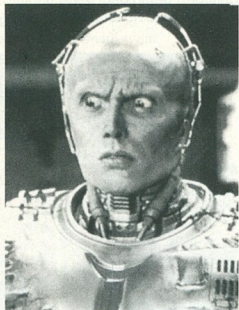
A Dick Tracy nem vált igazán kasszasikerré, a ráfordított kiadások és Madonna támogatása ellenére sem. Ezt követően Warren Beatty elkészítette a jól beharangozott Bugst, de a gengszterfilm lemaradt az idei Oscarról. Beatty azonban nem maradt le Annette Beningről, a film női főszereplőjéről, akit sikeresen feleségül vett. A Bugy után a Naked Lunch – Meztelen ebéd – következett volna. A filmet ő szeretne volna rendezni, és a főszerepet kívánta alakítani. Vágya azonban nem teljesült, s az áhított szerepet Peter Weller kapta meg.

Robo-cop új szerepben

Amiről Warren Beatty lemaradt, annak a Robo-copból megismert színész, Peter Weller örülhetett. A Naked Lunchban ő alakítja Bill Lee-t, akit kémek, kalandos akciók és rémfilmmásterű történekek vesznek körül. Partnerei Roy Scheider, Judy Davis, Ian Holm. A furcsa filmben a sci-fi és a valóság elemei keverednek.

A ma 44 esztendő Weller Texasban járt egyetemre, miközben dzsessz-zenészként a fűvös hangszereket imádta. Első szerepét a Butch Cassidy és a Sundance kölyök című filmben kapta, Robert Redford és Paul Newman mellett. 1979-ben még ját-

szott a Korai években, majd színpadi szerepek következtek. Majd jött a Robo-cop; Alex Murphy szerepében nagy sikert aratott. Hamarosan jön a harmadik rész is. „Ezekben a filmekben nem sokat kellett alakítanom” – nyilatkozta szerényen. „Igyekeztem a maximumot nyújtani, de csak a nyakam fájdult meg. Remélhetőleg a Naked Lunch után jönnek majd az öltönyös szerepek is.”

Talpon a Time Warner

3 milliárd dolláros forgalommal zárta az idej első negyedét az amerikai Time Warner média- és szórakoztatási csoport öt egysége. Ezzel a vállalatirás hárommillió dolláros nettó profitot ért el a tavalyi egy negyedévre jutó 50 millió dolláros veszteségekkel szemben. Legsikeresebben a kábeltélevíziós üzletág, majd a kiadói, a zenei és a film-, videógyártási tevékenység szerepelt.

Ford lesz Nikita?

Ismét feldolgozzák az amerikaiak a nagy sikerű francia filmet, a Nikitát, hasonlóan a Három férfi egy mózeskosár történethez, mely szintén francia eredetű és szintén átvette Hollywood.

Az új Nikitáért harcba indult Julia Roberts, Demi Moore, ám úgy fest, hogy Bridget Fondának áll a zászló. A Fonda család – Henry, Jane, Peter – újabb színész tagja is sikeresnek mondhatja magát. Bridget Pe-

ter leánya, vagyis Henry unokája és Jane unokahúga. A Nikita pedig immáron tizenhócadik filmje lesz!

Stephen King új rettenete

Stephen King...

A rémregények kiváló írója, egyebek mellett az Ómen és a Ragyogás szerzője, a 44 esz-

tendő Stephen King új művet alkotott, melyet már forgatnak is. A gyeprimesterben nem sinter, hanem egy kertész a főhős, aki a gypet gondozza. E jámbor ember azonban egyszer csak hatalmi mámorban szenvedő szörnnyeteggé válik. Átalakul szervezete és szelleme is. A rémalak szerepében Jeff Fahey mutatkozik be. A rendező Brett Leonard szerint a fim háttörzongató. „Olykor még magam sem merek odanézni” – nyilatkozta tréfásan az alkotó...

... és fantáziájának teremtménye

BEST Hollywood

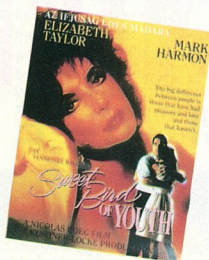
Húsz év után először
filmen Elizabeth Taylor:

Az ifjúság édes madara

Színes, szinkronizált amerikai dráma,
1991

Főszereplők: Elizabeth Taylor, Mark
Harmon, Cheryl Paris
Rendezte: Nicholas Roeg

94 perc

Whoopi Goldberg
Ghost utáni nagy sikere:

Telitalálat

Színes, szinkronizált amerikai
vígjáték, 1991

Főszereplők: Whoopi Goldberg,
Dennis Franz
Rendezte: Jerry London

93 perc

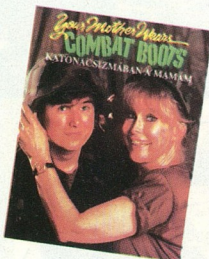

Egy „katonavigjáték”
a javából:

Katonacsizmában
a mamám

Színes, szinkronizált amerikai
vígjáték, 1991.

Főszereplők: Barbara Eden, Hector
Elizondo, Megan Fay
Rendezte: Anson Williamson
93 perc

Best Hollywood: 6701 Szeged, Pf. 1167
A Best Hollywood kizárólagos forgalmazója a Videó
Nívó: Budapest, Köztársaság tér 10. 1081
Telefon: 113-9837, 134-5426

STUDIO Tech

AUDIOVISUAL ENGINEERING SPRL

Film-, videó- és hangstudiók építése, felújítása, átalakítása.
Kulcsrakész szállítás.

Gyorsan és olcsón

Film és Broadcast professzionális hang- és videotechnikai anyagok
eladása. Professzionális videokazetták, hang- és videószalagok.
Stúdiotechnikai berendezésekhez gyors alkatrész és műszaki
leírás szállítása. (Ampex, Sony, Panasonic, JVC stb.)

Nagykereskedelmi árszínvonal

Telefonhívásukat és telefaxukat magyarul is fogadjuk.

Studiotech SPRL, Rue de la Comt. de Flandres 8.

B-1020 Brussels, Belgium

Tel.: 322-425-59-38

Fax: 322-425-64-31

LUX x VIDEO

PRIVÁT

Buja gyertyák

Éva tizennyolcadik születés-
napjára szexbilit szerez, ahol
a vendégek nemcsak gátlá-
saikat vetkőzik le...

90 perc

Franciás pezsgő

Tudja, mi az a franciás pezsgő?
Egy speciális ital, amely csak a
szexkötélok között szerepel...

90 perc

Hárman az ágyban
(Privát film – amatőr szereplőkkel)

Két tinédzser lány és egy fiú rég
várt találkozására

83 perc

ÚJ MEGJELENÉS:
HÉTVÉGI PARTY

Nyári akció!
Nagy árengedménnyel!

Filmek már 1500 Ft+áfától,
kölcsönzői joggal. Négy film
vásárlása esetén további
engedmény!

Ötszex

(Privát film –
amatőr szereplőkkel)

A kamera ezúttal két házaspárt
les meg, amely kibővül egy vad-
macska típusú lánnyal...

81 perc

A kazetták megvásárolhatók, illetve utánvétellel
megrendelhetők:

LUX VIDEO J+J/06, 1241 Budapest, Pf. 278.
FÓKUSZ Video, 1062 Budapest, Andrássy út 107.
INTERFILM Kft., 1054 Budapest, Steindl I. u. 6.
Video Nivo Ügynökség, 1081 Budapest,
Köztársaság tér 10.
S. I. Coop Kft. 1147 Budapest, Lócsei u. 12/b.

FIGYELEM, A FILMEKEN EROTIKUS
JELENETEK LÁTHATÓK!
CSAK 18 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Kellemes éghajlata, kiváló fekvése ezreket vonz tavasszal Cannes-ba. A francia kisváros tengerpartja egyetlen nagy sétatány, mely reggeltől késő éjjelig sétálókkal van tele. Május első felében, a filmvilág egyik legjelentősebb eseményének idején sem volt ez más-ként...

Idén már 45. alkalommal rendezték meg a filmszakma talán leg- rangosabb, és minden bizonnyal legközismertebb seregszemléjét, a cannes-i filmfesztivált.

A rendezvény szomorú szenzációja volt Marlene Dietrich halála, akinek arcképe díszítette az idei fesztiválplakátot. Igazi sztárhoz méltóan a fesztivál nyitónapján búcsúzott, amikor az egész filmvilág Cannes-ra gyűlt.

Ez évben talán még a szokottnál is több filmszínész vonult fel a fesztiválpalota lépcsőin, adott sajtótájékoztatót a fényűző hotelek valamelyikében, vagy hajtott el Mercedesen, Rolls-Royce-on a Croisette pálmásorai alatt. Így Michael Douglas, Anthony Hopkins, Tom Cruise, Robert Redford, Jamie Lee Curtis, Alain Delon, Sylvester Stallone és persze Gérard Depardieu, aki a fesztiválszüri elnöki tisztét látta el.

A versenyprogramban ismert rendezők nevével találkozhatunk: Robert Altman, David Lynch, Sidney Lumet, Abel Ferrara. Az egyik nagy szenzáció Paul Verhoeven új filmje, a *Basic Instinct* volt, a magyar versenyfilm pedig *Can Togay Nyaraló* című alkotása. Egy holland cég koktélpárti keretében mutatta be technikai szenzációját, a gigantikus vetítővásznat. A 18x36 méteres vásznat uszályokra állították a tenger vizében, és a parti sétányról 175 méteres távolságból vetítették rá.

Nappal repülőgépek húztak reklámfeliratokat a kikötő fölött, este tűzijátékkal szórakoztatták a népes közönséget. S míg fenn a zsűri tanácskozott, addig a fesztiválpalota alsó szintjén és a luxusszállókban (Martinez, Carlton, Majestic) folytak az üzletkötések. Talán kevesen tudják, hogy 1960 óta minden évben filmvásárt (az utóbbi években pedig film- és videóvásárt) is rendeznek a fesztivál ideje alatt. Sőt, sokak véleménye szerint ez a nagyszabású, csak az American Film Markettel összemérhető vásár ma már fontosabb, mint maga a fesztivál. Több, mint kétszáz kiállító kínálta alkotásait a világ mozi-, videó- és

CANNES-i

F I L M L E S E N

tévéforgalmazóinak, így nem csoda, hogy a rendezvény kinőtte a fesztiválpalotát és a tengerparti sétány összes szállóját is igénybe vette. Öröndetes, hogy még a videóra kínált filmek is igénybe vehetők, mint egy-két esztenyebe

A korábbi nagy pornó és horroraradattal szemben nő a családi filmek, vígjátékok, igényes thrillerek részaránya. Továbbra is tartja magát az akciófilm, mely már kitermelte a maga sztárjait. A közönség nálunk is biztosan örömmel fogja fogadni Jean-

Claude van Damme-val a *Cyborg 2-t*, Chuck Norriszal a *Top Kicket*, Dolph Lundgreml a *Dark Angelt* vagy Charles Bronsonnal a *Bosszúvágó 5-öt*. Előkerülnek ismert színészek régebbi filmjei, így Mel Gibson, Kevin Costner vagy Donald Sutherland mozijai. Es készülnek vadonatúj filmek, például *Michael Rourke*-val a *Homeboy* vagy *Gene Hackmannel* a *Full Moon Over Blue Water*. Természetesen az uralkodó szerep az amerikaiaké, de számos olasz és francia cég kínált versenyképes produkciókat, főleg vígjátékokot. Egy londoni vállalkozás olyan bájos, egész estés rajzfilmeket ajánlott, melyek népszerűségben hamarosan talán Walt Disney filmjeivel is vetekedni fognak. Új változat készült a *Dzsungel könyvéből* is, és mindannyiunk öszinte öröme *Richard Lester* rendező elkészítette *Hűsz év múlva* című filmjét, melyben visszatér Dumas három testőre, ezúttal is *Michael York*, *Oliver Reed* és *Frank Finlay* alakításában.

Még mindig nagy divat egy sikerfilm második, harmadik, so-

A díjazottak

kadik részének elkészítése, de az E.T. ezt csodálatosképpen elkerülte, csak a paródiáját dobták most piacra „Mac and Me” címmel. Erdekes sorsa van a Columbus filmeknek is, melynek elkészítésére a két producer, a Salkind-testvérek Ridley Scott rendezőt kérték fel. Scott azonban egy másik cégnek rendezte meg a történetet, a címszerzőben Dépardieu-vel. Salkindék új rendező és főszereplő után néztek. Timothy Dalton (ex James Bond) az utolsó pillanatban mondta vissza Columbus szerepét, utódnak személyére a fesztivál alatt került fény; Tom Selleck (Gyilkos robotok) kapta a lehetőséget, de Marlon Brando is látható lesz a filmben. Ha egyszer elkészül...

Tovább folyik a népszerű szerzők bestsellerjeinek megfilmesítése. James Hadley Chase a Chandler utáni amerikai krimiírók legjobbjá. Négy regényét vitték most filmre – melyből eddig egy jelent meg magyarul, az „Akar életben maradni?” (Want to stay alive?) Főszereplő: Michael Brandon (aki Makepeace párját, Dempseyt alakította a népszerű tv-sorozatban). Nem kerülték el sorsukat Danielle Stael színvonalas lektúrjei sem, az egyik neves amerikai cég sorozatban gyártja a belőlük készült filmeket. Hosszan folytatnánk a sort, hiszen sok ezer filmet kínáltak a vásár tizenkét napja alatt. Bizva a magyar forgalmazók izlésében, remélhető, hogy az itt felsoroltak alkotásokkal és még jó néhány arra érdemes filmmel hamarosan mi is találkozhatunk.

Gy. L.

A dán Bille August filmje, A legjobb szándékok nyerte el a fesztivál fődíját, az Arany Pálmát. Az Ingmar Bergman forgatókönyvéből készült alkotás a világhírű rendező nagyszüleinek, szüleinek életét dolgozza fel. A kritikusok nem várták az éltre a filmet, több okból sem. Részből mert nemigen nyerte el a film tetszésüket, részben pedig a dán rendező négy évvel ezelőtt már elhódította Cannes-ben a fődíjat Hódító Pelle című művével, s ugyanannak a rendezőnek nemigen szokták ilyen gyakorisággal odaítélni a pálmát. A legjobb női főszereplő díja is a dán családban marad, mivel azt a filmben főszerepet alakító Pernilla Ostergren-August, a rendező felesége érdemelte ki. (Ő egyébként játszott már Bergman filmjeiben, többek között a Fanny és Alexanderben.)

Két díjat szerezett az amerikai rendező, Robert Altman alkotása, A játékos: a legjobb rendezés díját nyerte el és Tim Robbins személyében a leg-

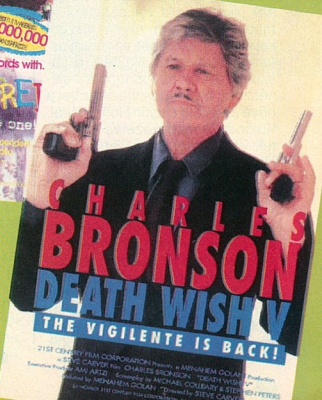
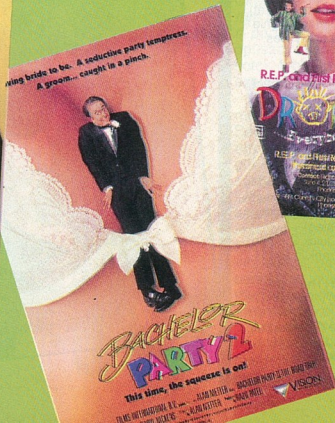
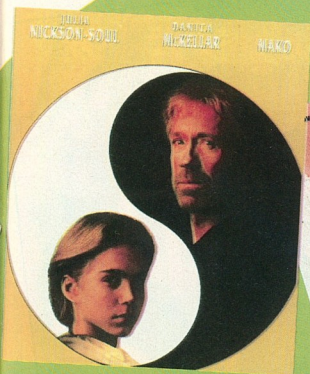
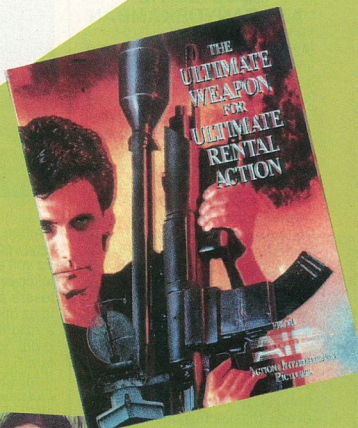
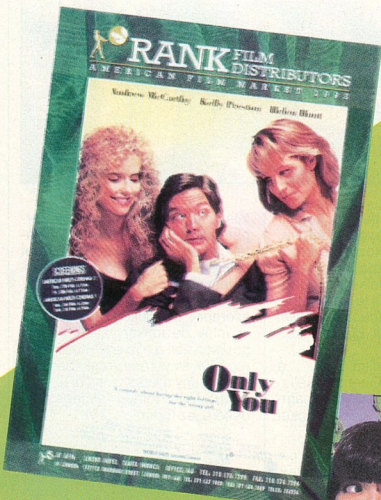
jobb férfiszereplő cím is e filmhez kapcsolódik. Robbins egy producort alakít a hollywoodi filmszakmát görbe tükrön keresztül bemutatott műben.

A fesztivál születésének 45. évfordulójára tiszteletére alapított különdíjat a nagy esélyesnek kikiáltott film, az amerikai James Ivory brit környezetben születő műve, a Howard End nyerte.

A zsűri nagydíjat Gianni Amelio alkotásának, az Il Ladro di bambini (Gyermekrabok) című filmnek szavazták meg. Az olasz mű két kisgyermek és az őket gyermekotthonba szállító csendőr barátságának születését festi le

A zsűritől megosztott díjat kapott a spanyol Victor Erice és az orosz Vitajil Kanyevszkij, A fény álma, illetve a Független élet című filmekért.

Az első filmes rendezők legjobb alkotásának kijáró Arany Kamerát az ismert amerikai filmszínésznek, John Torturórának adták, aki tavaly még a legjobb férfi színész díjával büszkélkedhetett Cannes-ban.

Geena Davis

AZ ALKALMI SZTÁR

Különösen azért tartja nevetségessnek e felvetést, mert az önértéket oly kényes férfiak a filmnek 99 százalékában megannyi formában erőszakoskodnak a nőkkel. „Nem hiszem, hogy e film felhívás lenne a nők feltegyverkezésére. Ez két nő története, akik egy fejlődési folyamaton mennek keresztül, miközben felfedezik önmagukat. Én még sohasem játszottam ilyen karaktert, aki ennyi mindenben keresztülment volna. Ez nagyszerű érzés volt.”

DUSTINNAL AZ ARANYOSKÁMBAN

Az ilyen nagyszerű érzéseket, mámorító pillanokat vadássza Geena gyerekkora óta, amióta a szerepeit válogatja. Fantáziadús gyermekkorom volt – emlékezik. – „A barátnőm és én mindig szindarabokat játszottunk az alsószobában vagy történeteket írtunk, amelyekben mi voltunk a bátor hősnők. Mindig szerettem a figyelem középpontjában lenni, mindig is szerettem hallani az összeverődő tenyereknél hangját. Azt gondoltam, hogy a színház azon kevés helyek egyike, ahol a magasságom is érvényesül.”

A kis Davis 183 cm-es termete mindig is meghatározó jellegző birt. Így például rendkívül előnyös volt az iskolában, magasugrásnál, viszont majdnem magától alában, hogy modell legyen. A 34 éves, Massachusetts állambeli születésű színésznő ugyan eredetileg zenészeknek készült, csak svédországi tanulmányai során döntött a modellség, a színészi pálya mellett. Az ügynősképen azt hazudta, hogy csak 178 cm magas, így felvételt, ám hamarosan kiderült, hogy a mérethez illő ruhák ujjá túl rövid volt számára. A modellügynőskéségen révén viszont kapott egy szerepet az *Aranyoskám* (1982) című filmben, ő játszotta azt a szappanopera-színésznőt, aki megosztja öltözőjét a nővé átvédelt Dustin Hoffmannal. Különösen emlékezetes pillanatok voltak, amikor az epizódban Hoffman fölét tornyosult. Nemcsak a természetével, hanem tehetségével is.

A sikeres bemutatkozást követően a televíziótól kapott ajánlatokat. Először a kritikus hangvételű, mítoszromboló *Buffalo Bill*ben (1983–84) vonta magára a figyelmet. Nagyszerű játékaival mély pártja volt a sztároknak, *Dabney Coleman*nek és *Joanna Cassidy*nek. Ráadásul a sorozat második

évében Davis elhatározta, hogy ír egy epizódot önmaga számára. Ez volt első próbálkozása a forgatókönyvírással. Ösztönre meglepetésére a producer lelkesen fogadta az ötletet, s végül le is forgatták a szortit. „Az én figurám, a saját érom volt, mellyel diadalt arattam.”

Második játékfilmjében, a *Fletch*ben (1985) Geena a kellemtlenkedő, ellenszerves újságíróriporter, *Chevy Chase* főnökét

játszotta. A már megszokott, ferteges tempójú Chase-féle vigyátekben egy rendőrököt és korrüpt üzlemberekből álló kábítószer-terjesztő hálózatot számolnak fel. A film érdekessége, hogy Geena szerepét eredetileg egy férfinak szánták, de amikor Davis meghallgatáson volt a film egy másik szerepének elnyerése érdekében, azt kérte, hogy ő játszassa el ezt a figurát. Végül, mindenki meglegésére, ez történt.

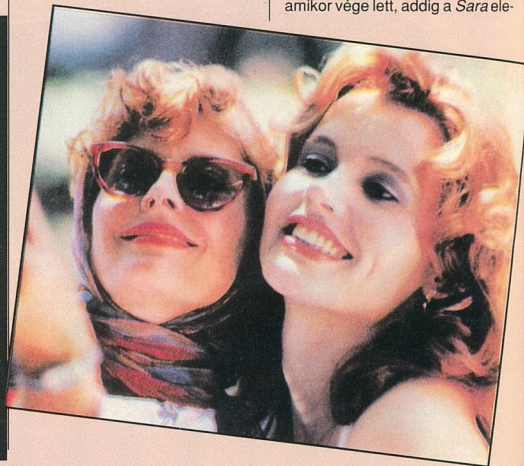
Tele életkedvvel és vidámsággal, no meg fegyverrel a csípőjén Geena Davis győzelmet arat a nemek csatájában. A feminista „országúti harcok” filmben, a *Thelma és Louise*-ban (1991) ő a vezéregyéniség az érzékeny és pártatlan duóban. Sok kritikus szemére vetette a filmnek, hogy az nem más, mint erőszak a férfinen ellen, a fegyverforgató feministák diadala. Geena képtelenek tartja a vádakat.

HÁZASSÁG „A LÉGGYEL”

Ebben az időben vendégstárként dolgozott a *Családi kötelék* című tv-sorozat két emlékezetes epizódjában is, melyekben a bámulatos, de a feladatára teljesen alkalmatlan házvezetőnőt játszotta. Ha a háziakra nem is, a produceren olyan mély hatást gyakorolt, hogy az meghívta őt egy új soríria, a *Sara* főszerepére. Am amennyire élvezte a *Buffalo Bill* forgatását, s igazi csalódást okozott számára, amikor vége lett, addig a *Sara* ele

FILMJEI:

Aranyoskám (Tootsie, 1982) r: Sydney Pollack
Intervideo
Buffalo Bill (1983–84 tv-sorozat)
Fletch (1985) r: Michael Ritchie
Családi kötelék (Family Ties, 1985 tv-sorozat)
Sara (1985 tv-sorozat)
Transsylvania 6–5000 (1985) r: Rudy DeLuca
A légy (The Fly, 1986) r: David Cronenberg (moziban bemutatott)
Azok a könnyűvérű földi lányok (Earth Girls Are Easy, 1988) r: Julian Temple
Az alkalmi turista (The Accidental Tourist, 1988) r: Lawrence Kasdan (InterVideo)
Gyors változás (Quick Change, 1990) r: Howard Franklin és Bill Murray
Planétánk, a Föld (The Earth Day Special, 1990) r: Dwight Hemion
Thelma és Louise (Thelma and Louise, 1991) r: Ridley Scott (moziban bemutatott)

ve magában hordozta a bukás csíráját. Nem volt szerencséje a *Transsylvania 6-5000* (1985) című horrorparódiával sem, melyben *Abbott és Costello* hírvadász (*Jeff Goldblum* és *Ed Begley Jr.*) Erdélybe látogat, hogy Frankenstein doktor és teremtménye után kutasson. Az eltájtolt kutatók helyettük természetesen csak vámpirokat és örült tudósokat találának, no meg Geena Davist, akibe az egyik legény, nevezetesen Goldblum bele is szeretett. Geena sze-

rint ez volt a film egyetlen pozitívuma. A végeredmény házasság lett, ám úgytlétük nem tartott sokáig, csupán a következő közös horrorfilmjükig, *A légyig*.

A legyet Jeff Goldblumnak hívták. Professzor volt és tudós, aki hosszú évek óta dolgozott azon, hogy megvalósítsa a molekuláris rekombináción alapuló anyagátvitel kérdését. Biztató kísérleteinek egy fatális véletlen vet véget, amikor önmagán próbálja ki a berendezését, a gépbe egy légy kerül. Mindez tragikus következmé-

nyekhez vezet: Goldblum szörnyeteggé válik, a rovarjegyek genetikai szinten összekeverednek az emberi tulajdonságokkal. A szörnyű metamorfózisokon átéső légyember elkerülhetetlenül sodródik a végzete felé, s a (talán utoljára) felülkerekedő emberi érzelmek végső megnyilvánulásaként – egykori barátja, Geena segítségével – önként vállalja a megváltozott pusztulást. „*Sohasem tudatosult bennem, hogy Jeffben egy rovarszerűség lakozik legbelül*” – nyilatkozta nevére Geena. „*Az ember különben kétszer is meggondolná, hogy megosszon egy jégkrémet ezzel a fickóval.*”

OSCAR 1989-BEN

Mindenesetre válásuk nem akadályozta meg őket abban, hogy újra egy közös filmet csináljanak, elvélre: „*mi nagyon jól megértettük egymást a kamera előtt*”. Az *Azok a könnyűvérű földi lányok* (1988) megint egy habkönnyű, mondhatnánk ostoba sci-fi musical, melyben három földönkívüli egy baleset révén a földi lányok keze közé kerül. Ha bárki barnilyen hasonlóságot vélne felfedezni e film és a *Rövidzárlat* (Short Circuit, 1986), a *Rocky Horror Picture Show* (1974) és a *Tengerparti party* (1963) című halhatatlan opuszk között, nem téved, az alkotók több-kevesebb nyíltsággal ezekből merítették az ötleteket.

Következett egy újabb horrorokédia, a *Kisérthetőség* (1988). *Beetlejuice* egy szuperkísértet, akit egy fiatal szellemár hív segítségül, hogy megszabaduljanak a házukba beköltöző családtól. *Beetlejuice* egy elagi kísértethez illően készségesen igazet tesz a kérésnek, ám az emberek megbabonázzák őt, a fiatal szellemek viszont az embereket, úgyhogy a végén már senki sem tudja, hogy ki kitől akar megszabadulni, elvélre olyan jól elvannak így együtt.

Amikor 1989-ben, a legjobb női mellékszereplőnek járó Oscar-díj nyertesét szíjlították, egy magas, csinos, simán hátrafésült hajú,

kissé sápadt színész nő lépett fel a színpadra. A termen a csodálkozás moraja futott át, hiszen kevesen gondolták volna, hogy a nagy sztárok (például Michelle Pfeiffer, Sigourney Weaver) előtt egy jószíruvel alig jegyzett színésznőcske fut be. Az elismerés jogosságát persze senki sem vitatta, hiszen aki látta *Az alkalmi turistát* (1988), az tudja, hogy a díj jó kezekbe került. A főhöst, *William Hurt*t bal-szerencsék sokasága sújtja: a fiát korán elveszt, a felesége – *Kathleen Turner* – válni akar, eltöri a lábát, ráadásul a kutya is neurotten bele Geena, aki főállású kutya-pszichiáter és -tréner. Alány figyelme azonban a négylábúról egyre inkább a gazdira terelődik, ám még hosszú, kemény küzdelem vár rá, amíg sikerül végre elcsavarnia Hurt fejét.

A LEGJOBB SZEREP: THELMA

Bár Geena Davis nevét az Oscar-díj tette ismertté, igazi sztárt Ridley Scott filmje, a *Thelma és Louise* csinált belőle, amely egy újabb Oscar-jelölést is hozott! „*Szerintem az a film, ami az első perctől az utolsóig képes magával ragadni a nézőt, csak jó lehet. A történet mindössze négy napról szól, s ezalatt fordul meg minden. Ezt a szerepet azért szerettem, mert a karakter hatalmas változson megy át, ami nagy kihívás volt számomra.*” Thelma szerepében,

aki a barátjánéval, Louise-zal együtt rákényszerül arra, hogy megújíja a maga kis háborúját a férfiak világa ellen, s akiknek a kis kiruccanásuk indult „road-movie-zása” véres vesszőfutással válik, nagyszerűen ötvöződnék a komikus és drámai elemek. *Kecskék* édeskes, naiv komika szerepeiben indult, mára már a kamicinosokat terrorizálja, s a rendőrké fejé föl miatta. Egy igazán elszánt és kemény színész nő lett belőle.

E kettősség érvényesül ebben a dinamikus színésznőben.

Sz. G. G.

SZAMURÁJOK FEJEDELME

Főszereplő: Sho Koshugi

Véres csaták, veszélyes kalandok, kalóztámadás, romantikus szerelem, s egy lélegzetelállító utazás a XVII. századi Japánból Spanyolországba. Mindez e monumentális filmben látható, melyben a samurájok először lépnek Európa földjére...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: Sho Koshugi, Kane Koshugi, Christopher Lee, David Essex, Toshiro Mifune, Polly Walker
114 perc

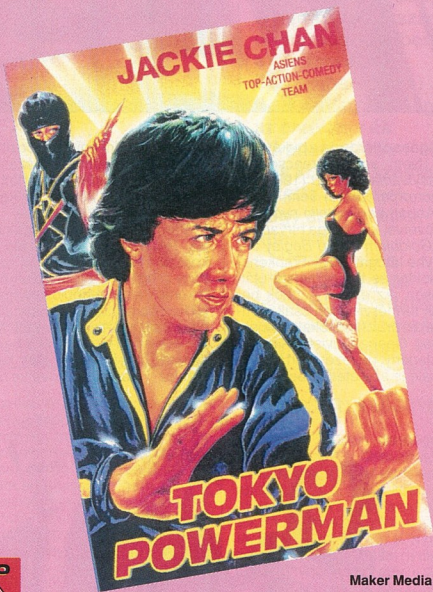

Blue Trust Entertainment

Meneküljetek... nyomozunk!

A hongkongi szuperrendőr (Jackie Chan) és munkatársa az év legkeményebb feladatát kapja. A hírhedt gengsztert, Lint megtalálni és letartóztatni. A nyomok Tokióba vezetnek. Izgalmas üldözések közben mindketten egy helyi gengszterfőnök útjába kerülnek, aki az egyik rendőrt elkapja. A tokiói alvilágra hajmeresztő kalandok várnak, mikor Jackie és barátai egy csinos rendőrnő segítségével ellentámadásba lendülnek.

Színes, szinkronizált hongkongi film, 1989
Főszereplők: Jackie Chan, Samo Hung, Yuen Biao
Rendezte: Samo Hung
84 perc

Maker Média

A VideoRent sikerfilmjei:

- Vadászat életre-halálra
- Szupersztárok akcióban
- Vesztett kopó
- A galaxis harcosai
- Nehéz Istennek lenni
- Zűrös hekusok
- A kincs
- Gyilkos démonok
- Samurájok fejedelme
- Meneküljetek, nyomozók

A filmek kölcsönzési joggal megvásárolhatók a videóügynökségeknél!

A VideoRent új címe: 1122 Budapest, Krisztina krt. 17.
Telefon/Fax: 156-3141

Endless fascination

Welcome to the world of entertainment with Vortec's Jupiter II and Mercury satellite receiving systems. The highest standard in high-tech by any comparison – and among the best there is in satellite systems.

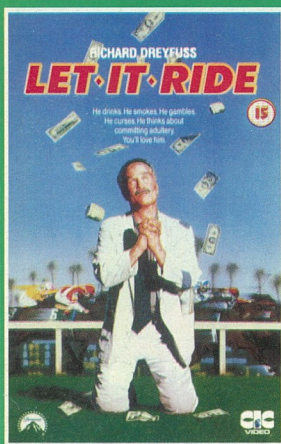

Vortec Europe, Mergenthalerallee 38-40, 6236 Eschborn, Germany
Tel.: (00 49) 61 96/90 98-0, Fax: (00 49) 61 96/90 98 66

High-tech for unlimited fun

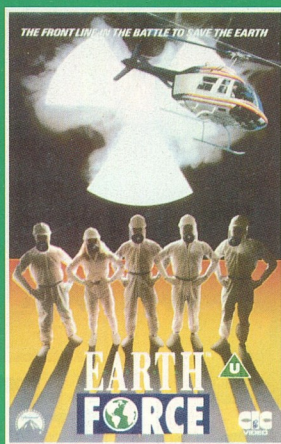

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

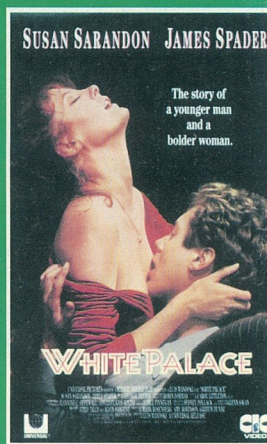
TÉTRE VAGY BEFUTÓRA

© 1989 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

FÖLDI TÁMASZPONT

© 1990 By Paramount Pictures
All Rights Reserved

A GYÖNYÖR RABJAI

© 1990 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

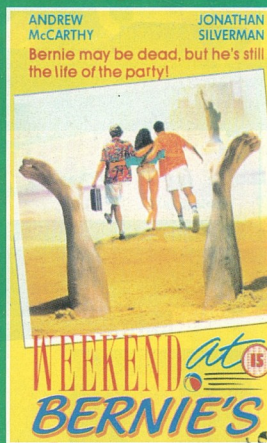

BELEVALÓ PAPA-PÓTLÓ

© 1989 Universal City Studios, Inc.
All Rights Reserved

DUNA FILM VIDEO A CSÚCSON

1054 Budapest,
Steindl I. u. 6.

HÓBORTOS HÉTVÉGE

© 1989 Gladden Entertainment Corp.
All Rights Reserved

A Paramount Communications Company

